

POWIAT
ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI

**KATALOG
PLACÓWEK KULTURY
STOWARZYSZEŃ
I TWÓRCÓW
Z TERENU POWIATU**

ROPCZYCE 2024

Stanisław Wójciak

Korekta
Mateusz Kura

ISBN: 978-83-958385-9-0

© Copyright by Fundacja Rozwoju SOLID, 2024

Wydawca

Wydanie: II

Skład i projekt okładki
Mariusz Draus

Druk
ZET Drukarnia Cyfrowa Dębica

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczności Obywatelskich
w ramach Regionalnego Programu Funduszy Inicjatyw Obywatelskich
NOWE FIO na lata 2021-2030.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WSTĘP

„Katalog placówek kultury, stowarzyszeń i twórców Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego” ma zadanie przedstawić dorobek twórczy środowisk z terenu naszego powiatu. Zamiarem jest „fotograficzne” uchwycenie „stanu powiatowej kultury” z lat 2023 i 2024 w szerszym kontekście historycznym. Przyjęto następujący układ treści: ośrodki kultury oraz biblioteki, ich historie i baza materialna jaką dysponują. Następnie stowarzyszenia realizujące działania o charakterze kulturalnym, twórcy i grupy twórcze funkcjonujące na terenie powiatu.

Mam nadzieję, że jest wiele osób zainteresowanych dorobkiem i osiągnięciami w sferze kultury oraz aktywności społecznej w powiecie którzy znajdą tu ciekawe materiały. Publikacja zostanie także udostępniona w internecie, co pozwoli na szerokie zaprezentowanie dotychczasowego dorobku w zakresie kultury Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego.

Ta inicjatywa nie ma jedynie doraźnego charakteru, lecz będzie kontynuowana w postaci systematycznego działania, głównie poprzez Portal Informacyjny Twój Powiat (www.twojpowiat.eu), który promuje działalność stowarzyszeń twórczych oraz indywidualnych twórców. Zamieszczane tam będą także przekazywane zaproszenia na realizowane działania w sferze kultury i ewentualne ogłoszenia dotyczące realizowanych inicjatyw z tej dziedziny.

Dziękuję wszystkim, którzy pomagali mi w przygotowaniu tej publikacji, a szczególnie dr Grażynie Woźny za cenne uwagi i materiały.

Stanisław Wójciak

Układ treści:

W części 1.

prezentowane są placówki o charakterze powiatowym, to jest:

- Powiatowe Centrum Edukacji Kulturalnej w Ropczycach,
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Ropczycach,
- Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna - filia w Sędziszowie Małopolskim.

Następnie Gminne Ośrodki Kultury:

- Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Sędziszowie Młp.,
- Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim,
- Centrum Kultury i Bibliotek w Ostrowie z/s w Kamionce,
- Gminny Ośrodek Kultury w Iwierzycach z/s w Wiercanach,
- Biblioteki Publiczne na terenie powiatu.

W części 2. Stowarzyszenia regionalne realizujące działania o charakterze kulturalnym.

W części 3. Fundacje, grupy twórcze i twórcy regionalni oraz elementy ich dorobku.

STAROSTWO POWIATOWE W ROPCZYCACH

Kontakt:

**39-100 Ropczyce
ul. Konopnickiej 5**

39-100 Ropczyce
tel. 17 22 18 306

www.spropczyce.pl

e-mail: sekretariat@spropczyce.pl

Powiat Ropczycko-Sędziszowski utworzony został w 1999 r. i zajmuje powierzchnię 549 km², którą zamieszkuje ponad 74 tys. osób. Strukturę administracyjną powiatu tworzy 5 gmin: Ropczyce, Sędziszów Małopolski, Wielopole Skrzyńskie, Iwierzyce i Ostrów.

Siedzibą Powiatu jest miasto Ropczyce, obecnie liczące ok. 17 tys. mieszkańców, jedno z najstarszych miast południowo-wschodniej Polski. Prawa miejskie Ropczyce uzyskały w 1362 r. od Króla Kazimierza Wielkiego. Starostwo Ropczyckie utworzono w 1614 r. przez wydzielenie ze starostwa Sandomierskiego. Pierwszym starostą ropczyckim został wielki magnat, właściciel m.in. Rzeszowa, Mikołaj Spytek Ligęza.¹

Sędziszów Małopolski współtworzący powiat, odległy jest od Ropczyc o 7 km. Obecnie liczy ok. 12,5 tys. mieszkańców. Prawa miejskie w 1483 r. uzyskał od Króla Kazimierza Jagiełły.

Na terenie Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego na podstawie prowadzonych rejestrów obecnie działa 255 stowarzyszeń i organizacji. Najliczniejszą jednorodną grupą są Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) bo jest ich 50. Działają we wszystkich gminach i realizują

1. Mikołaj Spytek Ligęza (1563- 1637) w 1590 został kasztelanem czechowskim, w 1592 r. otrzymał starostwo żydaczowskie, w 1603 r. starostwo bieckie. W 1613 r. został kasztelanem żarnowskim, w 1614 r. otrzymał starostwo ropczyckie. W 1619 r. został kasztelanem sandomierskim.

głównie zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Są jednostkami pomocniczymi Państwowej Straży Pożarnej. Bardziej zróżnicowaną grupą są stowarzyszenia sportowe działające jako:

- kluby sportowe - 29
- uczniowskie kluby sportowe - 31

Kolejną grupą są fundacje o różnym charakterze i jest ich - 20.

Dużą grupę stanowią stowarzyszenia rejestrowe (KRS), bo jest ich - 109, ale znaczna ich część z różnych powodów nie wykazuje aktywności. Stosunkowo nową formą prawną są „stowarzyszenia zwykłe”, rejestrowane w starostwie powiatowym i jest ich w powiecie - 17.

Przypomnijmy, że na podstawie art. 40b ust. 4 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2015 poz.1393) Starosta jako organ nadzoru udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej ewidencję stowarzyszeń zwykłych, którą prowadzi.

Ustawa ta została znowelizowana i obecnie obowiązuje Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 maja 2016 r. w sprawie prowadzenia ewidencji stowarzyszeń zwykłych oraz szczegółowej treści wpisów (Dz.U. z 2016, poz. 644).

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 poz.1923), stowarzyszenia zwykłe już istniejące i działające miały obowiązek dokonać wpisu do ewidencji stowarzyszeń zwykłych w terminie od 20.05.2016 r. do 20.05.2018 r. Brak takiego wpisu skutkowało rozwiązaniem stowarzyszenia zwykłego z mocy prawa.

POWIATOWE CENTRUM EDUKACJI KULTURALNEJ W ROPCZYCACH

Kontakt:

39-100 Ropczyce

ul. Mickiewicza 10

Tel. 17 722 23 45

www.pcek-ropczyce.pl

email:

sekretariat@pcek-ropczyce.pl

Agnieszka Ochał

*Dyrektor Powiatowego Centrum
Edukacji Kulturalnej w Ropczycach
(Obecna obsada: 4 etaty)*

Siedziba Powiatowego Centrum Edukacji Kulturalnej w Ropczycach (PCEK) to znajdujący się przy głównej ulicy Ropczyc budynek dawnej Kasy Oszczędności. Po wykonaniu prac remontowo-konserwatorskich odzyskał on dawny urok i zwraca uwagę ciekawą, dostojną architekturą. Związek między kulturą i historią miejsca widoczny chociażby jest w stylizowanej sali na przedwojenny gabinet dyrektora Kasy – Antoniego Pisulińskiego, podróżnika, kolekcjonera i autora książki „Szlakiem słonia afrykańskiego”.

Organizatorem PCEK jest Powiat Ropczycko-Sędziszowski, który na podstawie uchwały Rady Powiatu powołał tę instytucję 26.02.2018 r. Uroczyste działanie PCEK rozpoczęło 15.10.2018 r.

Główne formy działania: PCEK organizuje kilkadziesiąt wydarzeń rocznie. Dorośli, młodzież i dzieci mogą korzystać z oferty PCEK podczas spotkań z historią, kulturą i sztuką oraz wziąć udział w cyklicznie organizowanych konkursach. Najpopularniejsze są jednak wystawy dzieł artystów i rękodzielników, zwłaszcza

tworzących na terenie powiatu oraz autorskie wystawy opracowane w PCEK, a dotyczące historii najnowszej Polski z silnie eksponowanymi wątkami lokalnymi.

W sferze edukacji: PCEK realizuje projekty i podejmuje różne działania w obszarze edukacji kulturalnej. Do realizowanych projektów, na które pozyskał dofinansowanie należą: „Bohaterowie 1920 r. z powiatu ropczycko-sędziszowskiego”, „A cóż to za wojacy?” dofinansowane ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach Rządowego Programu Dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej oraz „Szlak Partyzancki i Zgrupowania Armii Krajowej Obwodu Dębica” dofinansowany ze środków finansowych Biura „Niepodległa”. Odbyły się też trzy edycje projektu „Szczepki...” zrealizowane z Narodowym Bankiem Polskim w ramach programu edukacji ekonomicznej. Do podejmowanych działań należą: opracowania autorskie, historyczne PCEK, wykłady historyczne, spotkania ze świadkami historii, wystawy prac lokalnych twórców, wystawy wypożyczone, spotkania z filmem, teatrem, przedstawienia, zajęcia edukacyjne w ofercie stałej oraz te związane z wystawami, konkursy, wykłady, szkolenia, promocje wydawnictw historycznych, szczególnie tych związanych z powiatem, odbywają się wydarzenia cykliczne takie jak Rodzinna Niedziela ze Sztuką czy Foto Event oraz powstają liczne opracowania historyczno-kulturowe. Z opracowanych materiałów powstają prezentacje, wydawnictwa, nagrania, scenariusze zajęć edukacyjnych.

PCEK zorganizował autorskie wystawy historyczne poświęcone lokalnym bohaterom, którzy w ostatnich stu latach brali udział w działaniach na rzecz wolności i niepodległości Polski. Dzięki temu możliwe było przybliżenie ich postaci. W ten sposób powstała baza danych dotycząca członków Powiatowego Komitetu Narodowego w Ropczycach, który wspierał Legiony Polskie. Dwie wystawy zrealizowane w PCEK, które powstały w ramach Programu Dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej”, przyczyniły się do opracowania listy legionistów z poszczególnych miejscowości powiatu ropczycko-sędziszowskiego oraz uczestników wojny polsko-bolszewickiej z terenu obecnego powiatu. Kolejną z inicjatyw PCEK było opra-

cowanie tematu represji, jakie dotknęły bohaterów walk o niepodległość w czasie II wojny światowej, ze szczególnym wskazaniem na ofiary Zbrodni Katyńskiej - były to osoby, które poniosły najwyższą cenę za swoje działania w latach 1914-1921.

Dzięki wystawie „Polacy głosowali. Kto decydował?” PCEK zwiększył świadomość mieszkańców powiatu ropczycko-średziszowskiego na temat procesu odzyskiwania przez Polskę niepodległości na płaszczyźnie politycznej z perspektywy wyborów parlamentarnych z 1919, 1947 i 1989 r. Wystawa „Spacyfikować nadzieje” poświęcona była stanowi wojennemu i lokalnym działaczom „Solidarności”. Dzięki wystawom ukazującym struktury i działalność Armii Krajowej Podobwodu Sędziszów - Ropczyce i Rady WiN Dębica (Zrzeszenie Wolności i Niezawisłość powojenna organizacja antykomunistyczna) udało się ustalić szereg nazwisk żołnierzy i działaczy tych organizacji. Uzupełnieniem treści tych wystaw jest wytyczenie i oznakowanie szlaku walk żołnierzy I Zgrupowania Armii Krajowej Obwodu Dębica, jaki przywołuje i na trwałe popularyzuje historię oraz nazwiska żołnierzy AK z powiatu ropczycko-średziszowskiego, którzy walczyli w akcji „Burza” w 1944 r.

IMPREZY CYKLICZNE PCEK:

Wojewódzki Turniej Poezji i Prozy „Zawsze Wierni” - Konkurs recytatorski, realizowany przez PCEK od 2019 r. Skierowany do młodzieży szkolnej. Towarzyszą mu spotkania ze świadkami historii, prelekcje pracowników IPN. PCEK organizuje etap powiatowy dla powiatu ropczycko-średziszowskiego i finał wojewódzki.

„Nieznane choć bliskie” - konkurs fotograficzny organizowany od 2019 r. Warunkiem udziału jest fotografowanie obiektów i miejsc znajdujących się na terenie powiatu ropczycko-średziszowskiego. Zgłaszane na konkurs zdjęcia mogą być wykonane zarówno aparatem fotograficznym, jak i smartfonem.

Od grudnia 2019 r. przy PCEK działa **FOTOKlub**. Jego spotkania odbywają się systematycznie w PCEK w Ropczycach, zazwyczaj we wtorki, a obecnie w środy raz w miesiącu (tzw. Foto-Wtorki, Foto-Środy). Klubowicze swoje prace prezentują na wystawach zewnętrznych, na ogrodzeniu siedziby PCEK.

Aktualne wystawy: „Piękny pieniądz z moich stron” – prace uczniów szkół podstawowych, „Gwiazdy nocą” – wystawa rysunku Zuzanny Wojnarowskiej uczennicy ZSAT, „Brzydki umysł naturą ludzką” – wystawa malarstwa i rysunku Mateusza Adamczyka ucznia ZS im. ks. dra J. Zwierza, „Dzikie ptaki na niebie i Ziemi Ropczycko-Sędziszowskiej”, „Nad wodą Ziemi Ropczycko-Sędziszowskiej” – fotografie pokonkursowe, „Praca z pasją”, „Subiektywna percepcja” – fotografie członków FOTOKlubu, Jan Klamut „Górski”, „Przystań”, Ludwik Kubik „Lucjan” „...to była walka o wielką rzecz”, autorskie wystawy planszowe PCEK (opracowanie Szymon Pacyna), 90. rocznica powstania chłopskiego – notatka on-line popularno-naukowa historyczna (opracowanie Szymon Pacyna, PCEK), Stanisław Depowski „Cyran” 1914 - 1944 – multimedialna prezentacja postaci (opracowanie Szymon Pacyna, PCEK), „Samaritanie z Markowej – Polacy zamordowani przez Niemców za pomoc Żydom – wystawa IPN, „Polacy głosowali. Kto decydował?” –wystawa autorska PCEK (opracowanie Szymon Pacyna)

-wernisaże: „Odkrywając piękno...” - wystawa zbiorowa malarstwa Klubu Seniora w Sędziszowie Młp., „Odśloni” - wystawa malarstwa Kazimierza Cebuli, „Domy też odchodzą” - studium czasu – fotografia Roberta Kozdrasia, „Sacrum i profanum”, rzeźba drewniana Kazimierza Czapki

-spotkania autorskie: Promocja książki „Podpułkownik Ludwik Marszałek „Zbroja” – spotkanie z autorem prof. Tomaszem Balbusem. Promocja książki Włodzimierza Osadczeo „Biskup polski na Siczy Kozackiej” – spotkanie z jej bohaterem ks. biskupem Marianem Buczkiem. „Liban – ojczyzna św. Szarbela” – prelekcja Jacka Kotuli. „Manipulowanie fotografią, fotografia jako dokument, jako sztuka i jako ilustracja” – wykład Zdzisława Świecy, „Fotografia pasją, która pozwala spełniać marzenia” - spotkanie z Krzysztofem Szaro. „Żołnierze niezłomni. Podziemna Armia powraca” – koncert Pawła Piekarczyka. „Mary Wagner. 6 lat więzienia za obronę życia” – prelekcja Jacka Kotuli. „Akcja Burza” lokalnie - lekcje tematyczne dla uczniów szkół ponadpodstawowych i konferencja popularno-naukowa. Spotkanie z Emilią Cholewą - przedstawicielką rodziny,

która została uhonorowana tytułem Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Spotkanie ze Stanisławem Niemczakiem - krewnym bl. rodziny Ulmów. „Opowiem ci o Sprawiedliwych” – spotkanie prowadzone przez Fundację im. Rodziny Ulmów SOAR,

-**spektakle:** „Nazywano ją mamą” - spektakl Sceny Propozycji Uniwersytetu Rzeszowskiego, reż. prof. Janusz Pokrywka, „Ostatnie tango z Herbertem” – spektakl Przemysława Tejkowskiego, „Dziwny ogród” – spektakl premierowy Jarosława Figury o Józefie Mehoffferze inspirowany jego obrazem w ramach realizowanego przez PCEK przedsięwzięcia „Dziwny ogród Józefa Mehofffera w sztuce i ekologii” objętego wsparciem w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

-**emisja filmu** „Ku pokrzepieniu powstańczych serc – historia obrazu Matka Boska Armii Krajowej” reż. Piotr Korycki, Maria Jolanta Król.

-**wykłady:** Józef Pluta: „Jan Henryk Jedynek syn ziemi ropczycko-dębickiej, żołnierz, działacz społeczny, parlamentarzysta, polityk”, Tomasz Sumara: „Wybory do Sejmu Ustawodawczego w 1919 r. Rysy kampanii wyborczej”, Józef Słodyczka: „Wybory do Sejmu Ustawodawczego z 1947r. Mit założycielski PRL”

22 maja 2023 r.
wernisaż wystawy
„Odkrywając piękno”
prace powstałe
na warsztatach
malarskich w
Klubie Seniora w
Sędziszowie Młp.

4 marca 2019r.
otwarcie wystawy „...
bo WiN-niśmy im
pamięć”. Gość hono-
rowy Krzysztof Mar-
szalek syn Ludwika
Marszałaka „Zbroi”
(z Brzezin), żołnierza
AK i działacza WiN
(zamordowanego
27.11.1949 r. we
Wrocławiu).

14 czerwca 2022 r.
wernisaż wystawy zbio-
rowej „Blask ikony”

20 marca 2024 r.
Finał IX Edycji Wojewódzkiego Turnieju Poezji i Prozy „ZAWSZE WIERNI”

MIEJSKA I POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Kontakt: 39-100 Ropczyce, ul. Grunwaldzka 19
www: bpropczyce.eu,
tel. 17 22 18 367
e-mail: dyrektor@bpropczyce.eu

Agnieszka Szela

*Dyrektor Miejskiej i Powiatowej
Biblioteki Publicznej w Ropczycach
(kadra: 16 etatów)*

W regionie Ropczycko – Sędziszowskim, podobnie jak w sąsiednich na przestrzeni historii istniały biblioteki: dworskie, przykościelne, szkolne, klasztorne oraz zbiory bibliotek domowych. Pierwsza zachowana wzmianka o bibliotece w Ropczycach z okresu współczesnej historii pochodzi z roku 1883. Dotyczy ona czytelni Towarzystwa Szkoły Ludowej (TSL) prowadzonej przez nauczyciela szkoły TSL Seweryna Udzielę: (...) „czytelnia nie posiadała żadnych specjalnych funduszy, istniała dzięki staraniom nauczycieli, którzy w każdą Niedzielę i święta po Nieszporach wygłaszali odczyty i wypożyczali książki.

(...) czytelnia ta z dniem 18.01.1885 uzyskała opiekuna w postaci

*krakowskiego Oddziału TSL, co zapewniało środki finansowe na jej działalność i współpracę z Towarzystwem Pedagogicznym, oraz Towarzystwem Niesienia Pomocy Biednej Działwy Szkolnej.*¹

W roku 1884 z biblioteki korzystało regularnie 188 osób, przeczytało 540 książek. Drugim nurtem działalności było organizowanie odczytów i wykładów, ale także uroczystości patriotyczne.²

Organizując czytelnię zwrócono się o pomoc do Krakowskiego Towarzystwa Oświaty Ludowej, gdzie wiceprezesem był Adam Asnyk, który przydzielił Ropczycom 65 książek do Biblioteki, a ilość wypożyczonych książek w pierwszych trzech miesiącach wynosiła 911.

Dodajmy jeszcze, że ówczesny ropczycki bibliotekarz, nauczyciel miejscowej szkoły TSL Seweryn Udziela, prowadził także badania etnograficzne Ropczyc i regionu. Na podstawie opublikowanej pracy: „Lud polski w powiecie ropczyckim w Galicji”, w 1890 S. Udziela został przyjęty na członka Komisji Antropologicznej Akademii Umiejętności. W 1900 zamieszkał w Krakowie, a od 1911 r. organizował i kierował Muzeum Etnograficznym w Krakowie, do swojej śmierci w r. 1937.

Statut biblioteki TSL zachowany został także w latach międzywojennych, oraz za okupacji niemieckiej, a po II wojnie do roku 1947. W tym okresie biblioteka mieściła się przy Szkole Powszechnej. W okresie międzywojennym podkreślić należy działalność biblioteki parafialnej, przy obecnym kościele Farnym. Szczególnie dotyczy to lat 30. XX w. za proboszcza Aleksandra Rogóza, który w ramach Akcji Katolickiej rozwinął działalność biblioteki, która miała swój lokal w wybudowanym w roku 1937 Domu Katolickim .

Po powojennych zmianach ustrojowych, w roku 1948 Powiatowa Biblioteka Publiczna z Dębicy zorganizowała sieć bibliotek na terenie ówczesnego powiatu, do którego wówczas należały Ropczyce. Utworzone zostały punkty biblioteczne w Ropczycach, Sędziszowie Młp. i Wiercanach. Opiekę nad punktem w Ropczycach objęła Wanda Lisowska. Bazę lokalową ropczyckiego punktu stanowiły kolejno: 3-izbowe pomieszczenie (łącznie powierzchnia

1. Władysław Tabasz „Tak rodziła się i rozwijała biblioteka” R. nr .22 (06.06. 2019)

2. W 1883 r. zorganizowano „wieczorek na cześć A. Mickiewicza”. W 1907 r. zorganizowano kurs dla analfabetów. (J. Hoff *Zarys Dziejów Ropczyc* str. 246)

45m²) wydzielone w budynku Gminnej Rady Narodowej, w obecnym Centrum Kultury (stara część). Utworzenie punktów biblioteki publicznej było możliwe dzięki przejściu zbioru Towarzystwa Szkoły Ludowej oraz darom książkowym od mieszkańców. W dniu 16 stycznia 1949 roku został podpisany akt prawny, na mocy którego dotychczasowe punkty biblioteczne w Ropczycach i Sędziszowie zostają przekształcone w miejskie biblioteki publiczne. Zachowane ówczesne dane statystyczne dotyczące Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ropczycach i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sędziszowie Małopolskim oraz punktu bibliotecznego w Wiercanach obrazują ogólny stan: Księgozbiór–2852 woluminów, Liczba czytelników–1400 osób; Liczba wypożyczeń–15 tysięcy.

Struktura sieci bibliotek w powiecie przedstawiała się wtedy następująco: Miejska Biblioteka Publiczna w Ropczycach, Miejska Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Młp. i Gromadzkie Biblioteki Publiczne: Wiercany, Chechły, Wolica Ługowa, Wielopole Skrzyńskie, Zagórzycze i Niedźwiada. Ponadto 34 punkty biblioteczne w dużych wioskach na terenie całego powiatu. W większości były to placówki o niewielkiej powierzchni i małych księgozbiorach.

Kiedy Ropczyce ponownie stały się siedzibą władz powiatowych z dniem 1 stycznia 1956 r. MBP w Ropczycach przekształciła się w Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną. Na stanowisko kierownika powołano Stanisławę Waniewską, która pełniła tę funkcję przez 25 lat. W 1960 r. biblioteka po raz kolejny zmieniła swoją siedzibę. Były to kolejno: Pomieszczenia Miejskiej Rady Narodowej ul. Krótka, Pomieszczenia Powiatowego Ośrodka Zdrowia (Obecnie Siostry Służebniczki), Pomieszczenia Gminnej Kasy Oszczędności (obecnie Powiatowe Centrum Edukacji Kulturalnej), Internat Liceum Ogólnokształcącego, oraz nieistniejący już obecnie budynek W. Lisowskiej (przy ul. 3-go Maja).

Po wielu staraniach PiMBP otrzymała w roku 1962 samodzielny lokal w prywatnym budynku Antoniny Bitkowskiej przy ul. Kochanowskiego 15. Był to lokal 4 – izbowy o pow. 135 m². Dzięki temu można było wyodrębnić: wypożyczalnię i czytelnię, dział instrukcyjno-metodyczny, oraz gromadzenia i opracowania. Uroczyste

oddanie biblioteki nastąpiło z okazji Dni Oświaty Książki i Prasy, a w otwarciu uczestniczył ówczesny Minister Kultury i Sztuki Tadeusz Galiński oraz Minister Rolnictwa Mieczysław Jagielski. Z chwilą otwarcia nowego lokalu biblioteki znacznie rozbudowano księgozbiór, nastąpił wzrost liczby czytelników i wypożyczeń. To spowodowało wydzielenie: Wypożyczalni dla Dorosłych, Czytelni dla Dorosłych oraz Oddziału dla Dzieci. Pod kierunkiem bibliotekarzy powstały zespoły zainteresowań skupiające dzieci i młodzież oraz dorosłych. Organizowano konkursy, wystawy księgozbioru, wystawy plastyczne i fotograficzne. W tym okresie zorganizowano szereg spotkań autorskich z popularnymi pisarzami, gościli m.in.: Jerzy Putrament, Julian Kawalec, Andrzej Szczypiorski, Maria Kowalewska, Stanisław Grochowiak, Tadeusz Hołuj.

W latach 60- tych, mimo wielu trudności, nadal rozbudowywano sieć biblioteczną, w efekcie czego w 1968 roku działały: Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Ropczycach, Miejska Biblioteka Publiczna w Sędziszowie, 17 gromadzkich bibliotek publicznych z 5 filiami oraz 46 punktów bibliotecznych, z czego 43 funkcjonowało na wsiach. Biblioteki te w roku 1968 zarejestrowały 12 373 czytelników, którym wypożyczono 206 799 książek.

Ogromnie ważny jest dzień 11 stycznia 1974 r. kiedy biblioteka przeniosła się do nowo wybudowanego budynku, pierwotnie przeznaczanego na dworzec PKS, adaptowanego na potrzeby biblioteki. Tu możliwe było wyodrębnienie czytelni dla dzieci, zaś czytelnia dla dorosłych uzyskała dobre warunki, a wypożyczalnia ulokowana na parterze, co jest ważne dla starszych czytelników.

Do dużych osiągnięć tego okresu można zaliczyć różnorodność form pracy z czytelnikiem, np. Wszechnica wiedzy o kulturze – cykl spotkań poświęconych zabytkom, architekturze, muzyce, malarstwu, książce, literaturze. Dla wzmocnienia więzi z czytelnikami utworzono Zespół Żywego Słowa, którego członkowie wystawiali bajki i baśnie dla dzieci z całego powiatu, np.: O krasnoludkach i o sierotce Marysi, Za siedmioma górami. Organizowano wieczory słowno – muzyczne, odczyty, prelekcje, np. Sztuka Ludowa Rzeszowszczyzny, Zabytki architektury województwa rzeszowskiego,

Wielcy twórcy Rzeszowszczyzny, Życie i twórczość Aleksandra Fredry. Za tę działalność w 1977 r. biblioteka otrzymała tytuł Wzorowej Biblioteki Województwa Rzeszowskiego. Reforma podziału administracyjnego kraju przyniosła zmiany w strukturze organizacyjnej bibliotek publicznych, także w Ropczycach w roku 1975/76 biblioteka została ponownie przekształcona w Miejską Bibliotekę Publiczną. Równolegle istniała Gminna Biblioteka Publiczna w Ropczycach, której podlegały filie wiejskie na terenie powiatu. Z dniem 1 lipca 1976 nastąpiło połączenie – powstała Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Ropczycach, której podlegały 2 filie miejskie, 7 filii wiejskich oraz 2 punkty biblioteczne: w Zakładach Magnezytowych i Niedźwiadzie.

Zmiany ustrojowe wprowadzone w kraju po 1989 roku doprowadziły do kolejnej reformy administracyjnej państwa, w wyniku, której MiGBP w Ropczycach została przejęta i finansowana przez samorząd miejski. Z dniem 1 X 1990 r. bibliotekę połączono z Ośrodkiem Kultury w Ropczycach. Nastąpiła redukcja etatów. Filie biblioteczne w Małej, Chechłach i Łączkach Kucharskich połączono z bibliotekami szkolnymi. W skład sieci bibliotecznej, oprócz biblioteki macierzystej, weszły filie: Filia nr 1 w Ropczycach, Filia nr 2 w Witkowicach, Brzeźowce, Lubzinie, Gnojnicy oraz w Niedźwiadzie. Dopiero z początkiem 1996 roku biblioteka ponownie stała się samodzielną instytucją kultury. Wskutek przemian politycznych, społecznych i przebudowy programów szkolnych uległa również zmianie rola bibliotek publicznych, których ideą stało się rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb środowiska.

Od roku 2004 ropczycka biblioteka ponownie pełni funkcję biblioteki powiatowej. 29 maja 2009 r. placówka świętowała Jubileusz 60-lecia swojego istnienia. Jubileuszowa impreza zgromadziła wielu znamienitych gości, a dr Władysław Tabasz – prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej w barwnym komentarzu przedstawił prezentację „Biblioteka wczoraj, dziś i jutro”.

Rok 2009 to wielka powódź, która nawiedziła Ropczyce 25 czerwca. Biblioteka poniosła ogromne straty, zniszczona została część księgozbioru, ok. 10 000 woluminów oraz sprzęt biblioteczno-biurowy.

Woda zalała piwnice, magazyny i parter budynku. Po powodzi staraniem UMiG Ropczyce wykonano generalny remont budynku, który nabrał wówczas nowoczesnego i estetycznego wyglądu.

30 IV 2010 r. nastąpiła zmiana w nazwie placówki, na obecną tj. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ropczycach. W związku z tym pojawiło się nowe zadanie jako biblioteki powiatowej: opieka instrukcyjno-metodyczna nad siecią bibliotek gminnych powiatu ropczycko-sędziszowskiego. W jej skład MiPBP Ropczyce obecnie wchodzi pięć filii: Ropczyce- Witkowice, Brzezówka, Gnojnica, Lubzina i Niedźwiada.

W roku 2014 obchodzono jubileusz 65-lecia działalności. Od stycznia tego roku rozpoczęto komputerowe wypożyczanie książek. Na stronie: www.bpropczyce.eu znajduje się katalog online. Stworzyło to możliwość: wyszukiwania, zamawiania, rezerwacji wybranych pozycji, logowania się na swoje konto czytelnicze, z terminami wypożyczenia i zwrot, możliwości prolongaty i historią konta. Z okazji jubileuszu został m.in. nagrany spot reklamowy, na którym zaprezentowano pracę biblioteki, ogłoszono jubileuszowe konkursy: dla dorosłych „Biblioteka źródło wiedzy, myśli i marzeń”, plastyczny „Biblioteka XXI wieku”, oraz akcję „podaruj bibliotece na urodziny książkę ze swoją dedykacją”.

W roku 2019 (24 X) obchodzono 70-lecie działalności Biblioteki w Ropczycach. Z tej okazji wydano Folder „70 lat biblioteki w Ropczycach”. Na oficjalnej uroczystości „70 lecia”, która odbyła się w Centrum Kultury im. J. Mehoffera w Ropczycach zostały wręczone państwowe odznaczenia: Anna Wenc „Złoty Krzyż Zasługi”, „Srebrnym Krzyżem Zasługi” dr Grażynę Woźny, „Brązowy Krzyż Zasługi”: Ewa Ozga, Elżbieta Strzałka, Agnieszka Szela, Renata Szkutak.

Obecnie księgozbiór biblioteki liczy 72 029 woluminów. Placówka prenumeruje 50 tytułów czasopism, 6 tytułów pozyskuje w formie darów. Księgozbiór jest systematycznie wzbogacany o nowe egzemplarze z kanonu literatury pięknej, polskiej i obcej, biografie literackie, lektury, literaturę dla dzieci, wydawnictwa na-

ukowe i popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy, a także bestsellery światowe. Biblioteka posiada odrębne pomieszczenia stanowiące: Wypożyczalnię dla dorosłych, Oddział dla dzieci oraz Czytelnię. Wychodząc naprzeciw zaspokajaniu potrzeb użytkowników, Biblioteka także udostępnia czytelnikom audiobooki oraz kody upoważniające do korzystania z szerokiego wyboru książek elektronicznych na platformie Legimi (192 000 tytułów)

Seria Wydawnicza Ropczycka Biblioteka „Ropczycana”

Biblioteka prowadzi także działalność wydawniczą – publikuje książki i broszury poświęcone lokalnej historii, poezji, pomaga przy korekcie i składzie tomów wierszy lokalnym poetom, recenzuje wydawnictwa lokalnych twórców.

Od 50 lat Biblioteka gromadzi egzemplarze tematyczne przekazywane przez czytelników, instytucje. Są to także rękopisy literatów, historyków, kulturoznawców itp. Jest to także kolekcja prasy lokalnej, głównie z lat III RP. Gromadzone są materiały regionalne związane z regionem od średniowiecza do współczesności. Zbiory opracowane są w i ujęte w Kartotekach Kartkowych oraz elektronicznie w katalogu OPAC MiPBP Ropczyce: <https://www.ropczyce-mipbp.sowa.pl>. Docelowo zamierza się utworzyć katalog regionalistów, dostępny on line jako „e-Ropczycana”

Biblioteka jest całkowicie skomputeryzowana. W budynku głównym oraz w każdej filii dostępny jest bezpłatny Internet. Na bieżąco aktualizowana jest strona: www.bropczyce.eu, fanpage na **Facebooku**.

Księgozbiór w 100% opracowany jest komputerowo w systemie SOWA SQL PREMIUM i udostępniony w katalogu on-line. System posiada moduły obsługi wypożyczalni, zamawiania i rezerwowania, obsługi czytelnika, katalogowania. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami, placówka realizuje usługę „książka na telefon”; dysponuje także urządzeniem „Czytak” do czytania książek przez osoby niewidome i słabowidzące.

Przy bibliotece od 2007 r. działa **Dyskusyjny Klub Książki** (dla dorosłych). Do 2022 roku spotkania odbywały się w Wypożyczalni dla Dorosłych, a moderatorką klubu była Agnieszka Szela. Obecnie

od 2023 r. klub działa przy Czytelni MiPBP Ropczyce, moderatorką jest Grażyna Woźny. Obecnie Klub liczy 10 członków stałych. Podczas rozmowy o książkach przeprowadzana jest analiza fabuły, następnie dyskusja, niekiedy z podziałem na grupy dyskusyjne, na temat motywów w książce, wątków, bohaterów, wydarzeń i ogólnych wniosków z danej lektury.

W roku 2021 przy MiPBP Ropczyce zorganizowany został **Klub Poetów Lokalnych Strumień (KPLS)**. Jako patrona Klubu przyjęto św. Jana Pawła II. Motto Klubowe: *„Jeśli potrafisz porzucić pisanie porzuc je. Jeśli nie potrafisz jesteś pisarzem”*.

Ważniejsze Klubowe wydarzenia w latach 2023/24:

10.01.2023- spotkanie autorskie W świątecznym sweterku, promocja tomiku wierszy Jadwigi Jasińskiej „Wiersze sercem pisane”

22.03.2023 – Prezentacja poezji romantyczno-humorystycznej

12.05.2023 Piknik –Biblioteka Moja, Twoja, Nasza.

01.10.2023- spotkanie w Centrum Kultury z cyklu Kobieta w centrum „Zadbaj o siebie”

23.11. 2023 spotkanie poetyckie „Wśród złotych liści”, promocja:

- tomiku **Ireny Reguła** pt. „Pamiętajmy i kochajmy ich w ciszy”.

- tomiku **Grzegorza Michaela Ździebko** „Jestem ,który...”

11.01.2024 Wieczór poetycko- kolędowy w DK w Witkowicach.

26.06.2024 –Piknik z poezją Marii Tereszkieвич, promocja wydanego tomiku poezji „Rymowanki Babci Marysi”.

Dużym zainteresowaniem cieszą się spotkania autorskie, konkursy czytelnicze, lekcje biblioteczne, wykłady, prelekcje, wystawy itp., upowszechniające czytelnictwo, szczególnie wśród dzieci

i młodzieży.

W bieżącym roku przypada 75-lecie Biblioteki, która jest najstarszą tego typu placówką kultury w regionie. W ramach tego jubileuszu z dnia 23.10. (br.)

zorganizowana została „gra uliczna” w czasie której młodzież mogła zapoznać się z biblioteką i innymi placówkami kultury. W dniu 24.10.(br.) w Centrum Kultury im. J. Mehhofera odbyła się oficjalna gala jubileuszowa z wykładem prof. dr hab. Kazimierza Ożoga, a 25.10.(br.) także w ramach jubileuszu spotkanie z podróżnikiem Michałem Szulimem.

Jest to także okazja przypomnienia nazwisk dyrektorów tej placówki (w latach):

Lisowska Wanda (1949-1956), Waniewska Stanisława(1956-1982) Pilecka Maria (1982-1983), (1984-1985), Żerkowski Kazimierz (1983-1984), Chmura Władysław (1985- 1990), Bujak Bolesław (1990-1992), Migała Zofia (1992), Kiepiel Teresa (1992- 1995), Zymróż-Bodziany Elżbieta (2000- 2006), Kochańska Stanisława (2000-2006), Chełpa Jacek (2006- 2008), Kosińska Maria (od 2008- 2020),

Szela Agnieszka (od 2020-). Wiele wskazuje, że w najbliższym czasie ruszy realizacja I etapu budowy nowego obiektu, dla ropczyckiej biblioteki i szkoły muzycznej. *(projekt biblioteki na zdjęciu poniżej)*

Zofia Leško (1914-2009)

Omawiając bibliotekarstwo w naszym regionie nie sposób nie przywołać postaci tak szczególnej jak śp. Zofia Leško.

Urodziła się 18 marca 1914 roku w Ropczycach, jako córka Franciszka Gawlika i Marii z domu Szpara. Szkołę Powszechną, oraz Gimnazjum Koedukacyjne im. św. St. Kostki ukończyła w Ropczycach w 1934 roku. W tym czasie należała do Kółka estetyczno-literackiego, Związku Harcerstwa Polskiego, była także członkiem kolegium redakcyjnego „Przędzy Myśli” oraz redakcji „Kuźni Młodych”. Po maturze rozpoczęła studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, jednak ze względów materialnych zmuszona była do ich przerwania. W latach 1940-46 pracowała w Spółdzielni „Społem” w Mielcu, następnie w Spółdzielni „Społem” w Częstochowie (1946-1960). W 1970 roku powróciła do Ropczyc, oddając się całym sercem pracy, jako bibliotekarka w ropczyckiej Bibliotece (1970-1995 r.). Pracowała w Oddziale dla Dzieci, wystawiała sztuki teatralne przygotowywane na podstawie własnych scenariuszy. Przez wiele lat prowadziła ropczycki Klub Seniora i zespół teatralny Żywe Słowa. Dzięki p. Zofii, jak podkreślają jej wychowankowie, ropczycka biblioteka tętniła życiem, a szczególnie obecnością dzieci. Zmarła 29.09.2009 r. Spoczywa na ropczyckim cmentarzu parafialnym.

Oprac. Grażyna Woźny

Wspomnienie Bernadety Żak: *Poznałam ją jako 10 letnie dziecko, zawsze podziwiałam jej wesołość, serdeczność, skromność. Uczyla nas dzieci jak nie być zazdrosnym, jak nie narzekać, nie skarżyć się.*

Cztery razy w tygodniu mieliśmy próby, uczyliśmy się ról, ale także miłości do Ojczyzny, poznawaliśmy historię Polski. Do dziś pamiętam jej opowieści o książkach i baśniach. Sama szyla dla nas stroje do przygotowywanych spektakli. Zawsze dla nas miała ciasteczka i cukierki, o które w PRL-u było trudno i ją przecież to kosztowało.

Powtarzała że warto mieć czyste sumienie, bo wówczas piękniej świeci słońce, noce są spokojniejsze, a Bóg takim dzieciom błogosławi.

**PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA WOJEWÓDZKA
przy PZPW w Rzeszowie
filia w Sędziszowie Małopolskim**

Kontakt

39-120 Sędziszów Młp.
ul. Fabryczna 4
tel. 17 221 81 20

Krystyna Kozdroń

*Kierownik filii PBW
w Sędziszowie Małopolskim*

Pedagogiczna Biblioteka Powiatowa w Ropczycach została utworzona na wniosek Wydziału Oświaty w roku 1956, (pierwszy zapis w inwentarzu przypada na dzień 29 maja 1956 r.). Prowadziła ona swoją działalność jako Filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rzeszowie, która uzupełniała jej zbiory, prenumerowała czasopiśma i pokrywała ze swego budżetu inne wydatki, łącznie z wynagrodzeniem pracowników. Wydział Oświaty Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Ropczycach oddał do dyspozycji tworzącej się biblioteki dwa pomieszczenia o łącznej powierzchni 55 m² w bloku mieszkalnym przy ulicy Kazimierza Wielkiego 6. W 1959 r. PBP przekazana została Inspektoratowi Oświaty w Ropczycach, który od tej pory finansował jej potrzeby, natomiast Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Rzeszowie sprawowała opiekę merytoryczną. Zarządzeniem Ministra Oświaty i Wychowania w roku 1976 r. pedagogiczne biblioteki powiatowe istniejące w miastach, które nie stały

się siedzibami nowych województw, zostały przekształcone w filie Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej. W związku z tym jej nowa nazwa brzmiała: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Rzeszowie-Filia w Ropczycach. Rejon działania placówki nie zmienił się i obejmował nadal obszar dawnego powiatu ropczyckiego tj. teren pięciu gmin: Iwierzyc, Ostrowa, Ropczyc, Sędziszowa Młp. i Wielopola. Od tej pory obsługę finansową prowadził Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Ropczycach. W tym czasie warunki lokalowe biblioteki były bardzo trudne. Na 55 m² powierzchni zgromadzono umieszczono 24 000 książek i 970 woluminów czasopism. Pomieszczenie ogrzewano piecami. W 1982 r. biblioteka uzyskała dodatkowe sąsiednie pomieszczenie o powierzchni 20 m² od ZNP. W roku 1986 filia została przeniesiona do budynku przy Szkole Podstawowej nr 1 przy ulicy Wyspiańskiego 10. Przekazane jej pomieszczenie o powierzchni 160 m². Problemem było to, że była to dawna sala gimnastyczna z przeszkłonymi ścianami. Nastąpiły także zmiany organizacyjne, od 28 lutego 1992 r. Filia w Ropczycach, stała się częścią Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rzeszowie, a od 1 marca 1994 r. Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej Placówki Doskonalenia Nauczycieli Bibliotekarzy. W dniu 30 kwietnia 1996 r. utworzono Centrum Doskonalenia Pedagogicznego, w ramach którego znalazły się biblioteki pedagogiczne i objęte budżetem Kuratorium Oświaty i Wychowania w Rzeszowie. W 1997 r. filia została przeniesiona do Zespołu Szkół w Ropczycach przy ulicy Mickiewicza 23c. Pięć sal o łącznej powierzchni 160 m² pozwoliło na racjonalne rozmieszczenie księgozbioru i utworzenie kąciaka czytelnianego dla korzystających ze zbiorów na miejscu. W czerwcu 2000 r. ten budynek został przekazany tworzącej się Wyższej Szkole Inżynierii Rolniczej i Zarządzania i biblioteka musiała oddać część pomieszczeń uczelni. Od 25 września 2000 r. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Rzeszowie oraz jej Filie organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Podkarpackiego, a nadzór pedagogiczny nad biblioteką sprawuje Podkarpacki Kurator Oświaty.¹ W listopadzie 2000 r. filia trafiła do piwnic internatu Zespołu Szkół

1. Skróć w obecnej nazwie: PZPW to Podkarpacki Zespół Placówek Wojewódzkich

Agrotechnicznych przy ulicy Konopnickiej 5. W jednym pomieszczeniu (138 m²) znajdowała się wypożyczalnia, magazyn zbiorów i kąciak czytelniany. Od lutego 2003 r. pracowano w fatalnych warunkach podczas trwającego remontu budynku, na siedzibę starostwa. Po roku poszukiwań nie znaleziono w Ropczycach lokalu odpowiedniego dla filii Biblioteki Pedagogicznej. Aby nie doszło do likwidacji, w grudniu 2002 r. rozpoczęto przeprowadzkę do Sędziszowa Młp. do budynku Wytwórni Filtrów przy ul. Fabrycznej 4,, gdzie przekazano jej powierzchnię 340 m². Historię biblioteki tworzą również ludzie, którzy swoją wiedzą, umiejętnościami, zaangażowaniem tworzyli ją i rozwijali. Przez cały okres swej działalności filia stara się zaspokajać potrzeby czytelnicze kształcących się i doskonalących nauczycieli, studentów, zwłaszcza przygotowujących się do zawodu nauczyciela, uczniów szkół ponadgimnazjalnych i innych osób zainteresowanych sprawami kształcenia i wychowania. Wypożyczenia księgozbioru w latach 1960 - 2004 zarówno na zewnątrz w wypożyczalni, jak i na miejscu w czytelni (kąciaku czytelnianym) wykazywały okresowe załamania, ale trend sumarycznych wyników jest jednoznacznie rosnący.

Zbiory kupowane były w ilościach niezaspokajających w pełni potrzeb obsługiwanych środowisk. W związku z tym filia współpracuje z dużymi bibliotekami naukowymi w Polsce, które w miarę możliwości realizują wypożyczenia międzybiblioteczne, itp. Biblioteka Jagiellońska, Akademia Pedagogiczna Kraków, Biblioteka Główna Uniwersytetu Rzeszowskiego, Biblioteka Uniwersyteku Warszawskiego, Biblioteka Uniwersytecka Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka KUL, itd. W filii gromadzone są książki z pedagogiki i nauk pokrewnych, publikacje naukowe i popularnonaukowe, literatura piękna w wyborze, piśmiennictwo z zakresu bibliotekoznawstwa i dotyczące problematyki regionu. Od 1990 r. mimo nabytków zauważamy tendencję spadkową, ponieważ systematycznie jest przeprowadzana selekcja mająca na celu eliminowanie pozycji nieprzydatnych lub występujących w nadmiernej liczbie egzemplarzy w stosunku do aktualnych i przewidywalnych potrzeb. Analiza nabytków z lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych pokazuje,

że przy malejących nakładach finansowych na zakupy, księgozbiór powiększa się dzięki: środkom wypracowanym przez filię (pobieranie opłat za przetrzymywanie książek, sprzedaż cegiełek); darczyńcom: UMIG w Ropczycach, UG w Ostrowie, Cukrownia Ropczyce, GKRP w Sędziszowie Młp., ZNP Oddział w Ropczycach, PKS Connex, Wytwórnia Filtrów, Polonia Amerykańska; dzięki akcji „Przedsiębiorcy powiatu ropczycko-sędziszowskiego nauce i oświeceniu”; wydawnictwom i indywidualnym czytelnikom. W 2004 r. stan zbiorów filii wynosił 31316 jednostek inwentarzowych, z czego księgozbiór stanowi 29 218 (93,3%), czasopisma 1 887 (6%), a zbiory audiowizualne 211 (0,7%). Skład księgozbioru jest następujący: literatura pedagogiczno-psychologiczna 15 452 (53%), literatura naukowa 12 400 (42%), literatura piękna 1 366 (5%). Bardzo pomocne w pracy nauczycieli są czasopisma, które znacznie wcześniej niż książki informują o bieżących zagadnieniach w dziedzinie teorii i praktyki pedagogicznej (czytelnia dysponuje 57 tytułami). Podstawą zbiorów audiowizualnych są kasyety wideo, rozprawiane przez MENiS w ramach Powszechnej Wideoteki Edukacyjnej. Wypożyczane przez nauczycieli, wzbogacają treści programowe i uatrakcyjniają lekcje. Komputeryzacja rozpoczęła się 21 maja 2004r., kiedy to na ogólnopolskiej konferencji pt.: „Współpraca bibliotek na rzecz przyjaznego społeczeństwa informacyjnego” został przedstawiony „Podkarpacki projekt komputeryzacji bibliotek pedagogicznych”. W latach 2002-2004 samorząd Wojewódzki Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego przy wsparciu MENiS zakupił dla bibliotek pedagogicznych, w tym i dla Filii w Sędziszowie Młp., sprzęt komputerowy, meble i oprogramowanie biblioteczne PROLIB. Rozpoczęto prace nad opracowywaniem katalogu komputerowego. Na bieżąco wprowadzane są wszystkie nowości, natomiast książki starsze wprowadzane są do bazy danych w miarę posiadanego czasu. Obecnie w bazie danych znajduje się ok 11 tys. opisów bibliograficznych książek. Biblioteka, stara się realizować swoją działalność również na płaszczyźnie dydaktycznej. Pomaga nauczycielom bibliotekarzom z bibliotek szkolnych w realizacji ścieżki międzyprzedmiotowej „Edukacja czytelnicza i medialna”. Uczniowie zapoznają się ze

strukturą wewnętrzną biblioteki, z jej regulaminem oraz sposobami wyszukiwania potrzebnych informacji. Edukację regionalną biblioteka wspiera poprzez organizowanie: konkursów np. „Sędziszów moje Soplicowo”, wystaw np. „Tworzymy jak każe tradycja”, „Jak żyli nasi przodkowie”, prowadzenie lekcji regionalnych. W naszej Filii zorganizowane były wystawy: „W starym obiektywie” (nauczyciele LO Ropczyce), „Geometryczny porządek świata” (uczniowie Gimnazjum w Sędziszowie Młp.), „Stan wojenny - spojrzenie po dwudziestu latach” (IPN Rzeszów). Od wielu lat Filia współpracuje z Dziennym Centrum Aktywności Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koła w Sędziszów Młp. W ramach tego zorganizowano wystawy: „Wrażliwi na piękno”, „W świecie barw i fantazji” itp. W Filii odbywają praktyki przyszli bibliotekarze i stażyści z Powiatowego Urzędu Pracy w Ropczycach. Dobre warunki lokalowe Filii pozwalają na pracę zespołów samokształceniowych, spotkania nauczycieli z metodykami, narady bibliotekarzy itp. Biblioteka brała udział w programie organizowanym przez LO w Sędziszowie Młp, pt. „Dzień Przedsiębiorczości” przygotowującym uczniów szkół ponadgimnazjalnych do wejścia na rynek pracy.

Warto przypomnieć pracowników PBW, Filia w Sędziszowie Młp: Maria Marć (kierownik 1956-1957), Bogusław Sadowski (1958- 1963), Łucja Mazur (1963-1978), Józefa Barcińska (1978-20061), Krystyna Kozdroń (2007-)

**CENTRUM KULTURY
im. JÓZEFA MEHOFFERA
w Ropczycach**

Kontakt:

39-100 Ropczyce

ul. Bursztyna 1

tel. 17 22 18 228

email: ck@ropczyce.info.pl

www.ropczyce.info.pl

Sylwia Ruszel

Dyrektor Centrum Kultury w Ropczycach

Agnieszka Róg

Kierownik Działalności Artystycznej

Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach, jako jednostka organizacyjna Gminy Ropczyce zostało powołane do życia w październiku 1976 r. jako Ośrodek Kultury w Ropczycach. Stanowisko dyrektora objęła wówczas Krystyna Kalita i funkcje tą pełniła do roku 1983.

Początkowo, ze względu na brak własnej siedziby, pomieszczeń do działalności użyczali mu kolejno Urząd Miasta i Gminy, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, biblioteka, Zespół Szkół Rolniczych. W październiku 1986 roku siedzibą Ośrodka Kultury stał się wyremontowany budynek, przy ul. Bursztyna 1, to jest obecna starsza część budynku Centrum Kultury. Ponadto stopniowo poszerzano bazę lokalową o nowe lokale, a w jej strukturach przez lata działały: filia na Osiedlu Barbary, oraz Izba Muzealna i kino „Przyjaźń” w obecnym Domu Parafialnym. W latach 2000-2004 dobudowana została nowa część, z salą widowisko-

wą na 198 miejsc, salą konferencyjno-wystawową i pomieszczeniami biurowymi, a w roku 2007 zaadaptowano poddasze Centrum Kultury i utworzono Galerię Kowalstwa. Zgromadzono tam prace wykonane przez kowali podczas Międzynarodowych Jarmarków Kowalskich odbywających się w Ropczycach w latach 1995-2018.

Za swoją działalność Centrum Kultury w Ropczycach zostało uhonorowane w 2012 roku przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Dyrektorzy placówki: Krystyna Kalita (1976-1983), Bolesław Bujak (1983-1992), Zofia Migała (1992), Teresa Kiepiel (1992-1996 i 2007-2020), Jan Domagalski (1996-2007), a od roku 2019 Sylwia Ruszel. W latach 1991-2004 placówka funkcjonowała jako Ośrodek Kultury i Sportu w Ropczycach, a od 2004 Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach.

W strukturach ropczyckiego CK działają:

Wiejskie Centrum Kultury w Gnojnicy Dolnej (Tel.17 22 11 430),

Dom Kultury w Niedźwiadzie (Tel. 17 22 28 849),

Dom Kultury w Witkowicach (Tel. 17 22 27 373),

Dom Kultury w Brzezówce (Tel. 17 22 12 041),

Telewizja Miejska, e- mail: telewizja@tv.ropczyce.eu

Swoją siedzibę mają tu: Stowarzyszenie Orkiestr Dętych, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Inicjatyw Twórczych, Stowarzyszenie Kobiet Gminy Ropczyce, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej, Klub Gier Planszowych oraz Ropczycka Rada Seniorów.

Telewizja Miejska Ropczyce

TM Ropczyce przygotowuje materiały z najważniejszych wydarzeń społecznych, kulturalnych, sportowych i rozrywkowych. Co tygodniowa emisja odbywa się na Facebooku, kanale Youtube, oraz w sieci kablowej TelNet.

Zespoły artystyczne działające przy CK:

Orkiestra Dęta OSP Ropczyce (www.orkiestraropczyce.eu)

Dyrygent Dawid Fus

Początki istnienia Orkiestry w Ropczycach sięgają 1924 roku. Po wojnie wznowiła swoją działalność w roku 1948 z inicjatywy ów-

czesnego dyrektora LO Ryszarda Christoffa. W roku 1960 prowadzenie Orkiestry przejął Tadeusz Reguła, a o podtrzymanie tradycji orkiestrowych w mieście zadbał Jan Pikuła- dyrektor Technikum Mechanicznego

go w Ropczycach. Od 1978 roku kontynuował ją dyrektor Zespołu Szkół - Jan Urban. Obecnie orkiestra działa pod egidą Centrum Kultury w Ropczycach i OSP Zespół liczy ok. 30. Posiada bogaty repertuar w którym znajdują się utwory marszowe, sakralne, muzyka rozrywkowa oraz muzyka klasyczna. Jest prestiżowym zespołem naszego miasta. Koncertuje na terenie całego kraju, bierze udział w uroczystościach państwowych, kościelnych, przeglądach i konkursach zajmując prestiżowe miejsca. Pod batutą byłego dyrygenta Edwarda Guzika Orkiestra zdobyła wiele nagród i odznaczeń. Za swoją 100-letnią działalność w roku 2024 została uhonorowana odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Przy Orkiestrze działa 24 osobowa grupa Mażorettek, która towarzyszy jej w uroczystościach i podczas koncertów. Jako grupa taneczna Orkiestry Dętej, dziewczęta biorą również udział w przeglądach i konkursach oraz w zagranicznych wyjazdach. Na swoim „koncie” mają kilka znacznych osiągnięć. Mażoretki prowadzi Paulina Gruszka- I Wicemistrzyni Europy z 2018 roku w kategorii solo buława tradycyjna seniorki. Zajęcia odbywają się w SP nr 4 w Ropczycach.

Zespół Estradowy GAMA

Opiekunem i choreografem zespołu jest pani Elżbieta Łącała-instruktor tańca. Zespół działa w Centrum Kultury od 2002 roku. W zajęciach uczestniczą dziewczęta od III do VII klasy szkoły podstawowej. Zespół bierze udział w imprezach organizowanych w ramach działalności prowadzonej przez Centrum Kultury: Dni Ziemi

Ropczyckiej, Wielka Orkiestra świątecznej Pomocy, czy Taneczne Figle, jak również brał udział m in.: w Wojewódzkim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tanecznych „PASIKONIK” w Mielcu (w la-

tach 2004, 2005, 2006), w Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tanecznych w rytmie ROCK AND ROLLA w Kolbuszowej (2009), Wojewódzkim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Form Tanecznych „Pierwsze Kroki” w Głogowie Młp. (w latach 2007, 2008, 2009).

Dziecięca Rewia Folklorystyczna

Opiekunami zespołu są: Elżbieta Łącała – choreograf, Elżbieta Banaś – śpiew i akompaniament, Ryszard Niewiarowski- opracowanie muzyczne. Rewia działa od 1996 roku, a w skład zespołu wchodzi dzieci od 5 do 13 lat. W repertuarze posiada tańce i zabawy z regionu Śląska, Krakowa, Lublina, suite tańców lasowickich oraz programy okolicznościowe. Najważniejsze osiągnięcia zespołu: I miejsca (2008 i 2009 r.) w Wojewódzkim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Form Tanecznych „Pierwsze Kroki” - Głogów Młp.; I miejsce w 2010 r., III miejsce w 2019 r., a w 2011 i 2015 roku wyróżnienia w Wojewódzkim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tańca Ludowego „Garniec” w Łańcucie; III miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tanecznych „Pierwsze Kroki” w Głogowie Młp. oraz III miejsce w Podkarpackim Jarmarku Ludowym „Roztańczony Chorzeliów” w Chorzeliowie. Rewia brała także udział w X Prezentacjach Zespołów Folklorystycznych „Mieć jak rzeka swoje źródło” w Nowej Dębie (2010 r.) oraz kilkakrotnie w Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Dziecko w folklorze” w Baranowie Sandomierskim.

Formacja Tańca Nowoczesnego VEGA

Prowadząca Martyna Toton – instruktor. Istnieje od 2005 roku, skład zespołu tworzą dziewczęta szkół podstawowych i średnich. Formacja na trwałe wpisała się w życie artystyczne Ropczyc, nasze tancerki reprezentują miasto na licznych imprezach o randze lokalnej i wojewódzkiej.

Kapela Ludowa KURASIE z Lubziny

Rodzinna Kapela Kurasie muzykuje już od ponad 70 lat, obecnie gra w niej już piąte pokolenie muzyków, ma ogromne zasługi w popularyzowaniu i pielęgnowaniu kultury ludowej regionu Rzeszowszczyzny. Muzykuje w różnych zakątkach naszego kraju, jak i za granicą, biorąc udział w różnorodnych festiwalach, konkursach, koncertach i przeglądach. Za swoją działalność została uhonorowana wieloma nagrodami i medalami.

Koła i kluby zainteresowań:

Klub Gier Planszowych – spotkania prowadzi Wojciech Sieroń, założyciel klubu; spotykają się tu entuzjaści planszówek dla których najciekawszą formą rozrywki jest odkrywanie nowych gier. Klub posiada bogaty zbiór nowoczesnych gier planszowych, a także swoją własną grę pt. „Poznaj Ropczyce”.

Pozostałe zajęcia odbywające się w Centrum Kultury: zajęcia sportowo- ruchowe (aerobic, pilates, ćwiczenia rozciągające), pierwszy taniec, judo, matematyka, zajęcia taneczne z elementami baletu.

Zespoły i zajęcia odbywające się na filiach:

Dom Kultury w Niedźwiadzie, kierownik: Magdalena Tabasz-Mazur. Dziecięcy Zespół Wokalny, Zespół Tańca Ludowego, fitness dla dorosłych, zajęcia plastyczno-rękodzielnicze dla dzieci i seniorów, zajęcia świetlicowe. Przy Domu Kultury działa od 40 lat Zespół Śpiewaczy „Niedźwiedzanie”. Wykonuje przyspiewki ludowe, regionalne, patriotyczne, kolędy i pastorałki. Do zespołu należy 10 osób, są to głównie mężczyźni. Zespół zdobywa uznanie na festiwalach, konkursach i przeglądach oraz imprezach okolicznościowych. Opiekunem zespołu jest Genowefa Ciosek.

Wiejskie Centrum Kultury w Gnojnicy Dolnej, kierownik: Anna Zięba - Chór seniorów, Amatorska Grupa Teatralna, zajęcia kulinarne dla dzieci, zajęcia kreatywne dla dzieci,

Dom Kultury w Witkowicach - kierownik: Patrycja Darłak - Zumba dla dorosłych, ćwiczenia na macie, STRONG NATION zajęcia taneczno-ruchowe dla dzieci, zdrowy kręgosłup- ćwiczenia z fizjoterapeutą, zajęcia karate dla dzieci, warsztaty kreatywno-plastyczne dla dzieci i dorosłych

Dom Kultury w Brzezówce - kierownik: Żaklina Karaś- Siepierska - Mała Akademia Pomysłów- zajęcia manualno-rękodzielnicze dla dzieci, twórcze spotkania dla dorosłych, fitness, fitness 60+, Dance Kids

Ważniejsze wydarzenia kulturalne organizowane i współorganizowane przez Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach w roku 2023/24:

Koncert Noworoczny Orkiestry Dętej, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Ropczycach, Gala Sportu, Gminny Dzień Kobiet, 661 Urodziny Ropczyc, Turniej gry planszowej „Poznaj Ropczycę”, warsztaty malarskie Śladami Mistrza Józefa Mehoffera (z okazji urodzin artysty), rocznicy uchwalenia Konstytucji 3-go Maja, Dni Ziemi Ropczyckiej, Dzień Działacza Kultury połączony z obchodami 100-lecia Orkiestry Dętej, Powiatowy Przegląd Zespołów Tanecznych „Taneczne Figle”, Dożynki Gminne, Odsłonięcie Muralu poświęconego Józefowi Mehofferowi Plener Malarski, obchody rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, Jarmark Bożonarodzeniowy, spotkanie ze św. Mikołajem, wernisaż wystawy „Aranżacji bożonarodzeniowych” Elżbiety Kosydar.

Konkursy i wystawy: Konkurs i wystawa pokonkursowa pt. „Wielkanocna pisanka”, Powiatowy Konkurs Piosenki Obcojęzycznej, Konkurs Wokalny O Złota Nutkę z cyklu Szukamy Talentów, Wystawa rysunku i malarstwa Kamili Dziedzic, Konkurs i wystawa pokonkursowa pn. „Najpiękniejsza Szopka Betlejemską”

Ważniejsze wydarzenia kulturalne organizowane i współorganizowane na Filiach (rok 2023/24)

Dom Kultury w Witkowicach: Karnawałowe Fluo Party dla

dzieci, zajęcia dla dzieci oraz półkolonie podczas ferii i wakacji, konkurs plastyczny (Moja Wielkanocna Palma), spotkania okolicznościowe współorganizowane z organizacjami działającymi na Osiedlu Witkowiec, Pietrzejowa i placówkami oświatowymi (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, spotkania wielkanocne, andrzejkowe, opłatkowe, mikołajkowe), plenerowy piknik „Dzień Dziecka” na wesoło, Piknik Rodzinny „Powitanie Lata”, Wieczór Kobiet i recital Daniela Lipca – uczestnika THE VOICE OF POLAND, spotkanie integracyjne dla Klubów Seniora Gminy Ropczyce, V Memoriał Szachowy im. Ks. Jana Jarosza, warsztaty kulinarne dla dzieci „Patriotyczne ciasteczka”, Andrzejkowa Zumba Party Spotkanie z Mikołajem.

Dom Kultury w Brzezówce: Hej Kołęda, kołęda” - koncert kołęd Jasełka charytatywne przygotowane przez SP nr 2 w Ropczycach (Czekaj), Dzień Babci i Dziadka – przygotowany przez miejscowe przedszkole, zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach ferii zimowych i wakacji, Plenerowy Dzień Dziecka, Piknik Rodzinny „Bliżej Natury”, dożynki sołeckie, konkursy plastyczne i wystawy (Zajączek Wielkanocny, Drugie życie kapelusza), spotkania okolicznościowe KGW i Klubu Seniora (m.in. Dzień Kobiet, mikołajki, andrzejki itp.), widowisko patriotyczne, warsztaty dla dzieci i młodzieży – „Bukiet w barwach narodowych”, jesienny zjazd Klubów Seniora, zabawa andrzejkowa dla dzieci, mikołajki dla dzieci, „Piernikowe dekoracje” - warsztaty dla dzieci i młodzieży. Ponadto organizowane były wyjazdy i wycieczki dla seniorów.

Wiejskie Centrum Kultury w Gnojnicy Dolnej: ferie na wesoło oraz zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży, plenerowy Dzień Dziecka, piknik Gnojnickie Lato, spotkania okolicznościowe KGW i Klubu Seniora (z okazji Dnia Kobiet, Dnia Seniora itp.), Planszowanie – spotkanie z planszówkami, Wystawa pt. Śladami Funduszy Europejskich, Dożynki Sołeckie, spotkanie patriotyczne dla seniorów, Jubileusz 75-lecia LKS INTER Gnojnica, Bal Mikołajkowy dla dzieci. Zorganizowano również wycieczkę do Soliny dla miejscowych seniorów i KGW, a wspólnie z miejscową szkołą do Krosna, Sanoka i Medyni Głogowskiej.

Dom Kultury w Niedźwiadzie: koncert kołęd i pastorałek, fe-

rie oraz zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży, spotkania okolicznościowe (Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Spotkanie Opłatkowe), Tradycyjny Kiermasz Palm i Pisanek Wielkanocnych, konkursy: plastyczny (Wiosna, ach to Ty) i fotograficzny (Jesienne drzewo w obiektywie), Plenerowy Dzień Dziecka, dożynki sołeckie, Piknik Rodzinny – zakończenie lata, Patriotyczny wieczór z okazji Święta Niepodległości, Jesienne Gminne Spotkanie Seniorów, spotkanie mikołajkowe dla dzieci, wycieczki i wyjazdy dla członków Klubu Seniora.

Dożynki Gminne - Ropczyce 2024, poniżej: Grupa Obrzędowa

Jarmark
Mikołajkowy
2023

Koncert Noworoczny
Orkiestry Dętej
2024

Noworoczny
Ropczyckiej Orkiestry Dętej
pod patronatem
Burmistrza Ropczyc Bolesława Bajaka

Piknik przy Domu Kultury
w Niedźwiadzie

Urodziny Ropczyc
2024

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK KULTURY W SĘDZISZOWIE MAŁOPOLSKIM

Kontakt: 39-120 Sędziszów Małopolski 3-go Maja 36
tel: 17 221 60 44, email: sekretariat@mgoks.pl, www.mgoks.pl

Katarzyna Hagdej

*Dyrektor Miejsko-Gminnego
Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim*

Ośrodek Kultury w Sędziszowie Małopolskim powstał w 1957 roku, to jest wraz z oddaniem do użytku nowo wybudowanego obiektu. Pierwotnie funkcjonował jako Powiatowy Dom Kultury, by w 1975 roku zostać przekształconym w Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Sędziszowie Małopolskim i pod tą nazwą istnieje do dnia dzisiejszego. Kierownikiem nowego domu kultury został Władysław Wit (1958-59). Jednym z pierwszych jego osiągnięć było uruchomienie kina „Jedność”.

Początkowo w Sędziszowie odbywały się kursy dla instruktorów kulturalnych z całego województwa, wkrótce powstały koła artystyczne: plastyczne, muzyczne i sekcja rytmiczna. W grudniu 1958 roku uroczyście otwarto salę widowiskową, ze sceną i widownią liczącą 278 miejsc, prezentując na scenie spektakl „Damy i huzary” przygotowany przez miejscowy zespół teatralny.

W 1959 w budynku domu kultury umieszczono bibliotekę publiczną. Po Władysławie Wicie, funkcję kierownika pełnili kolejno: Mieczysław Umiński (1959-60), Stanisław Inglot (1961-63) oraz Lucjan Śliwa (1963-90).

Sędziszowski dom kultury włączył w swoje struktury członków byłego chóru, działającego przy Ochotniczej Straży Pożarnej, tworząc chór męski „Echo”, a także zespół teatralny, przygotowujący co sezon nową premierę. W roku 1978 po raz pierwszy zorganizowane zostały Dni Sędziszowa, a wkrótce także pierwszy Jarmark Folklorystyczny.

W 1991 roku, stanowisko Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury objął Kazimierz Popielarz. Wkrótce powstały nowe formy działalności: Zespół Pieśni i Tańca „Rochy”, Zespół Tańca Estradowego „Blues”, Telewizja Sędziszów, kapela podwórkowa „Paka Sędzisz”, młodzieżowy teatr „Sędziszek”, a później teatr młodzieżowy, koło brydżowe, koło szachowe, po latach upadku odrodziło się Kino „Jedność”.

Od 2017 roku, przez siedem kolejnych lat, organizowany był Dino Top Festiwal. MGOK organizował festiwal wspólnie z Urzędem Miejskim w Sędziszowie Małopolskim, Polskim Radiem Rzeszów i TVP3 Rzeszów. Od dnia 01.02.2018 r Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury kieruje Pani Dyrektor Katarzyna Hagdej.

W 2018 r. rozpoczęto I etap przebudowy i modernizacji Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim, który to zakończył się w kolejnym roku, a efektem prac było pozyskanie dodatkowej przestrzeni na potrzeby prowadzenia działalności telewizyjnej przez MGOK, a dokładniej Telewizję TVS Sędziszów Małopolski będącej w strukturach MGOK. W 2021 r. dokonano II etapu przebudowy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim, w ramach którego wykonano remont sali widowiskowej. W 2022 r. reaktywowano teatr „Sędziszek”, tworząc nową formację o nazwie Grupa Teatralna Feniks. W 2024 r. powstały nowe formy działalności: Grupa Wokalna „Young Voice”, Grupa Wokalna „Wesołe Nutki”, „Klub Słowa” – Doskonalenie Mowy Scenicznej oraz „Środowisko Kulturalne”.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Sędziszowie Młp. jest samorządową instytucją kultury prowadzącą podstawową działalność w zakresie upowszechniania i ochrony kultury. Prowadzi, organizuje działalność zespołów tanecznych, folklorystycznych, teatralnych, muzycznych. Wiodące imprezy które są organizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury to: Dni Sędziszowa Małopolskiego, Podkarpacki Konkurs Poezji Religijnej, Wojewódzki Konkurs „Ludowe obrzędy i zwyczaje”, Gminne Dożynki, Kiermasz Palm i Pisanek Wielkanocnych, Gminny Przegląd Twórczości Artystycznej Przedszkoli Scena dla Malucha, Gminne obchody Dnia Kobiet, Uroczystość z okazji rocznicy Nadania Praw Miejskich dla Sędziszowa Małopolskiego, Uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości, Uroczystość z okazji Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Gminne Obchody Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Letnie kino plenerowe, Coroczne zajęcia w okresie ferii zimowych i wakacji, Sylwester pod gwiazdami

Ponadto MGOK organizuje samodzielnie, bądź we współpracy z instytucjami samorządowymi, placówkami oświatowymi i kulturalnymi, konkursy literackie, historyczne, plastyczne, recytatorskie, kulinarne, turnieje szachowe, wystawy i wernisaże oraz koncerty znanych artystów. Placówka regularnie współpracuje z Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

Stale formy działania:

Zespół Pieśni i Tańca „Rochy”: jest ambasadorem kultury ludowej regionu podkarpackiego promującym Miasto i Gminę Sędziszów, kontynuując jednocześnie tradycje taneczne i obrzędowe Ziemi Sędziszowskiej, których nosicielem do lat 90. był miejscowy Zespół Tańca Tradycyjnego „Zagorzyce” oraz ludowe kapele muzyczne działające przy lokalnych fabrykach. ZPiT „Rochy” założony został w 1991 roku. Zrzesza dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów z terenu powiatu ropczycko-sędziszowskiego. Podczas 34. lat działalności przez zespół przewinęło się blisko pięciuset tancerzy. Obecnie zespół liczy 164 tancerzy i muzyków. Zespół ma na swoim koncie udział w wielu koncertach, festiwalach, przeglądach w kraju i za granicą oraz nagraniach radiowych i telewizyjnych m. in. dla

TVP Rzeszów - „Spotkania z folklorem”. Został również zaproszony do udziału w realizacji filmu „Tańce Polskie - Rzeszowiacy” realizowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Fundację Kultury Wsi. ZPiT „Rochoy” jest członkiem C.I.O.F.F Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwali i Sztuki Ludowej.

W 2000 r. z inicjatywy tancerzy i sympatyków Zespołu powstało Stowarzyszenie Folklorystyczne „Rochoy”, które włączyło się w organizację cyklicznych imprez folklorystycznych. Wykorzystując wiele kontaktów zagranicznych ZPiT „Rochoy” był inicjatorem i współorganizatorem siedmiu edycji Międzynarodowych Spotkań Folklorystycznych, które odbywały się w Sędziszowie Młp. w latach 1999-2012, na których gościnnie występowały zespoły z Gruzji, Węgier, Szkocji, Czech, Słowacji, Rosji, Grecji, Portugalii, Litwy i Włoch.

Zespół, łącząc trzy pokolenia tancerzy, tworzy warunki do międzypokoleniowej integracji oraz do owocnej pracy związanej z kultywowaniem, ochroną naszego dziedzictwa regionalnego i narodowego, a także utożsamianiem się wykonawców, szczególnie młodszej generacji ze swoją „Małą Ojczyzną”.

Obecnie zespół posiada trzy grupy dziecięce, grupę reprezentacyjną oraz grupę obrzędową. Integralną częścią zespołu jest kapela muzyczna oraz dwie grupy wokalne.

Otrzymane nagrody i posiadane tytuły: 2010 r. zespół otrzymał nagrodę Zarządu Województwa Podkarpackiego „Za szczególne osiągnięcia w dziedzinie kultury”, 2016 tytuł „Zasłużony dla Ziemi Sędziszowskiej”, zespół posiada także tytuł „Zasłużony dla Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego”, 2024 r. Zespół otrzymał odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Kadra zespołu: *z grupami dziecięcymi pracuje Katarzyna Hagedej, z grupą reprezentacyjną pracuje Piotr Drozd, z grupą obrzędową pracuje Krystyna Szczerbiak, z grupami wokalnymi i kapelą muzyczną pracuje Paweł Gnacek, który ponadto akompaniuje wszystkim grupom tanecznym oraz prowadzi śpiew, nad strojami i garderobą czuwa Barbara Czeladka*

Wybrane osiągnięcia i nagrody (za lata 2022/23): II nagroda w XXXV Wojewódzkim Konkursie Ludowe Obrzędy i Zwyczaje – Sędziszów Małopolski 2023, II nagroda w XIV Wojewódzkim Przeglądzie Tanecznym „Roztańczona Wiosna” – Głogów Małopolski 2022, I nagroda w XII Ogólnopolskim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tańca Ludowego „Garniec” – Łańcut 2022,

Zespół Taneczny „Blues” działa od 1996 roku i prowadzony jest przez Edytę Winkowską. W skład zespołu wchodzi kilka grup wiekowych. Zespół uświetnia imprezy organizowane na terenie gminy i poza nią. Repertuar zespołu oparty jest na tańcach latynoamerykańskich oraz na tańcu nowoczesnym. **Ostatnie osiągnięcia :** III miejsce Ponadregionalny Konkurs Nowoczesnych Form Tanecznych w Trzcianie 2021r., II i III- miejsce -Wojewódzkie Konfrontacje taneczne „Let’s Dance”w Tyczynie 2022 r.

Lady Dance: zajęcia taneczno-ruchowe dla pań. Instruktor ds. tańca Edyta Winkowska. Są to lekcje tańca i ruchu, w gorących, latynoamerykańskich rytmach (salsa, cha-cha, jive).

Paka Sędziszka: Kapela podwórkowa istnieje od 2001 roku. Jej założycielem i pierwszym kierownikiem był śp. Jan Przybek. Repertuar kapeli to stare przeboje muzyki rozrywkowej, melodie warszawskie, utwory własne i dodatki satyryczne. Sędziszowska kapela koncertuje na terenie całej Polski, wydała również dwie płyty CD.

Największe osiągnięcia: I nagroda w 41. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel Folkloru Miejskiego w Przemyślu 2019 r.,

Obecny skład kapeli to: Paweł Gnacek – akordeon, banjo, wokal – kierownik kapeli, Józef Biedroń – gitara, wokal, Janusz Ignas – kontrabas, wokal, autor dodatków satyrycznych, Konrad Gnacek – skrzypce.

Grupy wokalne „Wesołe Nutki” oraz „Young Voice”

Od marca 2024 utworzone zostały dwie grupy wokalne w wieku od 6 do 12 lat. Zajęcia prowadzi Katarzyna Łuszcz-Majka - instruktor wokalny.

Towarzystwo Szachowe „Skoczek”: powstało w 2011r. prezesem TS „Skoczek” oraz instruktorem jest Robert Stefański. Obecnie

zrzesza 182 zawodników, głównie dzieci i młodzież z terenu miasta i gminy Sędziszów Małopolski. Zawodnicy „Skoczka” startują w drużynowych Mistrzostwach Polski Seniorów i Juniorów na szczeblu I, II, III, IV, V ligi. Towarzystwo organizuje Ogólnopolski Turniej Szachowy o Puchar Burmistrza Sędziszowa Młp. Jest to najliczniej obsadzony turniej szachowy na Podkarpaciu i jeden z większych w kraju. **Największe sukcesy:** 2020 r. – historyczny awans do I Ligi Szachowej, 2023 r. – awans do Ekstraklasy szachowej

Teatr Sędziszek: jego początki sięgają roku 2001 kiedy to instruktor Lucyna Majka założyła zespół teatralny „Carpe diem”, którego członkami były dzieci i młodzież z sędziszowskich szkół. Po odejściu założycielki, grupa teatralna zmieniła nazwę na Zespół Teatralny „Sędziszek”, a jej kolejnymi opiekunami były Jolanta Nord oraz Danuta Pado. Od roku 2009 do 2020 opiekunem grupy i reżyserem spektakli była Ewa Świętoń-Zima – animator kultury, instruktor teatralny. Od listopada 2021 r. do czerwca 2022 r. grupą teatralną Sędziszek kierował Henryk Hryniewicki - aktor i reżyser teatralny. Od listopada 2022 r. nastąpiła reaktywacja teatru i jego przekształcenie na teatr dla dorosłych jako **Grupa Teatralna FE-NIKS**. Współprace z teatrem podjęła Anna Demczuk aktorka z Teatru im. W. Siemaszkowej w Rzeszowie. Ich premiera: styczeń 2024 „Śluby Panieńskie”

KLUB SŁOWA - DOSKONALENIE MOWY SCENICZNEJ: od maja 2024 r. powstała nowa forma działalności skierowana do dzieci i młodzieży, pozwalająca na rozwijanie swoich umiejętności scenicznych oraz ucząca sztuki doskonalenia mowy scenicznej. Zajęcia prowadzi Przemysław Tejkowski - aktor teatralny i filmowy.

Telewizja TVS Sędziszów Małopolski (TVS)

W 2004 r. rozpoczęto emisję próbnego programu jako sędziszowski oddział Telewizji Miejskiej w Rzeszowie. Od początku 2005 r. telewizja rozpoczęła w Sędziszowie Małopolskim regularną działalność. Jej program, dostępny w sieci kablowej na Osiedlu Młodych oraz w Internecie. W roku 2007 MGOK uzyskał koncesję na nadawanie programu telewizyjnego, a od roku 2012, kierowni-

kiem TVS jest Maciej Idzik. Obecnie TVS dostępna jest w ofercie 3 operatorów: P.U.H. AZART, SGT S.A., VOICE NET S.A. oraz w Internecie. Rokrocznie emitowanych jest około 60 serwisów informacyjnych zawierających blisko 500 newsów. Informacje są na bieżąco udostępniane przez telewizję na kanale YouTube i Facebooku. Przygotowane przez TVS filmy w 2023 r. uzyskały blisko 407 tys. wyświetleń, ponad 20 tys. godzin oglądalności, przybyło prawie 600 nowych subskrybentów, a łączna liczba subskrypcji kanału YouTube na koniec roku wyniosła prawie 5 tys.

XXXI Podkarpacki Konkurs Poezji Religijnej - Sędziszów Małopolski 2023

Obchody święta uchwalenia Konstytucji III Maja - Sędziszów Małopolski 2024

Występ grupy wokalnej dziecięcej ZPiT Rochy - Dożynki Gminne - Sędziszów Małopolski 2024

Coroczny koncert Zespołu Estradowego BLUES - Sędziszów Małopolski 2024

XXXVI Wojewódzki Konkurs „Ludowe Obrzędy i Zwyczaje” - Sędziszów Małopolski 2024

GMINNY OŚRODEK KULTURY I WYPOCZYNKU W WIELOPOLU SKRZYŃSKIM

Kontakt:

Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku

w Wielopolu Skrzyńskim

39-110 Wielopole Skrzyńskie 202

tel: (17) 77 88 450, email: dyrektor@gokiw.wielopole-skrz.pl

Dariusz Kawa

*Dyrektor Gminnego Ośrodka
Kultury i Wypoczynku
w Wielopolu Skrzyńskim*

Wybudowanie obecnego wielopolskiego Domu Kultury wiąże się bezpośrednio z ogromną tragedią, jaką był pożar baraku szkolnego, w którym w dniu 11 maja 1955 r. odbywała się projekcja kina objazdowego. W tym pożarze zginęło 58 osób, wśród nich 38 dzieci szkolnych. Dla ówczesnych władz PRL-u taka tragedia była ogrom-

nie niewygodna propagandowo, dlatego postanowiono na miejscu pogorzeliska wybudować Dom Kultury, jednocześnie nie pozwalając na żadne formy upamiętnienia tragedii. Dodajmy że wybudowanie pomnika „ofiar pożaru kina” było możliwe dopiero po roku 1980, czyli po przemianach jakie przyniosła „Solidarność”.

Ten okazały, jak na tamte czasy, budynek wzniesiono jako inwestycję państwową, posiada salę widowiskowo-kinową na 150 miejsc i stosowne zaplecze dla działalności kulturalnej.

Początkowo działalność kulturalna rozwijała się przy lampie naftowej, ponieważ w Wielopolu nie było jeszcze elektryczności. Pierwszym kierownikiem nowo otwartej placówki był Kazimierz Skałuba. Pełnił on wiele funkcji społecznych, m.in. przyczynił się do renowacji rynku wielopolskiego, jak również do doprowadzenia elektryczności. W domu kultury mieściła się również Gminna Biblioteka oraz Kino. W sali kinowej odbywały się zabawy taneczne, gminne zebrania, a także szkolenia z zakresu rolnictwa. W tym okresie działał Zespół Pieśni i Tańca, który społecznie prowadziła Maria Pazdan, zespół muzyczny pod kierownictwem Piotra Zimnego oraz zespoły piłki siatkowej i piłki nożnej.

W 1963 r. stanowisko kierownika domu kultury na kilka miesięcy objął Józef Bożek, a po nim Stanisław Świerad, który był nim do roku 1987. Utworzył on ognisko muzyczne liczące około 30 osób. W jego ramach funkcjonowały klasy: fortepianu, skrzypiec i mandoliny. Na bazie ogniska działał Dziecięcy Zespół Instrumentalny, w szkole zaś zorganizowano chór liczący 60 osób. Po roku powstał Zespół Estradowy składający się z dziewięcioosobowej sekcji instrumentalnej oraz solistów, którymi byli m.in.: przewodniczący Gromadzkiej Rady Narodowej, księgowa Gminnej Spółdzielni, ojciec i brat znanego artysty kabaretowego Marcina Dańca oraz Jerzy Pająk. Wkrótce do Zespołu Estradowego dołączyła siedmioosobowa grupa wokalna Czerwone krawaty. Po dwóch latach powstał następny zespół Wielopolskie Słowiki liczący 25 osób.

W ramach domu kultury działał Amatorski Zespół Teatralny, który przygotował m.in. premiery sztuk: „Wojskowa odprawa”, „Karpaccy górale”, „Wodewil warszawski”, „Uśmiech za uśmiech”,

„Tarantela”, „Pod parasolem”. Ponadto przygotowywano część artystyczną z okazji świąt państwowych i innych uroczystości. Z chwilą powołania gmin powstał 80 – osobowy chór międzyszkolny (Wielopole, Brzeziny, Glinik). W 1970 roku placówka została przemianowana na Gminny Ośrodek Kultury, rozszerzając jednocześnie obszar swojej działalności na terytorium całej gminy. W listopadzie 1972 r. rozpoczęto prace przy budowie Ośrodka Wypoczynku Świątecznego, którego główną część składową stanowić miał basen kąpielowy. Pracami kierował Komitet Budowy pod przewodnictwem Stefana Śliwińskiego. Inwestycja zakończyła się w 1977 roku, a nowopowstały obiekt stał się bazą Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji, którego pierwszym kierownikiem został Michał Gąsior.

W latach 1979 – 1983 Gminnym Ośrodkiem Kultury kierował Jerzy Siuta. Na przełomie 1979/1980 roku z inicjatywy mieszkanki Glinika Cecylii Kulig powstał Zespół Pieśni i Tańca „Łysogórzanie” z Glinika - Łysej Góry. W 1983 r. zespół otrzymał nagrodę specjalną na XXVI Ogólnopolskim Przeglądzie Kapel i Śpiewaków w Kazimierzu nad Wisłą. W latach 1983- 1987 stanowisko dyrektora ponownie objął Stanisław Świerad.

W 1986 roku, z inicjatywy Stanisława Świerada, w Wielopolu powstał, działający do dziś, czterdziestoosobowy Męski Chór Rolników. Jak stwierdziły władze państwowe Chór Rolników Wiejskich był zagrożeniem dla ówczesnej idei polityki państwowej. Stanisław Świerad został odsunięty czasowo ze stanowiska kierownika Gminnego Ośrodka Kultury, a chór przeniósł swoją działalność do sali katechetycznej. W latach 1987- 1990 dyrektorem był Marek Tęczar. Nadal prężnie działał Zespół Pieśni i Tańca „Łysogórzanie”, zdobywając kolejne nagrody i wyróżnienia na różnych przeglądach np. I miejsce na Przeglądzie Tańca Ludowego w Białobrzegach (październik 1986 r.) i kwalifikacja do Ogólnopolskiego Przeglądu Tańca Ludowego. Od 1990 r. funkcję dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury pełniła Maria Skałuba. W tym okresie działał Dziecięcy Zespół Taneczny prowadzony początkowo przez Włodzimierza Ciośka, a potem przez Edytę Winkowską.

Maria Skałuba zorganizowała m.in. „Przeгляд Kolęd i Pastora-

łek”, „Od Wielopola do Opolą”, które cieszyły się olbrzymim zainteresowaniem wśród najmłodszych artystów. W 1990 r. powstaje Filia Ośrodka Kultury w Nawsiu, której kierownikiem został Marek Mucha. Założył on dziecięcą sekcję wokalną, z której później powstały dwa zespoły wokalne Melodia i Amarant. Prowadził Amatorski Zespół Teatralny, który zadebiutował przedstawieniem obrzędowym „Wesele nawsiańskie” (według scenariusza Jana Szydło, w reżyserii Marka Muchy). Spektakl ten zdobył II nagrodę w konkursie Zwyczajnie rodzinne we Frysztaku. W następnych latach przygotowano spektakle rodzimych artystów – amatorów: „Ścieżka przez pole”, „Jasełka”, „Sąsiedzkie swary”, „Kwiat polskiej ziemi”. Marek Mucha założył także Kapelę Ludową i prowadził również kursy akompaniamentu gitarowego dla dzieci i młodzieży.

W 1991 r. nastąpiło połączenie Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Biblioteki Gminnej i utworzono Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim. Również w tym roku z inicjatywy Łukasza Skałuby powstał Kabaret „Czarna Mańka” w składzie: Wojciech Ciołkosz, Zbigniew Danek, Grzegorz Długosz, Arkadiusz Froń, Janusz Kruczek, Tomasz Koziół, Robert Rałowski, Stanisław Rzeźnikiewicz, Marcin Świerad, Stanisław Szkotnicki, Wojciech Trałka. Kabaret wielokrotnie występował na terenie gminy i województwa m.in. w Podkarpackim Przeglądzie Kabaretów w Niebylcu, w Lubenii, Ostrowie oraz w Klubie Garnizonowym w Rzeszowie. Kabaret zawiesił działalność po tragicznej śmierci Łukasza Skałuby w 1996 r.

W 1992 r. powstał Klub Seniora, który funkcjonuje do dziś. W tym okresie przebudowano mieszczącą się za sceną garderobę na zaplecze kuchenne i placówka zaczęła prowadzić wynajem budynku na przyjęcia weselne. W 1997 r. powstał brzeziński Zespół Pieśni i Tańca Olszynki. Założycielem zespołu była Barbara Plezia. Od 1 września 1998 r. do 18 maja 2022 r. dyrektorem GOKiW był Marcin Świerad. GOKiW rozpoczął szerszą współpracę z instytucjami kulturalnymi m.in. Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie, Ośrodkami Kultury m.in. w Brzostku, Dukli, Dydni, Frysztaku, Wiśniowej i Nowym Żmigrodzie a także ze Słowackim

miastem Giraltovce. Rozwijała się również współpraca na szczeblu lokalnym ze szkołami, parafiami, Klubami Seniorów, Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczą Strażą Pożarną, Policją, organizacjami sportowymi: LKS Pogórze i UKS Wielopole a także stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie jak np. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wielopolskiej im. Tadeusza Marii Kantora w Wielopolu Skrzyńskim. W Gliniku i Nawsiu założono Dziecięce Teatrzyki Szkolne prowadzone przez Bogusława Fronia, aktora estrady rzeszowskiej. W Wielopolu powstała Młodzieżowa Grupa Teatralna Wielopole pod kierownictwem Aleksandry Bielendy. W 1999 r. to rok powstania grupy teatralno-obrzędowej Wielopolanie pod kierownictwem Wioletty Czapki.

W Fili Ośrodka Kultury w Nawsiu w r. 2000 Marek Mucha reaktywował Kapelę Ludową. Prężnie tu działał Klub Seniora oraz Zespół Tańca Nowoczesnego Tornado z choreografką Jadwigą Łomnicką. GOKiW wprowadził do swojego kalendarza kilka sztandarowych wydarzeń kulturalnych, m.in. Podkarpackie Prezentacje Teatrów Poszukujących o Nagrodę im. Tadeusza Kantora, Obchody Dni Wielopola Skrzyńskiego, festyn integracyjny dla osób niepełnosprawnych i pełnosprawnych Wielopolandia, Powiatowy Przegląd Twórczości Artystycznej Przedszkoli Estradka Małolatka.

W chwili obecnej w skład Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim wchodzi: Ośrodek Kultury w Wielopolu Skrzyńskim wraz z filiami, Biblioteki Publiczne w Brzezinach, Gliniku i Nawsiu, Ośrodek Sportu, Ośrodek Wypoczynku w Wielopolu Skrz. oraz „Kantorówka Ośrodek Dokumentacji i Historii Regionu Muzeum Tadeusza Kantora”.

Obecnie GOKiW w Wielopolu Skrzyńskim działają:

MINI WIELOPOLANIE – grupa taneczna zadebiutowała na dużej scenie podczas XVI Podkarpackiego Jarmarku Ludowego w Chorzeli. Pierwszym instruktorem była Joanna Kozubowska, obecnie Maciej Kuliga.

MALI WIELOPOLANIE - zespół regionalny, który największe sukcesy odniósł na Festiwalach RzeszOFFolk w Rzeszowie i Jawor u źródeł kultury w Kielcach w 2023 r. Pierwszą instruktorką była Jo-

anna Kozubowska. Sara Winiarska - solistka ludowa z Zespołu Regionalnego Mali Wielopolanie (pod opieką muzyczną Lidii Biały) występowała m.in.: na 57. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym (reprezentując Podkarpackie), reprezentowała Gminę Wielopole Skrzyńskie podczas Festiwalu Sabałowe Bajanie w Bukowinie Tatrzańskiej, zajęła I miejsce na XXI Galicyjskich Konfrontacjach Kapel Ludowych i Zespołów Śpiewaczych Dębica 2023, otrzymała I nagrodę na Festiwalu Pogórzeńska Nuta w Dynowie wraz z nominacją na Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków ludowych w Kazimierzu Dolnym, zdobyła I miejsce na XXXI Ogólnopolskim Spotkaniu Skrzypków Grających Muzykę Ludową Maj-danówka 2023.

ZESPÓŁ REGIONALNY WIELOPOLANIE

W swoim repertuarze mają tańce narodowe, tańce regionalne, oraz Tańce Starej Warszawy. Zespół powstał na bazie działającego od 1999 r. Zespołu Teatralno-Obrzędowego i uświetnia najważniejsze wydarzenia w Gminie Wielopole Skrzyńskie oraz tańczy gościnnie w całej Polsce, odnosi też sukcesy na przeglądach i festiwalach Instruktorka-Joanna Kozubowska

KAPELA LUDOWA WieloPOLKA

Akompaniuje wszystkim zespołom ludowym działającym w GOKiW, a także prezentuje swój autorski repertuar (utwory ludowe, biesiadne, pieśni regionu). Jako autonomiczny zespół kapela z własnymi piosenkami i nazwą WieloPOLKA działa od 2023 r.

Taniec Nowoczesny CLAP TRAP: (CLAP TRAP MINI, CLAP TRAP KIDS, CLAP TRAP JUNIOR)

Grupy powstały w 2016 r. a pierwszym instruktorem był Tomasz Berkowicz. Od września 2023 r. grupy prowadzi Maciej Kuliga.

MAŻORETKI TIA - zespół powstał w 2014 r. instruktorkami były: Katarzyna Sikora, Klaudyna Szpara, w latach 2018-2019 Katarzyna Rymut, a od 2019 r. Paulina Baran. Obecnie formacja liczy 4 grupy wiekowe: mini kadetki, kadetki, juniorki i seniorki - łącznie 26 dziewczyn. Mażoretki uczestniczą w lokalnych uroczystościach patriotycznych i przeglądach m.in.: Powiatowym Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tanecznych „Taneczne Figle”

w Ropczycach, Ogólnopolskim Przeglądzie Amatorskich Zespołów Mażorettek „MAJORKI” w Krośnie, Otwartych Mistrzostwach Mażorettek Polski Południowo – Wschodniej w Pustkowie Osiedlu.

TEATR „O KANT SCENY POTŁUC - (powstał w październiku 2023 r.) Teatr tworzą młodzi aktorzy - Jagna Szczerepa, Kamila Pokrycka, Ilona Adamczyk, Lara Szkotnicka, Patrycja Łuszcz, Aleksandra Pasela, Adrian Pociask, Bartłomiej Siuta. Instruktorką grupy i reżyserką spektakli jest Joanna Baran-Marczydło - aktorka Teatru im. W. Siemaszkowej w Rzeszowie.

Ponadto przy GOKiW działają:

Zespół Muzyczny ALFABAND - grupa muzyczna działająca od kwietnia 2024 r. pod okiem Ryszarda Mirowskiego.

Zespół Wokalno-Instrumentalny AKORD powstał końcem 2022 r. z inicjatywy Agnieszki Wrony. Składa się z osób w różnym wieku, które śpiewem i grą uświetniają wydarzenia religijne i gminne.

Męski Chór Rolników im. Stanisława Świerada

Powstał w 1986 roku z inicjatywy Stanisława Świerada – ówczesnego dyrektora Domu Kultury w Wielopolu Skrzyńskim, ks. Jana Bylinowskiego – proboszcza Parafii oraz Tadeusza Bujaka – nauczyciela Zespołu Szkół w Ropczycach. Dyrygentem chóru został Stanisław Świerad, prezesem Tadeusz Bujak, a kanclerzem Czesław Kopała. Chórzyści mogą poszczycić się koncertami: w Rzeszowie, Częstochowie, Krośnie a także podczas wizyt Ojca Świętego Jana Pawła II, w kościołach Diecezji Rzeszowskiej, Przemyskiej, Tarnowskiej, Warszawskiej, Opolskiej.

We wrześniu 2002 r. chór wystąpił podczas Ogólnopolskich Dożynek Rolników na Jasnej Górze. Kilka razy swoim śpiewem uświetniał Msze Ekumeniczne w Gorlicach, koncertował również w Svidniku na Słowacji, na Litwie, w Czechach.

W lipcu 2006 r. Męski Chór Rolników obchodził jubileusz 20. lecia istnienia. Sporym wyzwaniem dla chóru było Oratorium „Spod krzyża spalonych”, do którego słowa napisał dr Władysław Tabasz, natomiast muzykę skomponował Stanisław Świerad. W czerwcu 2012 po śmierci Stanisława Świerada dyrygentem został Karol Książek, a następnie Łukasz Szopa i Piotr Larysz. W 2019 r. oficjalnie przyjęto

nazwę: Męski Chór Rolników im. Stanisława Świerada, a prezesem wybrano Bartłomieja Bujaka (syna Tadeusza). Od lutego 2024 dyrygentami Chóru zostali Sara i Dominik Kłęk, zaś od lipca 2024 r. Andżelika Noga-Januś.

Chór występuje podczas ważnych wydarzeń gminnych oraz sprawuje oprawę liturgiczną Uroczystych Mszy Św. m.in. Koncert Adwentowy GAUDEAMUS w Bazylice Kolegiackiej w Krośnie (3 grudnia 2023 r.), Koncert CREDO WYKŁĘCI w ramach Podkarpackich Obchodów Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” (2 marca 2024 r.), XVI edycja Podkarpackiego Przeglądu Chórów „PIEŚNI PASYJNE” Radymno (16 marca 2024 r.), Nieszpory Żałobne oraz oprawa liturgiczna podczas uroczystej Mszy Św. w czasie Obchodów 69. Rocznicy Pożaru Baraku Szkolnego (11 maj 2024 r.). Dyrygent: Andżelika Noga-Januś

Chór Mieszany „Opoka” z Glinika

Pierwotnie grupa miała formę zespołu śpiewaczego, którego założycielem i prowadzącym zespół był Robert Kolebuk. W 2017 roku chór przyjął nazwę „Opoka”. Od stycznia 2023 r. chórem dyryguje Andrzej Szypuła. Występy chóru to m.in. : Uroczysta Msza Św. w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie – Łagiewnikach (8.10.2023 r.), IV edycji Przeglądu Piosenki Biesiadnej Chórów w Gminnym Ośrodku Kultury w Wiercanach (29.10.2023 r.) występ podczas Obchodów 69 Rocznicy Pożaru Baraku Szkolnego w Wielopolu Skrzyńskim (11.05.2024 r.). Obecnie dyrygentem jest Andrzej Szypuła, a prezesem Chóru Zofia Wlezień.

Chór „Seniores” z Nawsia, Chór mieszany liczący 22 osoby powstał w grudniu 2011r. Pierwszym dyrygentem Chóru był Marek Mucha. Występuje podczas wydarzeń kulturalnych na terenie Gminy Wielopole Skrzyńskie, a także poza nią m.in. w Górze Ropczyckiej, Grodzisku i Cielinie. W repertuarze Chóru przeważają pieśni religijne, patriotyczne, ludowe i biesiadne. Dyrygent: Zbigniew Sroka, Prezes chóru: Maria Janowska.

Dyrektorzy GOKiW Wielopole Skrz.:

Kazimierz Skałuba (1959-1963), Stanisław Świerad (1963-1979), Jerzy Siuta (1979-1983), Stanisław Świerad (183-1987), Marek Tęczar (1987-1990), Maria Skałuba (1990-1998) Marcin Świerad (1998-2022), Irena Walat (p.o. Dyrektora 2022-2024), Dariusz Kawa (od 15.07.2024)

opr. Irena Walat

Zespół „Wielopolanie” w strojach rzeszowskich

Męski Chór Rolników im. Stanisława Świerada wraz z dyrygentką

Marżonетки TIA

**„KANTORÓWKA”
OŚRODEK DOKUMENTACJI I HISTORII
REGIONU MUZEUM TADEUSZA KANTORA
W WIELOPOLU SKRZYŃSKIM**

Kontakt:
39-110 Wielopole
Skrzyńskie 242a
tel. 17 778 84 51
www. kantorowka@
gokiw.wielopole-skrz.pl

Irena Walat
Kierownik „Kantorówki”

Historia Kantorówki sięga 1996 r. kiedy to dzięki staraniom Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Wielopolskiej im. Tadeusza Marii Kantora powstała Izba Pamięci wielkiego artysty a w 2006 r. Ośrodek Dokumentacji i Historii Regionu Muzeum Tadeusza Kantora. Ostatecznie Gminie Wielopole Skrzyńskie udało się pozyskać środki z funduszy unijnych. Po przeprowadzonych pracach remontowych muzeum zostało ponownie otwarte 26 kwietnia 2019 r.

Autorką scenariusza, kuratorem i opiekunem merytorycznym wystawy poświęconej Tadeuszowi Kantorowi, która znajduje się na parterze muzeum jest Małgorzata Paluch - Cybulska kierownik Archiwum Ośrodka Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka w Krakowie. Przestrzeń na piętrze Kantorówki poświęcona jest historii i kulturze regionu. Znajdują się tutaj artefakty i dzieła sztuki opowiadające historię Wielopolszczyzny.

Muzeum ze swej definicji jest jednostką organizacyjną, której trwałym celem jest ochrona dóbr kultury, informowanie o zgro-

madzonych zbiorach, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i sztuki, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej, umożliwianie kontaktu ze zbiorami. Jednak aktywność tej instytucji koncentruje się w równej mierze na gromadzeniu, katalogowaniu, przechowywaniu, konserwowaniu i udostępnianiu dóbr kultury jak również na prowadzeniu szerokiej działalności artystycznej, naukowej, edukacyjnej i wydawniczej. Połączenie tych dwóch ról, które określają dzisiejsze, nowoczesne muzea pozwala Kantorówce stawać się miejscem wielu zdarzeń integrujących lokalne społeczności. Skarbnicą kultury regionu wokół której skupiają się przedstawiciele różnych środowisk twórczych, a ona sama patroluje wielorakim inicjatywom kulturalnym.

Najważniejszym cyklicznym wydarzeniem Kantorówki jest Seminarium Muzealne.

Od 2021 r. w jej murach muzealnicy z całej Polski prezentują wyniki swoich dociekań, dzielą się warsztatem pracy, dyskutują o wyzwaniach stawianych dzisiejszym muzeom. Istotnym elementem wielopolskich spotkań jest integracja środowiska muzealników, wymiana doświadczeń z akcentem na promocje dobrych praktyk w muzealnictwie. Seminarium towarzyszą wyjazdy naukowe do najcenniejszych miejsc regionu. Ważną dodatnią jest zawsze interakcja z lokalną społecznością poprzez warsztaty teatralne, plastyczne i muzyczne skierowane do mieszkańców Wielopolszczyzny, które od lat cieszą się dużym zainteresowaniem. Seminaria odbyły się kolejno w 2021 r., 2022 r. (Historie nielokalne) oraz 2023 r. (Uzmysławianie muzeum). Leitmotiwem był Tadeusz Kantor i Wielopole Skrzyńskie pręźnie promowane poprzez działalność Kantorówki. Spotkania obejmowały ważną problematykę związaną z samym artystą oraz historią i kulturą regionu, jak również poruszały zawsze nowe i różnorodne tematy. W 2024 r. hasłem przewodnim były Muzealne pasje. Wielopolskie seminarium jest ważnym punktem na mapie wydarzeń kulturalnych i naukowych Podkarpacia. Zostało wpisane w obchody Jubileuszu 50-lecia Podyplomowego Studium Muzeologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, które świętowano w roku akademickim 2023/2024. Honorowy Patronat

nad wydarzeniem objęło Stowarzyszenie Muzealników Polskich Oddział Podkarpacki i Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Ważnym projektem Kantorówki są Lekcje wielopolskie, nawiązujące do Lekcji mediolańskich Tadeusza Kantora, w których uczestniczą artyści – wykładowcy i studenci Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego. O wszystkim pamiętać i wszystko zapamiętać – te słowa Tadeusza Kantora były motywem przewodnim spotkania w 2019 r. Lekcje wielopolskie to nie tylko intensywne, konkretne działania twórcze, to także lectio - rewidowanie pamięci, powrót do źródłowego doświadczenia sztuki i pojęcia żywego muzeum.

Do najciekawszych i najpopularniejszych akcji skierowanych do szerokiego grona odbiorców są Pocztywki z Kantorówki, które wpięły się na stałe w tradycje muzealnych działań oraz Koncerty na balkonie organizowane w sezonie letnim.

Wystawy czasowe artystów lokalnych oraz tych z wielkiego świata sztuki jak np. Wystawa Jednego Obrazu. Powrót Stefani Ordyńskiej do Wielopola Skrzyńskiego, która opowiadała o niezwykłym życiu i twórczości damy polskiego malarstwa, jednej z Polek na Montparnassie urodzonej w Wielopolu Skrzyńskim. W galerii Kantorówki wystawiono jej obraz pt. Bukiet piwonii w niebieskiej wazie z 1930 r. który dziś jest częścią kolekcji muzealnej.

Meus. Tradycja wielkanocnego bębnienia w Wielopolu Skrzyńskim to zwyczaj będący największym skarbem niematerialnego dziedzictwa kulturowego Wielopolszczyzny. W 2022 r. Kantorówka nawiązała współpracę z Zamkiem w Janowcu. W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa odbyło się spotkanie bębniarzy z siedmiu, polskich miejscowości. Owocem tego projektu była publikacja pt. Tradycja bębnienia wielkanocnego w Polsce pod redakcją prof. Jana Adamowskiego. Wydawcą - Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym, recenzentem - prof. dr hab. Feliks Czyżewski, autorami tekstów przedstawiciele instytucji biorących udział w projekcie, w tym Kantorówka.

*Seminarium Muzealne
- Uzmysławianie Mu-
zeum 25-27 sierpnia
2023*

*powyżej:
fragment
ekspozycji muzealnej*

*obok:
„Pokój Kantora”*

CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEK GMINY OSTRÓW

Kontakt:

39-122 Kamionka 69

tel: 17 22 33134

email: sekretariat.kamionka@ostrow.gmina.pl

Waldemar Więch

*Dyrektor Centrum Kultury
i Bibliotek Gminy Ostrów (CKiB)*

Anna Wdowik

*Zastępca Dyrektora Centrum Kultury
i Bibliotek Gminy Ostrów (CKiB)*

Renata Dłużeń

*Kierownik Domu Kultury i Pracy Twórczej
im. Wilhelma Macha w Kamionce*

Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Ostrów zwane dalej „CKiB” zostało utworzone w dniu 1.07.2022 roku na podstawie Uchwały Rady Gminy w Ostrowie z dnia 28.04.2022 roku. Wymieniona samorządowa instytucja kultury powstała z połączenia Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Ostrowie z siedzibą w Kamionce wspólnie z Gminną Biblioteką Publiczną w Ostrowie. Budynek CKiB wzniesiony został w 1980 roku jako Dom Pracy Twórczej im. Wilhelma Macha. Obiekt wybudowany został przez mieszkańców Kamionki oraz siostrę Wilhelma, Bronisławę Sartorius i Wydział

Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Obecnie budynek rozbudowany jest o salę widowiskową, mieści m.in. Izbę pamięci W. Macha.

W ramach struktury organizacyjnej CKiB wyodrębnionych zostało pięć jednostek organizacyjnych, w tym:

- Dom Kultury i Pracy Twórczej im. Wilhelma Macha w Kamionce, w strukturach którego działa Dział Kultury i Promocji oraz Dział Poszukiwań Zabytków Ruchomych i Archeologicznych;

- Dom Ludowy w Borku Małym, Wiejski Ośrodek Kultury w Bliźnie oraz Punkt Konsultacji Kulturalno-Społecznych w Ostrowie;

- Biblioteka Publiczna w Ostrowie, w strukturach której dodatkowo funkcjonują trzy filie biblioteczne: w Kamionce, w Ociece i Skrzyszowie

- Park Historyczny Blizna im. Wywiadu Armii Krakowej, wybudowany w latach 2008-2011.

- Ośrodek Sportu i Turystyki, w strukturach którego działa:
 - Pole Biwakowe w Kamionce. Obecnie rozpoczęto modernizację tego obiektu, którego zakończenie zaplanowane jest na rok 2025.
 - Kompleks Sportowy w Ostrowie

W strukturach logistycznych CKiB funkcjonuje łącznie 13 obiektów w 6 miejscowościach oraz dodatkowo 5 punktów rekreacyjno-wypoczynkowych:

Główne formy działania:

W ramach swojej działalności CKiB Gminy Ostrów prowadzi kluby seniora w miejscowościach Kamionka, Ostrów i Ocieka, Klub Aktywnych w Kamionce a także klub poszukiwaczy zabytków ruchomych i archeologicznych „V2 Team”, klub Nordic Walking. Prowadzone przez CKiB działania, w tym warsztaty i szkolenia, mają na celu promowanie aktywnego uczestnictwa w kulturze i sporcie,

a w szczególności poprzez: prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej, rozwijanie zainteresowań amatorską twórczością, organizowanie zespołów amatorskiego ruchu artystycznego, udział w imprezach okolicznościowych o charakterze lokalnym i ponadlokalnym.

CKiB prowadzi działania mające na celu krzewienie kultury oraz wzmacnianie więzi lokalnej społeczności, w tym poprzez organizację: gminnych spotkań integracyjnych z okazji Dnia Babci, Dziadka i Seniora; spotkań integracyjno-twórczych związanych z tradycjami wielkanocnymi w naszym regionie; gminnych dożynek, spotkań opłatkowych, oraz przeglądów kulinarnych Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Ostrów, połączonych z zajęciami kulinarnymi.

-działalność rekreacyjno-sportową poprzez organizację lub współorganizację: gminnych turniejów tenisa stołowego, piłki siatkowej i piłki halowej; lokalnych edycji ogólnopolskiego wydarzenia kulturalno-sportowego pn. „Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych”, w których jednorazowo startuje ponad 500 zawodników; lokalnej edycji „Podkarpackiego Pucharu Nordic Walking”, stanowiącej część wojewódzkich wydarzeń sportowych promujących zdrowy styl życia. Do tradycyjnych form naszego działania należą: turnieje e-sportowe oraz gier planszowych, w tym eliminacje do Mistrzostw Polski; Marsze na orientację wspólnie z rzeszowskim oddziałem PTTK; zajęć sportowych i świetlicowych podczas ferii zimowych oraz w okresie wakacji; cykliczne wyjazdy rekreacyjne dla seniorów do Uzdrowiska Latoszyn.

W ofercie zajęć organizowanych przez Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Ostrów są również stałe zajęcia prowadzone na obiektach zarządzających przez tą instytucję kultury, w tym: zajęcia plastyczno-manualne, zajęcia taneczno-ruchowe, zespół tańca nowoczesnego oraz Zespół Pieśni i Tańca „WRZOS”, zajęcia fitness dla mieszkańców, zajęcia „zdrowy kręgosłup”, zajęcia sportowo-rekreacyjne Nordic Walking, zajęcia modelarskie, zajęcia szachowe, zajęcia wokalne, zajęcia z języka angielskiego.

Klub Aktywnych w Kamionce, Klub Seniora w Ostrowie oraz

Klub Seniora w Ociece zrzeszają ponad 100 członków, a kadra instruktorska CKiB podejmuje działania mające na celu integrację tych członków nie tylko w ramach poszczególnych klubów, ale także pomiędzy tymi klubami. W ramach działalności Klubów realizowana jest bogata oferta zajęć tj. warsztaty plastyczne i rękodzielnicze, zajęcia ruchowo-rekreacyjne, zajęcia kulinarne, wyjazdy i wycieczki krajoznawcze, wyjazdy rekreacyjne, oraz spotkania integracyjne.

Do najważniejszych zrealizowanych zadań w okresie 2023/24 należy:

- XI edycji ogólnopolskiego biegu „Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych”, w którym pobiegło 534 zawodników, czyniąc tym samym największy bieg „Tropem Wilczym” na terenie województwa podkarpackiego.

- „Podkarpackiego Pucharu Nordlic Walking” Liga Wschodu oraz Młodzieżowych Mistrzostw Polski Nording Walking, która również cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród osób uprawiających tę dyscyplinę sportową, przyciągającą rok rocznie ponad 200 zawodników z różnych obszarów Polski.

W okresie przedświątecznym (bożonarodzeniowym jak i również wielkanocnym) Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Ostrów organizuje:

- świąteczne konkursy plastyczne, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych na terenie gminy Ostrów – uczestnicy przysyłają do oceny ponad 200 prac konkursowych. Wypracowany, zanonimizowany oraz przejrzysty system oceny prac pozwolił na zbudowanie zaufania lokalnej społeczności do rzetelności organizowanych konkursów, co w konsekwencji przekłada się na tak duże zainteresowanie.

- w okresie wakacyjnym Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Ostrów realizuje zadania związane z organizacją pikników, festynów i eventów kulturalnych. Do najbardziej popularnych należą Piknik Historyczno-Militarny organizowany corocznie na terenie Parku Historycznego Blizna, który przyciąga ponad 2500 osób,

- Dożynki Gminne, które są najważniejszym wydarzeniem kul-

turalno-rozrywkowym mieszkańców Gminy Ostrów. Wydarzenie to pozwala na silną integrację społeczną mieszkańców oraz ich ogromne zaangażowanie w przygotowania prowadzone pod kierownictwem CKiB. Frekwencja mieszkańców uczestniczących w dożynkach gminnych również oscyluje w granicach frekwencji opisanego Pikniku Militarynego.

Ponadto CKiB corocznie organizuje dla dzieci uczęszczających do placówek oświatowych z terenu Gminy Ostrów dwa cykliczne wydarzenia kulturalne:

- „Gminny Dzień Dziecka” oraz „Mikołajki”. Eventy przygotowane dla dzieci cieszą się dużym zainteresowaniem. Gminny Dzień Dziecka celowo został podzielony na dwa etapy tj. zamknięty w godzinach przedpołudniowych oraz otwarty w godzina popołudniowych. Decyzja ta ma na celu zapewnienie dostępu do wydarzenia dla dzieci z rodzin, w których opiekunowie prawni nie są zainteresowani spędzaniem czasu na wolnym ze swoimi podopiecznymi. Dzięki takiej konstrukcji wydarzenia, z atrakcji przygotowanych przez CKiB rok rocznie korzysta niemal 1000 dzieci z placówek oświatowych Gminy Ostrów.

- „Mikołajki” to wydarzenie skierowane do określonej grupy wiekowej dzieci, w związku z tym frekwencja na tym wydarzeniu oscyluje w granicach około 600 dzieci.

W okresie wakacji i ferii CKiB organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Ostrów. Są to spotkania, podczas których nasi instruktorzy przygotowują dla dzieci różne atrakcje, gry zabawy, wycieczki i spotkania m.in. z funkcjonariuszami policji czy straży pożarnej.

Narodowe Czytanie - Kamionka 09.09.2023 roku

Święto „Zimioka i Prozioka” 10.09.2023 roku

*Napis na pomniku Ociece:
PAMIĘCI PARAFIAN
OCIEKI, ŻOŁNIERZY 2
KORPUSU POLSKIEGO,
PODKOMENDNYCH
WŁ. ANDERSA, WAL-
CZĄCYCH O WOLNOŚĆ
OKUPOWANEJ OJCZY-
ZNY, PODCZAS KAMPANI
WŁOSKIEJ, POD MONTE
CASINO, ANKONĄ, BO-
LONIĄ:
SIERZ. JAN BAJOR, KPR.
TADEUSZ SKIBA, ST.
STRZ. ANTONI NIE-
DZIELA, JÓZEF PASELA,
STANISŁAW RUDNY*

GMINNY OŚRODEK KULTURY W IWIERZYCACH z/s w WIERCANACH

Kontakt:
tel. 17 22 21 024,
kom. 509 192 060

email: gokwiercany@gmail.com

Marta Zdziebło

Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury
w Iwierzycach z/s w Wiercanach

Historia budowy tej placówki kulturalno-oświatowej w Gminie Iwierzycy sięga roku 1966, kiedy to rozpoczęto procedury związane z budową Wiejskiego Domu Kultury, oddanego do użytku w 1975 r. Pierwszym dyrektorem została Krystyna Kalita. W tym czasie działalność rozpoczęły zespoły: Tradycyjnego Tańca Ludowego, Młodzieżowy Zespół Tańca Ludowego, Kapela Ludowa (1982 r.) oraz Dziecięcy Zespół Teatralny (1985 r.). W 1985 r., decyzją lokalnych władz utworzono Gminny Ośrodek Kultury w Iwierzycach z siedzibą w Wiercanach wraz z Gminną Bibliotekę Publiczną. W strukturach GOK-u działała wówczas klubokawiarnia, kino i klub wideo. W 1999 r. działalność GOK-u poszerzono o sport, co spowodowało zmianę nazwy instytucji na Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. W takich strukturach działał do 2004 r., kiedy to nastąpił podział GOKiS, skutkujący utworzeniem Gminnego Ośrodka Kultury w Wiercanach i Gminnej Biblioteki Publicznej w Iwierzycach, nato-

miast sport przeszedł pod Urząd Gminy.

Z każdym rokiem oferta Ośrodka Kultury stawała się coraz bogatsza i bardziej różnorodna. Powstały nowe formacje, w tym Chór Męski (1991–1995) oraz Zespół Teatralny Dorosłych (1989 r.) pod kierownictwem Janusza Ignasa, początkowo nazwany „Wiercanio-ki”, a od 2007 r. noszący nazwę „Cembrowina”. Powstały zespoły tańca towarzyskiego Gracja, współczesnego Twister, Roxen i Impuls, nowoczesnego Blask, Scarlet i Promyk oraz artystyczno-sportowego Grawitacja. Młodzież muzycznie uzdolnioną zrzeszał zespół Wesołe Nutki, później Vocal. Swoje pasje muzyczne rozwijała także grupa jazzowa Chrobak-Band.

W 2002 roku, w podziemiach budynku, powstała Izba Ludowa, mająca na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego w postaci przedmiotów codziennego użytku, które do dziś można oglądać, organizując tu np. szkolne lekcje historii a w 2003 r. utworzono Gminne Centrum Informacji.

GOK aktywnie kształtuje życie kulturalne mieszkańców poprzez organizację corocznych konkursów, wystaw, prelekcji, spotkań z pisarzami i poetami, a także naukę gry na instrumentach. Współpracuje z instytucjami katolickimi i świeckimi, organizacjami kobiecymi oraz różnymi klubami i stowarzyszeniami.

W corocznym kalendarzu imprez znajdują się m.in.: obchody świąt państwowych, spotkania integracyjne, takie jak Spotkanie Noworoczne, Wieczór Kolęd i Pastorałek, Dzień Seniora, Dzień Kobiet, jubileusze 50-lecia pożycia małżeńskiego, wydarzenia dla najmłodszych, m.in. Przegląd Przedszkoli „Przedszkole w Żywiole” czy Mikołajki, konkurs kulinarny „Smak Tradycji – Kulinarne Dziedzictwo Gminy Iwierzycze”, Dożynki, Jasełka, wystawy bożonarodzeniowe i wielkanocne, a także Koncert Zespołów rockowych i prog rockowych oraz Wojewódzki Przegląd Piosenki Biesiadnej Chórów i Powiatowy Przegląd Pieśni i Piosenki Religijnej „Chcę Panu śpiewać”.

Zespoły artystyczne działające obecnie przy GOK: Zespół Pieśni i Tańca „Wiercany”, Wiercańska Kapela Ludowa, Chór „Wiercantus”, Zespoły taneczne HIP-HOP „Szafir” i „Tańcząca 9-tka”, Zespół

wokalny „Staccato”, zajęcia ruchowe zumba i akrobatyka, pracownia plastyczna.

Zespół Pieśni i Tańca „Wiercany”

Został założony w 2000 roku. Od początku istnienia zespołem opiekuje się choreograf Joanna Kozubowska, a stroną muzyczną początkowo kierował Grzegorz Paśko, obecnie zaś tę rolę pełni

Dariusz Worek i Piotr Filipek. Początkowo zespół liczył 33 osoby i miał w swoim repertuarze między innymi krakowiaka, tańce Starej Warszawy, tańce lasowiackie, tańce lubelskie oraz różne wersje polczek. Obecnie ZPiT „Wiercany” obejmuje cztery grupy taneczne: najmłodsza grupa liczy 30 osób, grupa średnia 25, natomiast grupa reprezentacyjna – 16 osób. Członkowie najstarszej, czwartej grupy spotykają się obecnie okazjonalnie, głównie z okazji ważniejszych wydarzeń artystycznych i imprez, wspierając młodsze grupy swoją wiedzą, kunsztem tanecznym oraz doświadczeniem. Repertuar ZPiT „Wiercany” obejmuje polskie tańce narodowe, takie jak polonez i krakowiak, oraz różnorodne tańce regionalne: rzeszowskie, śląskie, lubelskie, przeworskie, łowickie, tańce Starej Warszawy, a także pieśni ludowe i przyśpiewki. Aktualnie zespół przygotowuje układ tańców sądeckich na jubileusz 25-lecia, który odbędzie się w sierpniu 2025 roku. W lutym 2016 roku TVP Oddział Rzeszów nagrała tańce przeworskie z repertuaru Zespołu, z towarzyszeniem Wiercańskiej Kapeli Ludowej (dostępne na stronie TVP Rzeszów). W 2024 r. Zespół został zaproszony przez Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie do prezentacji podkarpackich tańców. Osiągnięcia zespołu za lata 2022/23 obejmują m.in.: I miejsce w XIV Przeglądzie „Roztańczona Wiosna 2022” w Głogowie Młp., I miejsce w XIV Podkarpackim Jarmarku Ludowym „Roztańczony Chorzelów” 2022, I miejsce na XVI Podkarpackim Festiwalu Zespołów Tańca Ludowego „Gacok” w 2023 roku, I miejsce na XV Podkarpackim Jarmarku Ludowym „Roztańczony Chorzelów 2023”, II miejsce na XVII Podkarpackim Festiwalu Zespołów Tańca Ludowego „Gacok” w 2024 roku.

Kapela Wiercańska powstała na przełomie lat 70. i 80., i z przerwami funkcjonuje do dnia dzisiejszego. W latach 80. została po raz pierwszy zarejestrowana przez Radio Rzeszów. W 2003 roku, dzięki motywacji redaktora Jerzego Dyni z Polskiego Radia Rzeszów i TVP3 Rzeszów, zreaktywowana kapela nagrała płytę „Perełka” z 26 utworami oraz program telewizyjny do cyklicznej audycji „Spotkania z Folklorem”.

Obecnie kapela działa w składzie: Dariusz Worek – skrzypek prymista i kierownik kapeli, Waclaw Paśko – klarnet, Piotr Filipek – akordeon i cymbały rzeszowskie oraz Zbigniew Skworzec – kontrabas. Kapela od kilku lat łączy muzykę instrumentalną ze śpiewem. Kapela posiada FanPage, gdzie zamieszcza materiały audio i wideo. Osiągnięcia kapeli z ostatnich lat to m.in.: II miejsce w Konkursie Kapel Ludowych podczas V Spotkania Folklorystycznego w Markowej (2023), II miejsce w Konkursie Kapel Ludowych w Chorzelowie (2023), zaproszenie na 57. Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą jako kapela towarzysząca oraz II miejsce w kategorii kapel ludowych na XI Festiwalu Żywej Muzyki „Inspirująca Tradycja” w 2024 roku.

Chór „WierCantus” powstał w 2016 roku jako wielopokoleniowy zespół mieszany. Od początku działalności chórem dyryguje Karolina Kosak, której towarzyszy mąż, Dariusz Kosak, pełniący funkcje akompaniatora, kompozytora

i aranżera. Repertuar chóru obejmuje pieśni patriotyczne, sakralne i biesiadne. Chór jest współorganizatorem corocznego Przeglądu Piosenki Biesiadnej Chórów, a jego członkowie uczestniczą w wydarzeniach integracyjnych, jak ogniska, wycieczki oraz wyjazdy do teatru. W 2018 roku, WierCantus zdobył I miejsce na VIII Ponadregionalnym Konkursie Pieśni Maryjnej „Matuchnie Pieśń Niesiemy” w Mrowli, a w 2024 roku uzyskał brązowy dyplom na III Festiwalu Chóralnym Resovia Sings.

Grupy Hip Hop „Szafir” i „Tańcząca 9-tka” zostały reaktywowane w 2022 roku pod kierunkiem Anny Pyrdek. Obie grupy rozwijają technikę i wyraz artystyczny. Wśród ich osiągnięć znajduje się wyróżnienie I Stopnia na I oraz II Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów „Taneczna Niezapominajka”.

Zespół wokalny „Staccato”, prowadzony przez Annę Ochał, zadebiutował w lutym 2023 roku. Składa się z dwóch grup wiekowych, a repertuar zespo-

łu jest różnorodny. Największym sukcesem jest III miejsce zdobyte przez wokalistkę Milenę Mędrygał na XI Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej w Głogowie Młp. w 2023 roku.

Zajęcia z akrobatyki, prowadzone przez Sylwią Stefańską, skupiają się na treningach obejmujących elementy gimnastyki, równowagi oraz koordynacji ruchowej.

Zumba, prowadzona przez Jadwigę Pięć-Paśko, zajęcia taneczno-ruchowe sprzyjają kondycji i dobrej formie fizycznej, łącząc fitness z zabawą.

Pracownia plastyczna, działająca od 2019 roku pod kierunkiem mgr sztuki Patrycji Głodek, skupia dzieci i młodzież wokół tworzenia prac plastycznych i rzeźb w różnych technikach. Zajęcia zachęcają młodych twórców do eksploracji artystycznych, a coroczna wystawa prac stwarza okazję do zaprezentowania osiągnięć.

Zespół SubLunar powstał w 2011 roku, a jego styl to klimatyczny prog rock z elementami metalu. Album „A Welcome Memory Loss” wydany w 2019 roku zawiera 9 kompozycji. Rok 2024 to praca SubLunar nad materiałem na kolejną płytę.

Ponadto swoją siedzibę w GOK mają m.in.: Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Iwierzycze „Kuźnia”, Redakcja gazety lokalnej „Wiadomości Iwierzyckie”, Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna.

Dyrektorzy GOK to kolejno: Krystyna Kalita, Jan Pociask (1977-1980), Ewa Pyra (1980), Zofia Mięgała (1980), Danuta Walczyk (1980-1981), Maria Nowacka (1981-1994), Wioletta Kudełko (Czapka) (1995-1999), Ewa Klimek (1999) oraz od 2000 roku Marta Zdziebło.

„Calineczka” w wykonaniu Klubu Senior+

PARK HISTORYCZNY BLIZNA im. Wywiadu Armii Krajowej

Bardzo charakterystyczną dla naszego powiatu jest Blizna, ze swoją historią lat II wojny i poligonem niemieckich wyrzutni pocisków V1 i V2.

Głównym celem utworzenia Parku jest ocalenie od zapomnienia prawdy historycznej o miejscu, które odegrało bardzo dużą rolę w historii II wojny światowej oraz późniejszym kształtowaniu techniki wojskowej. Park powstał dokładnie w terenie autentycznej lokalizacji niemieckiego poligonu broni raketowej V1 i V2.

Park Historyczny Blizna kładzie w swojej ekspozycji duży nacisk na niepodważalną rolę działającą na tym terenie Armii Krajowej, która przyczyniła się do zdemaskowania jednej z najbardziej strzeżonych tajemnic Hitlera. Po otwarciu Parku Historycznego, Bliznę odwiedziło w ciągu pierwszych trzech miesięcy kilka tysięcy turystów, co potwierdziło potrzebę realizacji przedmiotowego projektu.

W roku 2007r. Gmina Ostrów złożyła pierwszy wniosek o dotację do Fundacji Współpracy Polsko Niemieckiej w Warszawie, wartość wydatków 115 tys. zł w tym dotacja funduszu 50 tys. zł. Realizacja tego projektu została zakończona w 2008 r. W roku 2009 Gmina Ostrów złożyła drugi wniosek o dofinansowanie kolejnego etapu budowy Parku. Projekt nosił tytuł: „Park Historyczny Blizna i Pustków – droga pamięci i pojednania” i był napisany wspólnie z Gminą Dębica, łączna wartość projektu: 4 122 453 zł, dofinansowanie: 2 866 455 zł. W ramach tego projektu zrealizowano m.in. :

BARAK OBOZOWY: wewnątrz znajdują się gabloty z pamiątkami po więźniach pracujących przy produkcji rakiety V-2, REKONSTRUKCJA RAKIETY V-2 (wys. 15,8m.), OBRYS OBSZARU LOTNISKA POLOWEGO, OBRYS POŁUDNIOWEGO POLA STRZELAŃ, OBRYS HALI MONTAŻOWEJ, OBRYS WIEŻY SERWISOWEJ OBRYS STREFY MAGAZYNOWEJ, OBRYS KOSZAR, REKONSTRUKCJA FRAGMENTU OKOPU OBSERWACYJNEGO, FRAGMENT TORÓW KOLEJKI PRZY MONTOWNI

W roku 2014 uroczyste poświęcony został pomnik AK

Tablica z brązu umieszczona na głazie, nad którym umieszczono symbol Polski Walczącej przelamujący niemiecką raketę zawiera napis:

W HOŁDZIE/ ŻOŁNIERZOM
ARMII KRAJOWEJ Z ODDZIAŁU
II KOMENDY GŁÓWNEJ/ ORAZ
OBWODÓW, PODOBWODÓW
I PLACÓWEK AK/ DĘBICA, KOL-
BUSZOWA, MIELEC, SĘDZISZÓW
I ROPCZYCE/ WSPIERANYM
PRZEZ MIEJSCOWĄ LUDNOŚĆ,
LEŚNIKÓW I KSIĘŻY/ ORAZ
WIĘŹNIÓW I ROBOTNIKÓW/
Z NIEMIECKIEGO OBOZU PRA-
CY W PUSTKOWIE,/ KTÓRZY
BRALI UDZIAŁ W OPERACJACH
WYWIADOWCZYCH/ UWIEŃ-
CZONYCH ZDOBYCIEM BEZ-
CENNYCH INFORMACJI/ O NIE-
MIECKIEJ BRONI V-1 I V-2 NA
TERENIE BLIZNY I OKOLIC./
ICH WALKA I OFIARA/ PRZY-
CZYNIŁA SIĘ DO ZWYCIĘSTWA
NAD III RZESZĄ/ CZEŚĆ ICH
PAMIĘCI/ MIESZKAŃCY BLI-
ZNY I GMINY OSTRÓW/ RADA
OCHRONY PAMIĘCI WALK
I MĘCZEŃSTWA/ A.D.2014

PARK SYBIRAKÓW w Nawsiu k. Wielopola Skrzyńskiego

W centrum Nawisia gm. Wielopole Skrzyńskie (na placu obok kościoła) 17 września 2021 odbyła się uroczyste otwarcie Parku Sybiraków, poświęcony syberyjskim zesłańcom. Częścią parku są grafiki nawiązujące do losów

dwunastu żołnierzy AK z Nawisia wywiezionych na nieludzką ziemię i do drogi krzyżowej. Autorem prac jest Eliaż Dyrow – artysta i repatriant ze Wschodu. Elementem tego parku jest więzienny wagon, jakimi odbywały się wywózki na Sybir. Taki los spotkał właśnie 12 mieszkańców Nawisia i 5 sąsiedniej Szufnarowej, aresztowanych przez NKWD 10.11. 1944. Na tą uroczystość uczniowie miejscowej Szkoły Podstawowej (im. Sybiraków) przygotowali spektakl historyczny pt. „Stacja I- Zesłanie”, nawiązujący do tragicznych wydarzeń sprzed lat. Uczestnikami spektaklu byli uczniowie i pracownicy szkoły, rodzice z małymi dziećmi, babcie z wnukami i grupa pododdziału Strzelców. Podobny spektakl odbył się 22.09.2024 r., tym razem zaprezentowano życie w syberyjskiej ziemiance.

*zdjęcie górne - widok ogólny Parku Sybiraków
- wagon więzienny, na drugim planie ściany łagrowego baraki*

MEMORIAŁ SYBIRAKÓW w Sędziszowie Małopolskim

Panteon Sybiraków w pobliżu Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Sędziszowie Małopolskim, na Osiedlu Młodych uroczyste otwarto w roku 2014.

Na stelach panteonu wyryte zostały nazwiska osób, żołnierzy AK, aresztowanych przez NKWD i wywiezionych na Sybir. W tym miejscu odbywają się także uroczystości w dniu 1 marca, to jest narodowym Dniem Pamięci o Żołnierzach Wyklętych.

Na zdjęciach:

- widok ogólny
- główne stele Sędziszowskiego Memoriału

OBELISK SYBIRAKÓW w Iwierzycach

Obelisk w Iwierzycach powstał z inicjatywy Zbigniewa Paseli i jest hołdem dla mieszkańców Gminy Iwierzycy wywiezionych do radzieckich łagrów w latach 1944/45. Uroczystego otwarcia tego pomnika dokonano w dniu 12 września 2012 roku.

Na tablicy wyryto nazwiska 44 mieszkańców gminy Iwierzycy. Z syberyjskiej zsyłki w latach 1946 i 1947 powróciła tylko część z tych osób; pozostali zmarli lub zostali zamordowani na nieludzkiej ziemi i obozach pracy.

To miejsce oddaje hołd wszystkim poległym i represjonowanym w latach 40. XX w. mieszkańców Gminy Iwierzycy. Tutaj odbywają się coroczne spotkania podczas uroczystości patriotycznych 11 listopada i 3 maja.

POWIATOWY OGRÓD PAMIĘCI NARODOWEJ w Ropczycach-Witkowicach

Powiatowy Ogród Pamięci Narodowej utworzony został jako uzupełnienie monumentalnego 20 metrowego Krzyża Milenijnego, wzniesionego w roku 2000, na symbolicznych granicach Ropczyc i Sędziszowa Młp.

W tym Ogrodzie posadzone zostały „dęby pamięci”, osób szczególnie zasłużonych dla sprawy Narodowej. Pierwszymi były trzy dęby poświęcone trzem żołnierzom AK z Ropczyc, zamordowanymi przez NKWD w Turzy k. Sokołowa. Są to: Zdzisław Brunowski, Zdzisław Łaskawiec i Eugeniusz Zymróz.

Dąb „ks. Michał” poświęcony jest ks. M. Siewierskiemu, wybitnemu wychowawcy młodzieży, kapelanowi ropczyckiej AK. Kolejne dwa dęby to ofiary zbrodni katyńskiej pochodzący z Ropczyc: Władysław Kirszanka i Franciszek Bączyński. W roku 2011 posadzono dąb „Lech” prezydenta RP L. Kaczyńskiego, a w 2018 r. dąb „Józef” obok którego umieszczono obelisk „100 lecia Niepodległości”.

zdjęcie górne: uroczystość rocznicy wybuch II wojny światowej
14.IX. 2023
obelisk-100 lecia Niepodległości

**BIBLIOTEKI GMINNE
NA
TERENIE POWIATU**

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W SĘDZISZOWIE MAŁOPOLSKIM

Kontakt:

39-120 Sędziszów Małopolski

ul. Fabryczna 6c

tel.: 17 283 10 28

email: biblioteka@mgoks.pl

Joanna Stec

Kierownik Biblioteki Publicznej

i Filii Bibliotecznych Miejsko-Gminnego

Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim

Biblioteka Publiczna
Sędziszów Małopolski

W 1948 r. Powiatowa Biblioteka Publiczna w Dębicy, która wtedy swoim zasięgiem obejmowała teren Sędziszowa Małopolskiego, razem ze Szkolnym Inspektoratem przystąpiła do organizowania pierwszych punktów bibliotecznych. Na terenie naszego powiatu zostały one utworzone w Ropczycach, Sędziszowie Małopolskim i Wiercanach. Były to pierwsze placówki kulturalno-oświatowe a książki były wtedy udostępniane czytelnikom za odpłatą. Wynikało to z konieczności posiadania zabezpieczenia finansowego przekazywanych przez Powiatową Bibliotekę z Dębicy książek. W dniu 16 stycznia 1949 r. został podpisany akt prawny, na mocy którego dotychczasowy punkt biblioteczny w Sędziszowie Małopolskim przekształcony został w Miejską Bibliotekę Publiczną w Sędziszowie Młp. Końcem 1949 roku biblioteka liczyła 830 książ-

żek, które zostały przekazane na stan Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sędziszowie Młp. przez Powiatową Bibliotekę Publiczną w Dębicy. Pierwszym kierownikiem MBP w Sędziszowie Młp. została pani Aniela Dryja.

W kolejnym roku obok Miejskiej Biblioteki Publicznej powstała również Gminna Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Małopolskim, której głównym zadaniem było organizowanie punktów bibliotecznych na terenach wiejskich i przysiółkach w pobliżu miasta.

W 1952 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Małopolskim została przeniesiona do siedziby Gromadzkiej Rady Narodowej w Wolicy Ługowej i otrzymała nazwę Gromadzkiej Biblioteki Publicznej w Wolicy Ługowej. Miejska Biblioteka mieściła się wówczas w centrum miasta, w jednoizbowym pomieszczeniu w Ratuszu, gdzie funkcjonowała do 1959 r. W 1959 r. biblioteka dostała lokal o powierzchni 68 m² na parterze, a pod koniec 1962 r. o powierzchni 73 m² na piętrze, Powiatowego Domu Kultury – obecnie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim gdzie mieściła się do maja 2006 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Małopolskim stała się w 1974 r. Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną w Sędziszowie Małopolskim. W 1974 r. obok funkcjonującej już Wypożyczalni dla Dorosłych został otworzony Oddział dla Dzieci i Młodzieży o powierzchni 48 m² przystosowany do obsługi „małego” czytelnika. Wspólna lokalizacja obu agend przyczyniła się do tego, że wielu czytelników dorosłych zapisało swoje dzieci do Oddziału. W roku 1975 utworzono Filię nr 1 o powierzchni 71 m², na piętrze w Pawilonie Usługowym Spółdzielni Mieszkaniowej. Filia wraz z nowym pomieszczeniem otrzymała nowe, piękne wyposażenie niezbędne do jej sprawnego funkcjonowania, dodatkowo otrzymała również 150 nowych woluminów. Filia nr 1 funkcjonowała w latach 1975 - 1990.

Duży sukces Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Młp. odniosła w roku 1977, kiedy to otrzymała tytuł „Wzorowej Biblioteki Województwa Rzeszowskiego”. Posiadała wówczas 6 Filii, mianowicie: na Osiedlu Młodych, w Borku Wielkim, Czarnej Sędziszowskiej, w Wolicy Ługowej, Klęczanach i w Zagorzycach.

W kolejnych latach Biblioteka organizowała odczyty, spotkania z literatami, przygotowywała wiele wystaw i wieczorów literackich. Pod koniec lat 80-tych utworzone zostały 3 Filie w Będziemyślu, Górze Ropczyckiej i Kawęczynie Sędziszowskim.

W latach 1989-90. działał punkt biblioteczny w miejscowym szpitalu, (pracownicy dostarczali książki do szpitala). W 1990 r. zlikwidowano Filie nr 1, i w jej miejsce przeniesiono Oddział dla Dzieci i Młodzież. W tej lokalizacji Oddział działał do 1993 r. kiedy Oddział dla Dzieci i Młodzieży przeniesiony został do „suteryn” Szkoły Podstawowej Nr 3, mieszczącej się na Osiedlu Młodych, gdzie funkcjonował do 1995r.

W 1996 roku w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim zorganizowano Bibliotekę Publiczną w Sędziszowie Małopolskim (połączenie MiGBP z MGOK). Równocześnie Oddział dla Dzieci i Młodzieży powrócił do budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim do swojej uprzedniej siedziby. Przez kolejnych 10 lat do maja 2006 roku Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Małopolskim oraz Oddział dla Dzieci i Młodzieży funkcjonowały w tej lokalizacji.

Końcem lat 90-tych nastąpiła likwidacja Filii w Kawęczynie Sędziszowskim, której księgozbiór został przeniesiony do Wolicy Ługowej, po czym w 2012 r. biblioteka powróciła do Kawęczyna Sędziszowskiego.

Od chwili utworzenia tj. od 1949 r. do 1996 Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Młp. była samodzielną jednostką, kiedy to w lipcu 1996 wraz ze swoimi Filiami została połączona z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Sędziszowie Małopolskim, a biblioteka zyskała nazwę Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Małopolskim. Stało się to na mocy Uchwały Nr XII/112/96 Rady Miejskiej w Sędziszowie Małopolskim z dnia 12 marca 1996r. – o połączeniu MiGBP z MGOK i od tej pory biblioteka wchodzi w struktury Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury jako Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Małopolskim.

W roku 2012 r. zlikwidowano Filię Biblioteki Publicznej w Wolicy Ługowej, a w 2022 r. Filię Biblioteki Publicznej w Klęczanach.

Kolejna zmiana lokalizacji Biblioteki Publicznej w Sędziszowie Małopolskim nastąpiła w maju 2006 r. kiedy otrzymała ona nowy lokal przy ulicy Fabrycznej 4 (obecnie Fabryczna 6c), o powierzchni użytkowej 168 m². Na Fabrycznej zyskała na powierzchni zarówno Wypożyczalnia dla Dorosłych jak i Czytelnia.

Na przestrzeni ubiegłych lat biblioteka wzięła udział w wielu programach dotacyjnych, dzięki którym pozyskała sprzęt i wyposażenie. Miedzy innymi były to: Program Rozwoju Bibliotek (2009 r.) W ramach tego programu dostarczony został do biblioteki i jej filii nowoczesny sprzęt multimedialny, przekazany nieodpłatnie przez firmę Microsoft Corporation. W związku z realizacją projektu „Cyfrowe GOKi w roku 2020” zostały przekazane nieodpłatnie komputery przenośne i oprogramowanie.

W 2019 r. budynek Biblioteki Publicznej w Sędziszowie Małopolskim przeszedł gruntowny remont. Projekt został zrealizowany przez Urząd Miejski w Sędziszowie Małopolskim. Koszt zrealizowanej inwestycji wyniósł 551 tys zł. Na ten czas (okres 8 miesięcy) biblioteka wróciła do Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sędziszowie Młp. Równocześnie została podjęta decyzja o zakupie nowych mebli dla biblioteki, nowych regałów, lad bibliotecznych, szaf katalogowych.

Stan i struktura Biblioteki Publicznej w Sędziszowie Młp. –
tj. biblioteka główna: Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Młp., ul. Fabryczna 6c

oraz 6 filii: (2 miejskie i 4 wiejskie)

Filia Nr 1 w Sędziszowie Małopolskim, ul. Borkowska 113,

Filia Nr 2, w Sędziszowie Małopolskim, ul. Kawęczyn 267,

Biblioteka Publiczna w Będziemyślu, Będziemyśl 34,

Biblioteka Publiczna w Czarnej Sędziszowskiej,

Czarna Sędziszowska 144,

Biblioteka Publiczna w Górze Ropczyckiej,

Góra Ropczycka 2A,

Biblioteka Publiczna w Zagorzycach,

Zagorzyce Dolne 135

Zbiory biblioteczne Biblioteki Publicznej w Sędziszowie Mało-

polskim wraz z filiami na dzień 31 grudnia 2023 r. stanowią 70 044 woluminów. W 2023 roku do zbiorów naszych bibliotek włączono 3061 woluminów na łączną kwotę 49 343 zł.

Od 2005 r. – nadal, biblioteka regularnie dokonuje zakupu nowości wydawniczych uczestnicząc w programach ministerialnych skierowanych do bibliotek publicznych. Otrzymane dotacje wydatkowane są wraz z wkładem własnym Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sędziszowie Małopolskim na zakup nowych wydawnictw w formie książek i audiobooków.

Ważną część księgozbioru stanowią książki przekazywane do bibliotek w formie darów. W ubiegłym roku jak i w latach ubiegłych nasz księgozbiór rozrastał się dzięki ofiarności czytelników i sympatyków biblioteki. Ponadto od 2016 – nadal, filie biblioteczne otrzymują wsparcie z Funduszy Sołeckich (z otrzymanych darowizn zakupione zostały książki do biblioteki, nagrody książkowe, drobne wyposażenie), w 2023r. biblioteka otrzymała darowiznę książek od Kruszgeo S.A. Czarna Sędziszowska. Obecnie biblioteka bierze udział w: Programie Wieloletnim „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025” K.I.1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych.

Od 20 maja 2021r. w ramach NPRCz – udostępnia Academicę -Cyfrową Wypożyczalnię Publikacji Naukowych oraz od lutego 2022r. w ramach udziału w Konsorcjum Podkarpackim przy WiM-BP w Rzeszowie – udostępnia kody Legimi.

Program: „Mała książka – wielki człowiek” – od 2020r. - Organizatorem programu jest Instytut Książki (na mocy porozumienia od 2020 r. biblioteka bierze udział w projekcie zachęcając dzieci do odwiedzania biblioteki, a rodziców do wyrabiania nawyku czytania u swoich dzieci, bibliotekarze wydają wyprawki czytelnicze dzieciom w wieku przedszkolnym korzystającym z bibliotecznych zbiorów) Wśród najbardziej rozpowszechnionych form promocji biblioteki i popularyzacji czytelnictwa organizowane są rokrocznie wystawy, konkursy, spotkania z książką, lekcje biblioteczne, szkolenia bibliotekarzy, spotkania autorskie, zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych oraz spotkania z rodzicami, których

tematem niejednokrotnie jest promocja czytelnictwa oraz wpływ książki na rozwój intelektualny i emocjonalny dzieci („Mała książka-wielki człowiek”).

Biblioteka jest organizatorem imprez o charakterze literackim, edukacyjnym i kulturalnym, które cieszą się dużą frekwencją, o których informacja zamieszczana jest w TV Sędziszów, na stronie internetowej biblioteki, plakatach oraz okazjonalnie w czasopismach lokalnych: Biuletynie Sędziszowskim i Reporterze.

Na co dzień Biblioteka współpracuje z placówkami edukacyjnymi w naszej gminie: przedszkolami, szkołami, SCUW w Sędziszowie Małopolskim, Urzędem Miejskim w Sędziszowie Małopolskim, Ochotniczą Strażą Pożarną, Stowarzyszeniami i Kołami Gospodyń Wiejskich. Na stronie internetowej Biblioteki Publicznej w Sędziszowie Małopolskim zamieszczane są ważniejsze informacje z życia bibliotek, <http://biblioteka.mgoks.pl/>

Doświadczona, uprzejma i posiadająca wszechstronną wiedzę kadra bibliotekarska od samego początku funkcjonowania biblioteki w środowisku lokalnym gwarantuje jej użytkownikom fachową obsługę wywiązując się z zadań jakie wiążą się z pracą w obarczonym wieloma stereotypami trudnym zawodzie bibliotekarza. Obecnie opieka nad liczącym ponad 70 tys. woluminów księgozbiorem spoczywa w naszej gminie na gronie 9 oddanych bibliotekarek, które podejmując pracę w bibliotece oprócz systematycznego gromadzenia i uzupełniania księgozbioru przyjęły odpowiedzialność za upowszechnianie czytelnictwa we wszystkich kategoriach czytelnicych między innymi rozwijając i pobudzając zainteresowania czytelnicze wśród dzieci i młodzieży.

Realizując zadania wynikające z ustawy o bibliotekach, a także doskonaląc swój warsztat pracy i usługi biblioteczne w zakresie informacyjno-bibliograficznym poprzez udział w szkoleniach i nieocenione wieloletnie doświadczenie Panie bibliotekarki stale podnoszą prestiż wykonywanego przez siebie zawodu bibliotekarza.

*oprac. mgr Joanna Stec
Kierownik Biblioteki Publicznej*

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W IWIERZYCACH

Kontakt:

39-124 Iwierzycy 188 tel: 17 506 15 22

e-mail: iwierzycy.bib@op.pl

Lucyna Majka

Dyrektor

Gminnej Biblioteki Publicznej w Iwierzycach

Pierwsze czytelnie powstały już na początku XX wieku za sprawą działającego wówczas w Dębicy i w Ropczycach Towarzystwa Szkoły Ludowej, które zrzeszało nieliczną grupę inteligencji. W 1906 roku powstała czytelnia w Brzezówce i Ropczycach, w następnym roku w Wolicy Ługowej i w Wiercanach koło Sędziszowa Młp. O tym dowiadujemy się z publikacji dr Grażyny Woźny pt. „Publicystyka włościan z powiatu ropczyckiego i dębickiego na łamach prasy ludowej od schyłku XIX wieku do 1939 roku”.

Pierwsza biblioteka znajdowała się w Wiercanach w prywatnym domu Stanisława Gila w latach ok. 1946 – 1951 r., który jest zamieszkały przez rodzinę Gilów do dziś. W 1952 r. rozpoczęła działalność biblioteka w Iwierzycach kilkakrotnie zmieniając locum (budynek Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej, dom Jana Filipka, budynek starej szkoły w Iwierzycach, dom Heleny Muchy). Od 1959 r. rozpoczęły działalność biblioteki w Olchowej, następnie od 1961 r.

w Nockowej w budynku Domu Strażaka, kolejno w Bystrzycy w domu Tadeusza Paci. Kiedy w 1976 r. został oddany do użytku Gminny Ośrodek Kultury w Wiercanach otwarto w jego nowym lokalu Gminną Bibliotekę Publiczną w Wiercanach, w skład której wchodziły filie w Iwierzycach, w Nockowej, w Bystrzycy, oraz w Olchowej. Ostatecznie po reorganizacji utworzono Gminną Bibliotekę Publiczną w Iwierzycach, która w 2004 r. Uchwałą Rady Gminy została wyłączona ze struktury Gminnego Ośrodka Kultury w Wiercanach. Pierwszą jej siedzibą był oddany do użytku nowy budynek Gimnazjum, następnie w 2008 r. została przeniesiona do budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Iwierzycach. Od 2020 r. mieści się w budynku po dawnej Szkole Podstawowej w Iwierzycach. Obecnie księgozbiór biblioteki liczy 15 959 woluminów, jest systematycznie wzbogacany o nowości wydawnicze, a więc nowe egzemplarze z kanonu literatury pięknej, polskiej i obcej, lektury, oraz literaturę dla dzieci, wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy, reportaży, biografie oraz najbardziej docenianą przez czytelników powieść współczesną. Od 2013 r. biblioteka jest w 100 % skomputeryzowana w Systemie SOWA SQL. System posiada moduły obsługi wypożyczalni, zamawiania i rezerwowania książek, obsługi czytelników oraz katalogowania zbiorów. Czytelnicy posiadają bezpłatny dostęp do komputera, internetu oraz drukarki. Biblioteka posiada bogaty zbiór regionalistów oraz innych dokumentów / wycinki z prasy regionalnej oraz z publikacji zwartych/ pt. „Gmina Iwierzycy w książce i w prasie” obejmujący historię gminy zawartą w 10 na bieżąco uzupełnianych segregatorach. Oprócz gromadzenia, opracowywania, udostępniania oraz informowania o zbiorach, pisania i realizowania projektów ministerialnych i innych biblioteka prowadzi szeroką działalność edukacyjno-kulturalną współpracując ze wszystkimi instytucjami Gminy Iwierzycy na wielu płaszczyznach. Działania te zostały zapoczątkowane w 2005 r. dzięki spotkaniu z Prezes Fundacji ABC XXI „Cała Polska czyta dzieciom” panią Ireną Koźmińską. Jej książka pt. „Z dzieckiem w świat wartości” stała się gminnym bestsellerem a uczniowie od najmłodszych lat chętnie uczestniczyli w akcjach czytelniczych or-

ganizowanych w bibliotece oraz w szkołach. Zaangażowanie osób „znanych i lubianych” w tą sympatyczną i także ważną akcję przyczyniło się do znacznego wzrostu czytelnictwa oraz tworzenia więzi międzypokoleniowych. W ramach działalności kulturalno-oświatowej corocznie organizowane są różne wydarzenia o zasięgu gminnym: konkursy poetyckie, czytelnicze, wystawy, spotkania z autorami, z artystami, lekcje biblioteczne, kampanie czytelnicze, spotkania z poezją, prelekcje, warsztaty, wakacje i ferie dla dzieci. W ostatnich dwóch latach odbyły się następujące wydarzenia: Konkursy - XVII Gminny Konkurs dla najaktywniejszych, czytających Rodzin oraz Czytelników indywidualnych, XII Gminny Konkurs Recytatorski Poezji Religijnej „Słowa, które rozrastają się we mnie” połączony z Konkursem Plastycznym zorganizowany w hołdzie dla Wielkiego Papieża Polaka Świętego Jana Pawła II organizowany wspólnie ze Szkołą Podstawowa w Wiercanach. Spotkania z autorem, prelekcje: Nina Opic z Rzeszowa – autorka bajek dla dzieci, wierszy, scenariuszy teatralnych, Aniela Cholewińska – Szkolik - autorka książek dla dzieci, Janusz Ignas z Olimpowa autor 2 tomików poezji „Fraszki i kuplety z szuflad wierszoklety” oraz „Drzazgi i wiórka z mego podwórka”, pasjonat stolarstwa i muzykant, Marta Gostkowska i Waldemar Wilk poeci ze Stowarzyszenia „Strumień” w Ropczycach z programem poetyckim „Amor vincit omnia”, prelekcja dra Jacka Magdonia z IPN w Rzeszowie „Trudna Niepodległość” zorganizowana z okazji 90 Rocznicy Walk Chłopskich w Nockowej,

XII Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej, współpraca wszystkich środowisk, „Moja muzyka porusza serca” – plenerowe spotkanie w ogrodzie z muzyką i postacią Fryderyka Chopina - zaangażowani seniorzy, członkowie DKK oraz młodzież szkolna. Warsztaty: „Wiosenne spotkania w ogrodzie” – warsztaty ekologiczne prowadzone przez Magdalenę Gil pracownika Działu Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Iwierzycach, warsztaty robienia wiosennych wianków prowadzone przez Kingę Brandys-Paściak z Iwierzyc. Wystawy: wystawa z prywatnych zbiorów fotografii i dokumentów Tadeusza Gnacka z Iwierzyc połączona z lekcją historyczną z okazji 100. Rocznicy Urodzin ks. dra Stanisława Sta-

rowieyskiego, „Sercem Malowane” wystawa obrazów wykonanych haftem krzyżykowym Ewy Muchy z Iwierzyc, „Wiśniowy Stryzek” wystawa rękodzieła artystycznego Krystyny Urbanowicz z Wiśniowej, wystawa Ikon Agnieszki Wiszniewskiej-Rocco z Bystrzycy, „Bliskie mojemu sercu” – wystawa akwareli i rzeźby Stanisława Bryndala z Ołpin, „Czyny świadczą o człowieku” – Polacy udzielający pomocy Żydom podczas holocaustu na Kresach Wschodnich II RP, „Wyszyńskiego i Wojtyły gramatyka życia”- wystawy IPN o. Rzeszów, „Dom budowany na Skale”- wystawa prac plastycznych uczniów biorących udział w XII Gminnym Konkursie dedykowanym Św. Janowi Pawłowi II. Akcje Czytelnicze: „Z Poezją i Bajką w tle” Seniorzy z Klubu Senior + w Wiśniowej w ramach obchodów XXI Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek czytali dzieciom bajki, wiersze i opowiadania. Ogród biblioteczny: obok budynku biblioteki znajduje się piękny, stary ogród, w którym zasadzonych zostało wiele roślin i kwiatów, powstały karmniki i budki dla ptaków, a także miejsca do odpoczynku, stoliki i ławeczki dla mieszkańców Iwierzyc i nie tylko. Aby wykorzystać jego potencjał od wiosny do jesieni niektóre imprezy biblioteczne organizowane są właśnie na łonie natury. Wiosną tego roku biblioteka opracowała i wykonała tabliczki z nazwami i pochodzeniem roślin. PROGRAMY: od 2005 r. biblioteka bierze udział w „Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa - Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych”- projekt MKiDN realizowany przez Bibliotekę Narodową dzięki, któremu księgozbiór jest na bieżąco uzupełniany o nowości wydawnicze oraz systematycznie aktualizowany. Dużą popularnością cieszy się projekt: „Mała książka – Wielki Człowiek” realizowany od 2019 r. Organizatorem jest Instytut Książki w Krakowie. Jego celem jest wyrabianie nawyków czytania u dzieci od urodzenia /szpitale również realizują projekt/ oraz wzmacnianie rodzin poprzez kontakt dzieci z książką i biblioteką. Biblioteki zajmują się dziećmi w wieku przedszkolnym- zapisanych jest 70 rodzin. Kolejnym projektem Instytutu Książki jest działalność Dyskusyjnych Klubów Książki. Biblioteka prowadzi dwa DKK – od 2012 r. dla dorosłych, który gromadzi 8 członków, moderatorem jest Lucyna Majka , a od 2014 r.

DKK dla dzieci i młodzieży, do którego należy 5 członków, moderatorem jest Marzena Daniel. Stwarzają one możliwość spotkania się jeden raz w miesiącu nie tylko ze słowem drukowanym, ale przede wszystkim ze sobą nawzajem. Omawiana jest 1 książka przeczytana przez każdego z uczestników. Spotkaniom tym towarzyszy przyjemna atmosfera, co sprzyja bardzo dobremu samopoczuciu, oraz nawiązywaniu więzi. Nagrodą za działalność klubów jest zaproponowany przez WiMBP w Rzeszowie znany autor. W bibliotece dzięki temu gościli: Renata Piątkowa, Marta Fox, Grzegorz Kasdepke, Joanna Olech, Rafał Witek, Justyna Bednarek, Aniela Cholewińska Szkolik oraz Wiesław Drabik.

Projekt: „Ikonka” 2005 r. dostęp do komputera i internetu dla mieszkańców gminy.

„Śladami małej architektury po Gminie Iwierzycze” - projekt Fundacji Wspomagania Wsi. We współpracy z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach dokonano inwentaryzacji kapliczek oraz renowacji 4 zabytkowych figur św. Jana Nepomucena i Najświętszej Marii Panny - 2007 r.

Akademia Orange dla Bibliotek - filmy DVD nt. Bezpieczeństwa w sieci.

We współpracy z OSP w Iwierzycach został zrealizowany projekt „Wspólne miejsce, wspólny czas”. W rezultacie obok budynku OSP powstała altana dla mieszkańców Iwierzyc - 2017 r.

„Komputer oknem na świat dla osób dorosłych z Podkarpacia” - kurs komputerowy dla 10 osób.

Kurs nauki angielskiego dla 20 osób dorosłych na dwóch poziomach z Programu Europejskiego „Otwórz się na Świat” 2020/ 2021 rok.

Aby wzmocnić bazę komputerową bibliotek Instytut Książki zaoferował projekt „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. Z tego programu biblioteka otrzymała dwukrotnie dofinansowanie na sprzęt komputerowy i inne urządzenia - 2015 r. i 2024 r.

„Cyfrowe GOKi w podregionie rzeszowskim” projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 ” – zorganizowany przez

Fundację VCC dla 8 uczniów z terenu gminy w czasie pandemii. Bibliotekarze skorzystali z 8 godzinnego szkolenia „Dziennikarstwo online” i „Bezpieczeństwo w sieci” a uczniowie odbyli 30 godzinne szkolenie o tej samej tematyce - 2020 r.

Od 20 maja 2021 r. w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa istnieje możliwość korzystania z darmowej wypożyczalni Academica, która umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej.

Biblioteki realizują wiele programów i projektów ministerialnych i innych, dzięki którym mogą pozyskiwać nowy sprzęt, oraz środki finansowe na zakup nowości i realizację ciekawych wydarzeń kulturalnych.

Przyczyniają się zatem nie tylko do zwiększenia zainteresowania biblioteką jako wypożyczalnią książek, ale przede wszystkim jako centrum informacji oraz miejscem przyjaznym i otwartym dla każdego, zwracając przy tym również uwagę na osobiste zainteresowania i hobby czytelników.

Biblioteki uwrażliwiają człowieka na świat i otaczającą rzeczywistość, również na świat przyrody, ale przede wszystkim na człowieka, który jest obok. Widać to wyraźnie na przestrzeni ostatnich lat pracy, kiedy grupa czytających seniorów wzrasta z dnia na dzień, a rodzice od najmłodszych lat pragną dla swoich dzieci kontaktu z dobrą książką, przyjaznymi ludźmi i ciekawymi wydarzeniami.

Bibliotekarze przyczyniają się więc do większego zainteresowania życiem, jako cudem, jako darem od Stwórcy, którego nie wolno zmarnować.

Pracę bibliotekarza wykonują ludzie z pasją, z umiejętnościami oraz wysoką kulturą osobistą, nieustannie podnoszący swoje kompetencje i kwalifikacje zawodowe.

Pracownicy Bibliotek Gminy Iwierzycy w okresie od 1959 roku:

Zofia Szymusik, Tadeusz Pacia, Alina Długosz, Danuta Skorupa, Janina Róg, Danuta Worek, Lucyna Rybarska, Alicja Berlik, Helena Żuczek, Ewa Klimek, Krystyna Worek, Bernadetta Broda, Katarzyna Woźnik, Genowefa Migała /Bykowska/, Maria Nowacka, Lucyna Majka, Marzena Daniel.

Kierownicy i dyrektorzy: Gminnej Biblioteki Publicznej w Iwierzycach:

Maria Nowacka w latach 1976 r.- 1983 roku

Genowefa Bykowska – do 2004 roku

Lucyna Majka – od 2005 roku do chwili obecnej

Opracowała:

Lucyna Majka

Dyrektor GBP w Iwierzycach

Festiwal Muzyki Klasycznej

Spotkanie z Januszem Ignasem

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OSTROWIE

Kontakt:

39-103 Ostrów 215
tel. 17 745 10 13

www.bpostrow.eu

e-mail: biblioteka.ostrow@ostrow.gmina.pl

Anna Wdowik

Zastępca Dyrektora CKiB Gminy Ostrów

Początki dzisiejszej Biblioteki Publicznej w Ostrowie tak właściwie zaczynają się w sąsiedniej miejscowości o nazwie Ocieka. To właśnie tutaj 2 kwietnia 1957 roku zostaje założona Gromadzka Biblioteka Publiczna w Ociece, a jej inicjatorami byli Tomasz Nogaj i Antoni Kluk z Gromadzkiej Rady Narodowej w Ociece. Pierwsze zbiory biblioteczne mieściły się jednym w małym pomieszczeniu. Kolejną ważną datą jest 1 lipca 1977, kiedy to dzięki wsparciu byłego Naczelnika Gminy Jana Burczego oraz Kierownika Biblioteki Publicznej Krystyny Zych powstaje filia biblioteczna w Ostrowie. Zbiory biblioteczne mieściły się w wynajętym, prywatnym domu w centrum miejscowości Ostrów.

Na początku roku 1983, księgozbiór z filii bibliotecznej z Ostrowa zostanie przewieziony do Ocieki, gdzie powstała filia biblioteczna. Natomiast cały księgozbiór z Ocieki zostanie przewieziony do

nowego budynku Urzędu Gminy w Ostrowie. Warto jednak wspomnieć, że podczas tych wszystkich lat od otworzenia pierwszej biblioteki w Ociece powstają również filie biblioteczne (w Kamionce i Skrzyszowie) oraz małe punkty biblioteczne, które obecnie już nie istnieją: Kozodrza, Zdżary, Blizna oraz Wola Ociecka.

W grudniu 2017 roku Biblioteka Publiczna w Ostrowie została przeniesiona z budynku Urzędu Gminy w Ostrowie na pierwsze piętro do budynku byłej szkoły. Biblioteka ma do dyspozycji dwa pomieszczenia o łącznej wielkości blisko 100m².

W ramach prowadzonych działań promocyjnych mających na celu wzrost świadomości czytelniczej wśród mieszkańców Gminy Ostrów, Biblioteka organizuje tematyczne wydarzenia kulturalne i edukacyjne skierowane do różnych grup wiekowych. W bibliotekach organizowane są lekcje biblioteczne oraz wycieczki grup szkolnych i przedszkolnych. W 2023 roku łącznie przeprowadzono 19 spotkań. W każdej bibliotece działa „Kącik Malucha”, który ma ułatwić małym czytelnikom kontakt z książką, aby czytanie stało się przyjemnością.

Naszą formą zachęty małych czytelników do odwiedzin biblioteki jest możliwość otrzymania „promocyjnego lizaka” oczywiście za akceptacją rodziców. Ponadto Biblioteka Publiczna w Ostrowie organizuje konkursy tematyczne m.in. konkurs na „Czytelnika Roku Gminy Ostrów”, konkursy plastyczne, fotograficzne, literackie i recytatorskie nawiązujące do wydarzeń promowanych przez tą jednostkę organizacyjną. Dużą popularnością cieszy się również akcja pn. „Wzorowy Czytelnik” i ogólnopolska akcja promująca czytelnictwo, w tym pn. „Przeczytam 52 książki w 2023 roku” oraz pn. „Mała Książka – Wielki Człowiek.” W okresie wakacji i ferii Biblioteka Publiczna w Ostrowie organizuje są warsztaty manualno-plastyczne w ramach „Wakacji w bibliotece”. Zajęcia te adresowane są do najmłodszych czytelników i prowadzone są tematycznie w oparciu o dostępną literaturę w bibliotece.

Oprócz Biblioteki Publicznej w Ostrowie istnieją również trzy filie biblioteczne znajdujące się w Ociece, Kamionce i Skrzyszowie. Biblioteki oprócz wypożyczania książek i promowania czytelnictwa

posiadają również nowoczesne zestawy komputerowe z dostępem do internetu i inne udogodnienia dla odwiedzających. Biblioteki współpracują również z Powiatową Biblioteką Publiczną w Ropczycach oraz gminnymi szkołami poprzez m.in. organizację różnego rodzaju konkursów czy wystaw.

Z dniem 1 lipca 2022 r. Gminna Biblioteka Publiczna została włączona do nowo utworzonej instytucji kultury pod nazwą Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Ostrów i stanowi jej jednostkę organizacyjną. Sieć bibliotek w Gminie Ostrów podlega Zastępcy Dyrektora CKiB Gminy Ostrów.

wnętrze biblioteki

W ramach działalności CKiB bierze udział w ogólnopolskiej Akcji Narodowego Czytania. W 2023 roku w ramach 12 odsłony tego przedsięwzięcia, przygotowano scenografię w plenerze korzystając z Pola Biwakowego w Kamionce. W wydarzeniu wzięło udział blisko 100 osób.

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W WIELOPOLU SKRZYŃSKIM

Kontakt
39-110 Wielopole Skrzyńskie 244
tel. 17 778 84 50

Wiesława Śledziona
*Kierownik Bibliotek GOKiW
w Wielopolu Skrzyńskim*

Bibliotekę Publiczną w Wielopolu Skrzyńskim założono 16 stycznia 1949 r., nosiła ona wówczas nazwę Gromadzkiej Biblioteki Publicznej. Pierwszy lokal znajdował się w budynku szkoły podstawowej prowadzonej przez nauczycielkę Klementynę Świętoń, to ona była pierwszą bibliotekarką. Tragiczny pożar kina z 11 maja 1955 r., w którym życie straciło 58 osób, pochłonął również cały księgozbiór biblioteki. Biblioteka wielopolska otrzymała nowy księgozbiór zakupiony przez Powiatową Bibliotekę Publiczną w Dębicy, której w tym okresie podlegała. Budynek Gminnej Rady Narodowej stał się następnym lokalem biblioteki, a obowiązki kierownika do końca 1955 r. pełniła Cecylia Świerad. Od stycznia 1956 r. do listopada 1956 r. obowiązki kierownika pełnił Tadeusz Kołczak, zaś od grudnia 1956 r. do 1958 r. Maria Skałuba.

W 1958 r. biblioteka otrzymała nowy lokal w budynku Domu Kultury. Od 1958 r. do 1963 r. biblioteką zarządzała Natalia Wójcik. Następni kierownicy biblioteki to: Marian Gąsior 1963-1965, Michalina Rabacha 1965-1982, Dorota Łuszcz 1982-2015, a od 2017 roku funkcję tę pełni Wiesława Śledziona. W 1973 r. następuje likwidacja Gromadzkich Rad Narodowych i powołana zostaje Gminna Biblioteka Publiczna. Od 1991 roku Biblioteka wchodzi w skład Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Wielopolu

Skrzyńskim i nosi nazwę Biblioteki GOKiW. Oprócz kierownictwa w bibliotece w Wielopolu pracowały (najczęściej w utworzonym w 1974 r. Oddziale dla Dzieci): Maria Paryś 1974-1982, Józefa Zegar 1978-1981, Lucyna Śledziona 1982-1992, Barbara Brzoza 1986-1991, Małgorzata Piękoś 1988-1989 oraz Maria Wójcik od 1996 r.

W 2014 r. Biblioteka została przeniesiona do budynku Kulturalno-Oświatowego i wyposażona w nowy sprzęt. Warunki lokalowe obecnie są bardzo dobre. Biblioteka w Wielopolu posiada dwa oddziały – Wypożyczalnię dla Dorosłych i Oddział dla dzieci – oraz trzy filie biblioteczne: w Brzezinach, Gliniku i w Nawsiu.

Biblioteka w Brzezinach działa od 1958 roku, od 1995 r. mieści się w budynku wielofunkcyjnym. Biblioteka w Gliniku powstała w 1978 r. i zajmuje lokal w Domu Strażaka. Biblioteka w Nawsiu swoją działalność rozpoczęła w 1962 r., od 1973 r. mieści się w Domu Nauczyciela.

We wszystkich placówkach pracuje trzy bibliotekarki, w łącznym wymiarze 3 etatów. Od 2005 r. biblioteka brała udział w programach dotacyjnych na zakup sprzętu i książek oraz na szkolenia dla bibliotekarzy. Były to programy: „Ikonka”, II edycja „Programu Rozwoju Bibliotek”, „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”, „Promocja czytelnictwa”, a obecnie „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” na lata 2021-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych, Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych. Dzięki temu programowi nasze biblioteki corocznie

Narodowe Czytania 2024

uzyskują środki finansowe na zakup nowości czytelniczych na podstawie wniosku o przyznanie dotacji celowej. Ta forma finansowego wsparcia jest bardzo cenna dla naszych bibliotek i czytelników. W ramach tego programu od 2021 r. udostępniamy Academicę – Cyfrową Wypożyczalnię Publikacji Naukowych.

Księgozbiór naszych bibliotek systematycznie się powiększa i obecnie liczy 43 903 woluminy, jest to literatura piękna dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży, zarówno polska, jak i obca, wydawnictwa popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy, biografie, lektury, w tym także wiele nowości. Księgozbiór w 100% jest opracowany komputerowo w systemie MAK+ i posiada katalog on-line, od czerwca 2021 r. prowadzona jest elektroniczna obsługa czytelników.

Biblioteka corocznie bierze udział w projekcie Instytutu Książki dla dzieci w wieku przedszkolny pt. „Mała książka – wielki człowiek”. Biblioteka gromadzi, opracowuje, udostępnia oraz udziela informacji o zbiorach, a także w celu popularyzacji czytelnictwa prowadzi prace kulturalno-oświatowe w formie konkursów, spotkań autorskich, spotkań z twórcami ludowymi i ciekawymi osobowościami, wycieczek do biblioteki, lekcji bibliotecznych, akcji czytelniczych oraz spotkań z postaciami bajkowymi.

W 2023 r. biblioteki zorganizowały 54 formy promocji książki, w których wzięło udział 1369 uczestników. Były to:

Konkursy: konkurs plastyczny ph. „Wielkanocna pisanka”, konkurs ortograficzny ph. „Zostań Mistrzem Ortografii”, konkurs wiedzy o regionie „Wielopolszczyzna Nasza Mała Ojczyzna”, konkurs recytatorski „Recytacja jednego wiersza”.

Spotkania czytelnicze: Spotkanie z okazji Tygodnia Bibliotek, Spotkanie z Kicia Kocią, Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania, Światowy Dzień Książki i praw autorskich, Spotkania z Kubusiem Puchatkiem, Światowy Dzień Pluszowego Misia, Spotkanie Klubu Miłośników Poezji i Książki, Spotkania autorskie dla dzieci z panią Lidią Miś.

Akcje czytelnicze: Akcja Ferie i Wakacje w Bibliotece, Narodowe Czytanie, Pasowanie na Czytelnika uczniów kl. I. Lekcje biblioteczne i warsztaty plastyczne o tematyce wielkanocnej i bożonarodzeniowej

Przy Bibliotece w Wielopolu Skrzyńskim od 2017 r. działa Klub Miłośników Poezji i Książki, który w swoim kręgu skupia regionalnych poetów z Wielopolszczyzny, a także miłośników książki i poezji. Podczas spotkań lokalni twórcy prezentują swoje utwory, w których piszą o tym, co bliskie ich sercu, o przyjaźni, wierze, ludziach i ważnych dla nich miejscach. Członkowie klubu dyskutują też o poezji i literaturze, dzielą się wrażeniami i śpiewają, biorą również udział w różnych imprezach czytelniczych w naszych bibliotekach (Narodowe Czytanie, Tydzień Bibliotek, Cała Polska Czyta Dzieciom itp.).

Biblioteki współpracują ze Szkołami Podstawowymi z terenu naszej Gminy, Samorządowym Przedszkolem Krasnała Hałabały, Warsztatem Terapii Zajęciowej, Gminnym Żłobkiem „Maluszek” w Wielopolu Skrzyńskim, Klubami Seniora, Stowarzyszeniami i Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu naszej Gminy.

Osoby związane z tymi instytucjami – nauczyciele, uczniowie, członkowie – są współorganizatorami i uczestnikami organizowanych przez biblioteki imprez. W ostatnich latach nasz księgozbiór wzbogacił się o cenne pozycje – dary od czytelników i przyjaciół biblioteki. Biblioteka od początku swojego istnienia wypełnia jedno najważniejsze zadanie, którym jest służenie czytelnikom i lokalnej społeczności.

Opracowała Wiesława Śledziona

MUZEUM I BIBLIOTEKA PARAFIALNA W BRZEZINACH

Muzeum oraz biblioteka parafialna mieści się w budynku starej plebani, która wybudowana została w roku 1906 przez ks. Stanisława Golonkę. Budynek stanowi interesujący przykład architektury typu dworkowego. Od lat 90 XX w. budynek pozostawał pusty i szybko niszczał. W tych warunkach proboszcz ks. Józef Kłosowski, zaproponował aby budynek adaptować na muzeum parafialne, połączone z biblioteką i miejsce działania grup parafialnych.

Opracowano projekt EFRR, EFS i Funduszu Spójności i przy pomocy władz Gminy Wielopole Skrz. oraz dofinansowaniu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przeprowadzono generalny remont, zakończony w roku 2011. Pięknie odnowione pomieszczenia, zostały wyposażone w gabloty ekspozycyjne, a biblioteka sprzęt i regały. Tu znalazły swoje miejsce najcenniejsze eksponaty muzealne: Chrystus Ukrzyżowany i figura św. Mikołaja z XVII w., grupa „ukrzyżowanie” z XVIII w., starodruki (najstarszy 1593 r.), barokowe ornaty, naczynia liturgiczne, stare monety itp.

Brzezińska biblioteka parafialna utworzona została w latach 50. XX w. przez proboszcza ks. Piotra Starego i ta część zbioru liczy obecnie ok. 900 egz. W roku 2015 brzeziński rodak ks. prof. dr hab. Stanisław Longosz z Lubelskiego KUL-u przekazał bibliotece część swojego prywatnego zbioru, tj. ok. 500 egzemplarzy.

widok ogólny brzezińskiej biblioteki parafialnej

*powyżej:
gabloty ekspozycyjne muzeum*

*po lewej:
jedna z sal ekspozycyjnych
brzezińskiego muzeum*

**STOWARZYSZENIA
REGIONALNE
REALIZUJĄCE DZIAŁANIA
O CHARAKTERZE
KULTURALNYM**

**NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY
ZWIĄZEK ZAWODOWY „SOLIDARNOŚĆ”
- Delegatura Ropczyce**

Andrzej Czochara

Przewodniczący

Delegatury Ropczyce

39-100 Ropczyce ul. Grunwaldzka 1/3

tel.

Wyraźną specyfiką Ropczyc i Sędziszowa jest znaczący udział lokalnych struktur tego związku w działaniach społecznych, w tym także tych o charakterze edukacyjno- kulturalnych.

Istotne w tym jest to że w Ropczycach „Solidarność” dysponuje lokalem (ul. Grunwaldzka 1/3) z dużą salą umożliwiającą organizację seminariów popularno naukowych, spotkań ale też wystaw. Do najważniejszych wdarzeń tego rodzaju należało: Seminarium popularno -naukowe „Niemiecka zbrodnia rozstrzelania 100 patriotów

Polskich 27.06. 1940 w Lubzinie”, Sesja popularno naukowa „Pacyfikacja Cechel 19.XI. 1943”, Bł. ks. Paweł Findysz- ofiara komunizmu.

Od piętnastu lat w tym lokalu prezentowane są wystawy, głównie pozyskiwane z współpracy z rzeszowskim IPN. Na wystawy te połączone z prelekcją zapraszane była młodzież z ropczyckich szkół: 2024- „Katastrofa Smolejska”, 2023- „Zbrodnia Katyńska”, 2022- Zbrodnia NKWD w Turzy, Bohaterski Arcybiskup Ignacy Tokarczuk.

STOWARZYSZENIE REGIONALNE ZIEMI ROPCZYCKO - SĘDZISZOWSKIEJ

Kontakt: tel. 507 864 020

39-100 Ropczyce

ul. Świętej Barbary 5A

email: stowarzyszeniereg@interia.pl

Stanisław Wójciak

Prezes Zarządu SRZR-S

Jan Flisak (v-ce prezes), Michał Daraż (sekretarz), Andrzej Czochara (skarbnik), Rafał Bokota (członek zarządu), Andrzej Ochał (członek zarządu).

Zebranie założycielskie tego Stowarzyszenia odbyło się 23 X 1994 z udziałem 24 osób. Inicjatorem był Stanisław Wójciak. W roku 1997 SRZR-S zaczęło m.in. wydawać Gazetę Regionalną „Forum Ropczycko-Sędziszowskie”. Gazeta redagowana przez Stanisława Wójciaka była miesięcznikiem, ukazywała się do roku 2004 i wydano jej 41 numerów. Do tych najważniejszych innych działań SRZR-S należą:

- **budowa kapliczki św. Barbary** w dniu 10.02. 1997 Zarząd podjął inicjatywę budowy kapliczki nad studnią św. Barbary, (Ropczyce przy ul. św. Barbary). Studnia „św. Barbary” przez kilka wieków dostarczała mieszkańcom Ropczyc „najlepszą wodę”. Uważano że posiada ona cudowne własności lecznicze, co było powodem wybudowania w jej pobliżu drewnianego Kościoła św. Barbary (w XVI w.). Projekt kapliczki na

zlecenie Stowarzyszenia opracował Jerzy Zatorski. Budowę kapliczki zrealizował Jan Urban (emerytowany dyrektor Zespołu Szkół), przy pomocy kilku firm oraz instytucji. Rzeźbę św. Barbary wykonał Kazimierz Malski. Kapliczka poświęcona została 4 XII 2014 r. przez ks. prał. Zygmunta Bochenka. Obok kapliczki umieszczona została tablica z opisem historii „cudownego źródła św. Barbary”, oraz historii Kościoła św. Barbary.

Powiatowy Ogród Pamięci Narodowej

Propozycja budowy Krzyża na pamiątkę przełomu tysiącleci podjęta została 21.03.1999 r. na walnym zebraniu SRZR-S, a zgłoszona przez Adama Bruchnickiego z Sędziszowa Młp. (wiceprzewodniczącego Zarządu). W zamyśle inicjatorów, ten krzyż miał się stać miejscem modlitewnego spotkania Ropczyc, Sędziszowa, oraz integracji pozostałych gmin powiatu. Budowę Krzyża 2000 zrealizował Stanisław Wójciak, przy istotnej pomocy Andrzeja Ochała. Ogromną pomoc przy wykonaniu projektu oraz realizacji konstrukcji Krzyża okazał Jan Panek, ówczesny dyrektor „Mostostalu- Ropczyce”, gdzie krzyż był wykonywany. Koszty budowy fundamentu tego Krzyża pokryło miasto Sędziszów, koszty konstrukcji i montażu pokryły zakłady pracy: „Cukrownia”, „Magnezyty”, „WSK Ropczyce”, oraz wszystkie samorządy gminne z terenu powiatu.

Ciężki sprzęt potrzebny przy montażu bezpłatnie udostępnił PGR Góra Ropczycka. Uroczystość poświęcenia Krzyża odbyła się 5.01.2001 r. Mszy św. przewodniczył i Krzyż poświęcił bp rzeszowski Edward Białogłowski. W latach następnych wykonywano kolejne prace wykończeniowe przy Krzyżu (oświetlenie, chodnik, obłożenie płytkami cokołu krzyża, główna tablica wotywna). Po wykonaniu

niu ogrodzenia placu Krzyża rozpoczęto sadzenie „dębów pamięci”, które utworzyły „**Powiatowy Ogród Pamięci narodowej**”.

W roku 100 lecia Niepodległości (2018) poświęcony został obelisk z tablicą (1918- 2018) oraz posadzony dąb „Józef”. Na tablicy informacyjnej „Ogrodu” znajdują się biogramy tych osób, oraz krótkie notki omawiające ważne wydarzenia Ropczyc i regionu, takie jak profanacja 7 krzyży ze Szkoły Ogrodniczej, Strajk Szkolny w Gimnazjum w „obronie religii”.

Lubzina. Pomnik rozstrzelania 100 Patriotów Polskich

W czasie II wojny światowej - 27 czerwca 1940 roku w kompleksie leśnym Lubzina, hitlerowcy zamordowali ok. 100 osób, przywiezionych z więzienia w Rzeszowie. Byli to ludzie zaangażowani w działalność Związku Walki Zbrojnej, oraz „elita patriotyczna środowiska Rzeszowa i Głogowa Młp”.

W 1993 r. Stanisław Wójciak wraz z śp. Karolem Pośko podjął próbę uzyskania zgody ówczesnego proboszcza w Lubzinie, na odprawienie Mszy św. w miejscu zbrodni. Zgody nie było, więc tej sytuacji poproszono ks. Eugeniusza Miłosia ówczesnego proboszcza w Zagorzycach i to on poprowadził pierwszą modlitwę za poległych w Lubzinie. Równocześnie ze środków finansowych Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzono remont pomnika, który został obłożony płytami granitowymi.

Pomnik ofiar Pacyfikacji Checheł (19.XI.1943)

Tragedia pacyfikacji przez Niemców Checheł 19 XI 1943 r. była wykorzystana przez propagandę PRL-u, którzy twierdzili, że byli

to „komuniści” i wybudowano dla nich skromny „pomniczek” na podwórzu szkolnym. Śp. Józef Hendzel przez lata starał się „przywrócić prawdę” o tej tragedii. Z jego inspiracji i przy jego pomocy Stanisław Wójciak przeprowadził w latach 2002- 2004 analizę dokumentacji tej zbrodni w IPN Rzeszów, a także dotarł do żyjących jeszcze „świadków tej tragedii”. W ten sposób

powstało opracowanie „Pacyfikacja Checheł 19.XI.1943 r”. Równocześnie przy pomocy ówczesnego Burmistrza Ropczyc Stanisława Fąfary w roku 2005 wykonano generalną przebudowę tamtego pomnika. Wykorzystano głąz z pierwotnego pomnika i umieszczono tablicę z nazwiskami ofiar, a na cokole znak Polski Walczącej. Tablicę, krzyż i symbol „PW” sfinansowała ropczycka „Solidarność”.

Ważnym elementem działalności Stowarzyszenia Regionalnego jest troska o zachowanie pamięci historycznej regionu. Stąd działania nakierowane na „właściwe opisanie ważnych obiektów, ważnych dat”. Tak więc w roku 2013, z okazji 330 Rocznicy „Wiktorii Wiedeńskiej”, opracowane zostały dwie tablice: Historii Kościoła NMP, oraz „Historii Kultu MB Ropczyckiej”. W podpisie umieszczono napis mówiący o 330 Rocznicy Zwycięstwach pod Wiedniem” i przypominający, że ta Świątynia jest to „wotum za tą Victorię”.

Przedmiotem troski Stowarzyszenia Regionalnego jest również Ropczycki Kirkut. Tu także opracowano i umieszczono na bramie kirkutu tablicę przypominającą historię Żydów w Ropczycach. W roku 2015 zorganizowano „akcję odkrzaczania kirkutu”. Zabezpieczono powracające od kilku lat na te miejsca macewy, umieszczając je wewnątrz Ohela. W porozumieniu z „Fundacją Dziedzictwa Kultury Żydowskiej” w Warszawie przetłumaczono szereg napisów

z tych macew. Doprowadzono także do wykonania brakujących rynien na ohelu, co zabezpiecza ten obiekt przed zamakaniem murów.

W roku 2004 przewodniczącym Zarządu SRZR-S został wybrany Piotr Bodziany. Nowy przewodniczący zaproponował zmiany w Statucie SRZR-S, poszerzające zakres działania o problematykę społeczno- gospodarczą, która umożliwi występowanie SRZR-S jako strona w sporze o przebieg obwodnicy Ropczyc (optując za wersją stroną północną). Na kolejnym Walnym Zebraniu SRZR-S w 2012 r. prezesem Zarządu SRZR-S wybrano Stanisława Wójciaka, (który ta funkcje sprawuje nadal).

Pomnik Powstania Styczniowego w Ropczycach

W roku 2013, to jest roku obchodów 150 rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego, Stowarzyszenie Regionalne oraz „Solidarność” Oddział Ropczyce wystąpiły oficjalnie z pismem do Burmistrza Bolesława Bujaka, o zgodę na przebudowę pomnika Powstania Styczniowego. Niestety okazało się, że nie ma na to zgody Burmistrza. Do sprawy można było

powrócić w roku 2017, kiedy skierowaliśmy się z tą propozycją do Starosty Witolda Darłaka. Starosta przyjął „Honorowy Patronat” nad przebudową, oraz okolicznościową publikacją. Uroczyste poświęcenie przebudowanego pomnika odbyło się 5.08.2017. Na cokole pomnika umieszczone zostały trzy tablice: „Powstania 1863-64”, „AK i WiN”,

oraz „Karola Pośki” (w setną rocznicę jego urodzin). Tablica „AK i WiN” zawiera nazwiska zamordowanych przez komunistów na przełomie lat 40/50 (XX w.) działaczy konspiracji. Na tym pomniku umieszczona została także tablica poświęcona Karolowi Pośko, jednemu z twórców konspiracji AK w Ropczycach, sybirakowi, więźniowi politycznemu PRL-u (za działalność w WiN).

Zjazd z autostrady w Ostrowie

Zjazd z autostrady, wybudowany w oparciu o istniejący wiadukt w Ostrowie ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju Ropczyc ostrowa i Wielopola. W dniu 6 listopada 2017 r. Stowarzyszenie Regionalne zorganizowało spotkanie z Wicemarszałkiem Bogdanem Romaniukiem. Wzięli w nim udział: Starosta Witold Darłak, Przewodniczący Rady Powiatu Józef Rojek, Andrzej Czochara Przewodniczący „Solidarności” Oddział Ropczyce, Grzegorz Ożog Wójt Ostrowa, Stanisław Wójciak Przewodniczący Stowarzyszenia Regionalnego. Na spotkaniu ustalono dalsze działania w sprawie Zjazdu „Ropczyce”. Niestety do tych działań nie zechciał się włączyć burmistrz Ropczyc Bolesław Bujak.

XX lat działalności Stowarzyszenia

Kolejne Walne Zebranie Stowarzyszenia w dniu 11 marca 2018 połączone zostały z uroczystością XX lecia jego działalności. Uroczystość odbywająca się pod honorowym patronatem Starosty rozpoczęła się od złożenia kwiatów pod Krzyżem „Powstania Styczniowego i Ofiar Komunizmu”. Następnie odprawiona została Msza św. w kościele farnym, po której odbyła się część oficjalna w Sali widowiskowej Domu Parafialnego. Wice-wojewoda Lucyna Podhalicz wręczyła odznaczenia: Stanisław Wójciak „Złoty Krzyż Zasługi”, Andrzej Ochał „Srebrny Krzyż Zasługi”, Ludwika Miąso, Józef Saj, Stanisław Skałuba „Brązowe Krzyże Zasługi”. Starosta Witold Darłak przekazał przyznaną przez Zarząd Powiatu Stowarzyszeniu statuetkę „Zasłużony dla Powiatu”. Z kolei ks. kan. Zygmunt Bochenek (emerytowany dziekan Brzeska) otrzymał dyplom „Honorowy członek Stowarzyszenia”, dołączając w ten sposób do listy wcześniej wyróżnionych: ks. Stanisława Skorodeckiego (współwięźnia bł. Ks. kard. St. Wyszyńskiego), Ludwika Kubika (członka IV Zarządu Głównego WiN) i Karola Poško.

Krzyż Choleryczny Ropczyce- Szubienice

W roku 2022 przeniesiono i uzupełniono „krzyż choleryczny”. Krzyż w pobliżu nie zachowanego cmentarza cholerycznego posta-

wiony został przez śp. Jana Skałubę w r. 2004. Andrzej Czochara i Stanisław Wójciak jako przedstawiciele Stowarzyszenia uzyskali zgodę na nową lokalizację, w pobliżu ulicy Kolejowej. Przy wydatnej pomocy Władysława Kozuba krzyż został tu przeniesiony w roku 2021, a teren wokół uporządkowany. W roku 2022 krzyż Stowarzyszenie uzupełniło brakujący „wizerunek Jezusa”, oraz umieszczono tablicę informacyjną o epidemiach cholery.

Konstanty Słotwiński, to były dyrektor lwowskiego Ossolineum był właścicielem Głobikowej- dawny powiat ropczycki. Zamordowany został w czasie rabacji 20.02.1846 r. Stowarzyszenie Regionalne w roku 2024 rozpoczęło działania mające przywrócić pamięć tej ogromnie zasłużonej dla polskiej kultury postaci. W ramach tego uzupełniono krzyż K. Słotwińskiego o brakującą „pasyjkę”, oraz zamontowano „drogowskaz” ułatwiający dojście do tego miejsca.

Wydana została również książka pt. „*Konstanty Słotwiński na tle rabacji i powstania 1846*”, która ma przywrócić pamięć wszystkim 1300 ofiarom rabacji, która została zorganizowana przez starostę tarnowskiego Josepha Breindla.

Wydanie I tej publikacji w roku 2024 współfinansował Powiat Ropczycko-Sędziszowski.

STOWARZYSZENIE „NASZA ZIEMIA SĘDZISZOWSKA”

Kontakt:

MOSiR Sędziszów Młp.
39-120 Sędziszów Młp. ul. Sportowa 31
tel. 885 60 26 48

dr Bernadeta Frysztak

Prezes Stowarzyszenia

*Połączenie sił to początek,
pozostanie razem to postęp,
wspólna praca to sukces”*

Henry Ford

„Nasza Ziemia Sędziszowska”(NZS) jest Stowarzyszeniem Zwykłym, zrzeszającym osoby aktywne, zaangażowane, kierujące się zasadą: „Kochaj to, co robisz i rób to, co kochasz” i zostało założone w 2021 roku. Celem Stowarzyszenia jest krzewienie w społeczeństwie właściwego stosunku do dziedzictwa dóbr kultury i uczestnictwa w ich ochronie oraz kultywowanie tradycji patriotycznych i historycznych wśród dzieci, młodzieży oraz społeczności lokalnej.

Od początku swojej działalności organizacja ratuje od zapomnienia wielkie i małe historie, kształtuje świadomość historyczną i pomaga zachować pamięć o wielkich postaciach z przeszłości Polski oraz o ludziach „stąd”, bo jak napisał Waldemar Bałda w publikacji „I stąd, i tu”: „ (...) pamięć i o tych, i o tamtych, ziemia ta hołubi, gdyż jest z nich dumna”.

Na wniosek Stowarzyszenia tytuł Honorowego Obywatela Miasta Sędziszów Małopolski otrzymał pośmiertnie w 2023 roku Ks. Prałat Stanisław Ryba, długoletni Proboszcz Parafii pw. Narodzenia NMP w Sędziszowie Małopolskim, Dziekan dekanatu sędziszowskiego, Kapelan Jego Świątobliwości. Dr Bernadeta Frysztak - Prezes Stowarzyszenia opracowała i przygotowała okolicznościową wystawę zatytułowaną „Zakorzeniony w Bogu i Ojczyźnie”. Mogli ją obejrzeć uczestnicy uroczystej Sesji Rady Miejskiej z okazji 540. rocznicy nadania praw miejskich miastu oraz wierni w świątyniach na terenie powiatu. Z sukcesem Stowarzyszenie aplikowało do Kapituły działającej przy Radzie Miejskiej w Sędziszowie Małopolskim.

skim o wyróżnienie tytułem Zasłużony dla Ziemi Sędziszowskiej Marzeny Jakubek-współzałożycielki i wiceprzewodniczącej sędziszowskiego Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, emerytowanej dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach. Stowarzyszenie wspomaga działania na rzecz rodziny, w zakresie pokonywania barier mentalnych, szczególnie w odniesieniu do osób niepełnosprawnych i starszych, czego wyrazem jest m.in. wsparcie uczestników PSONI Koło w Sędziszowie Małopolskim i przekazanie 50. plecaków wycieczkowych na podróżę i zwiedzanie Polski w ramach realizacji zadania „Poznaj Polskę”.

Dbałość o pamięć ludzi, którzy na wieki swoją działalnością wpisali się w historię Sędziszowa Małopolskiego jest jednym z priorytetów Stowarzyszenia, które opiekuje się i odrestaurowuje zabytkowe nagrobki, dokonuje renowacji grobów Bohaterów. Należy do nich grób wybitnego pamiętnikarza, malarza, podróżnika, właściciela dworu w Sielcu hr. Franciszka Ksawerego Preka. Stowarzyszenie odrestaurowało w 2022 roku zabytkowy nagrobek, a prace konserwatorskie wykonał artysta-plastyk, absolwent ASP w Warszawie Ryszard Gwóźdź. Odnowiony obelisk można podziwiać na Cmentarzu Komunalnym w Sędziszowie Młp. O genialnym samouku, który mimo wrodzonej niepełnosprawności opanował znajomość czterech języków i prekursorze turystyki i krajoznawstwa ludzi głuchych można było dowiedzieć się na zorganizowanym 3 listopada 2022 roku tematycznym spotkaniu w podziemiach sędziszowskiego Ratusza. Stowarzyszenie NYS aktywnie włączyło się w obchody 160. rocznicy wybuchu powstania 1863 roku. W Roku Powstania Styczniowego Prezes Bernadeta Frysztak, przy współpracy z Fundacją Misji Obywatelskiej, zorganizowała seminarium poświęcone pamięci bohaterów tego zrywu niepodległościowego, wygłosiła wykład dla młodzieży i społeczności lokalnej pt. „Powstanie styczniowe w literaturze, sztuce i w dziejach bohaterów ziemi ropczycko-sędziszowskiej”, w ramach Projektu „Historia oczami Podkarpacia. Powstanie styczniowe 1863-1864”. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa przygotowana przez założycielkę Stowarzyszenia,

Odnowiony pomniksk X. Preka

która pozyskała środki finansowe na renowację nagrobka powstańca Władysława Jabłonowskiego. W 2023 roku, dzięki wsparciu IPN w Warszawie oraz Wiceprzewodniczącego Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego Jarosława Brody, udało się przywrócić do dawnej świetności miejsce pochówku Władysława Jabłonowskiego, ostatniego z linii rodu Jabłonowskich z Olchowej, który zginął pod Komorowem w czasie walk powstańczych. Mogiła Wł. Ja-

błonowskiego, odrestaurowana przez Stowarzyszenie NZS, została uznana decyzją IPN za grób weterana walk o wolność i niepodległość Polski i wpisana przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa do ewidencji (nr 6552). O dbałości i pamięci o cmentarzach można było posłuchać w Radio Via, Polskim Radio Rzeszów w audycji „Świat się zmienia” w rozmowie dr Bernadety Frysztak i Ryszarda Gwóździa.

W Dniu Flagi, 02.05.2022 roku, NZS przygotowało pierniki w biało-czerwonym lukrze, chorągiewki i flagi w barwach narodowych, przekazane mieszkańcom Sędziszowa Młp. Kolejną inicjatywą Stowarzyszenia przy współpracy z Burmistrzem Bogusławem Kmiecim, było oddanie należnego hołdu powstańcom warszawskim w 79. rocznicę tego patriotycznego zrywu.

W dniu 1 marca 2024 roku Stowarzyszenie wraz z Burmistrzem zaprosiło dzieci i młodzież na Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, uroczystą Mszę Świętą w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego oraz monodram „Melduje Tobie Polsko. Rotmistrz Pilecki”. W wydarzeniu wzięło udział 21 gminnych szkół podstawowych i przedszkoli, sędziszowskie liceum, SOSW w Ropczycach, PSONI Koło w Sędziszowie Małopolskim.

Z kolei w 40. rocznicę śmierci Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki prezes Stowarzyszenia zorganizowała dla młodzieży i seniorów spotkanie z Siostrą Krystyną Włodarską - świadkiem ży-

cia i działalności Błogosławionego, która współpracowała z zamordowanym 19.11.1984 r. Kapelanem „Solidarności”.

Stowarzyszenie NZS, zaorganizoowało: Powiatowy Konkurs Plastyczny „na najpiękniejszą kartkę świąteczną”), oraz wolontariat „pomoc walczącej Ukrainie”. Współpracuje z innymi organizacjami, czego przykładem jest udział prezesa Stowarzyszenia, w maju 2024 roku, w uroczystym zawiązaniu Stowarzyszenia Historycznego im. Ludwika Kubika ps. „Lucjan” w SOSW w Ropczycach i wygłoszenie referatu pt. „Nasz bohater- Żołnierz Niezłomny”.

Stowarzyszenie współorganizowało XI edycje Nagrody im. Jana Rodowicza „Anody” - podharc mistrza, członka Szarych Szeregów, bohatera powstania warszawskiego, uczestnika wielu akcji przeciw okupantowi, m.in. akcji pod Arsenalem, zamordowanego przez UB.

Członkowie Stowarzyszenia to osoby z pasją, urodzeni społecznicy, którzy czerpią radość z pomagania innym. W planach organizacji jest renowacja mogiły żołnierza AK Alojzego Skąleckiego w sierpniu tego roku oraz kontynuacja działalności społecznej

i obywatelskiej. Dbamy, pamiętamy, kultywujemy i pielęgnujemy to, co nasze wspólne, to, co nas łączy, bo mamy świadomość, że „samotni możemy zrobić niewiele, razem możemy zrobić tak wiele”.

Opr.: Bernadeta Fryszak – Prezes Stowarzyszenia Nasza Ziemia Sędziszowska

Odnowiony pomnik Wł. Jabłonowskiego

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ ZIEMI ROPCZYCKIEJ

Władysław Tabasz

Prezes Zarządu

adres: Centrum Kultury im. J. Mehoffera

39-100 Ropczyce ul. Bursztyna 1

tel. 17 22 18 278

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej, jako organizacja społeczno-kulturalna Ropczyc funkcjonuje od r. 1937 (TPZR). Twórcą TPZR i długoletnim prezesem był ks. dr Jan Zwierz. Założnikiem TPZR stał się w 1937 roku Komitet Obywatelski dla Ratowania Miasta Ropczyc, przekształcony następnie w zarejestrowane Towarzystwo Miłośników Miasta Ropczyc. Celem Towarzystwa były istotne wówczas potrzeby (po przeniesieniu siedziby powiatu do Dębicy), tj. działanie na rzecz poprawy życia ogólnospołecznego miasta, wychodzenie z inicjatywami współpracy z władzami miejskimi.

W roku 1952 ówczesne władze polityczne zawiesiły jego działalność, a powrót TPZR nastąpił pod koniec lat 50. XX w. Wówczas w Ropczycach rozpoczęto przygotowania do obchodów jubileuszu 600-lecia powstania miasta. Kulminacyjnym punktem jubileuszowego programu było odsłonięcie - pomnika 600-lecia.

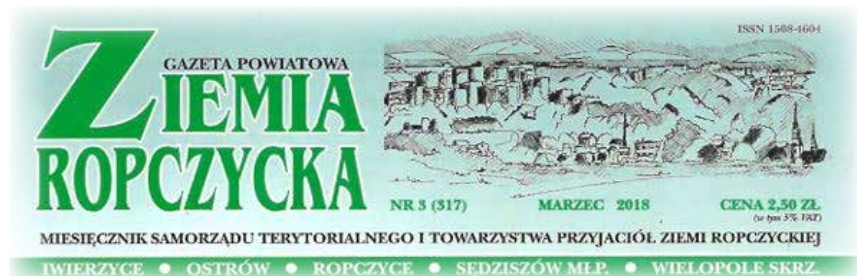
W roku 1960 zmieniono nazwę na Towarzystwo Opieki i Popularyzacji Zabytków, Przyrody i Kultury w Ropczycach. Prezesem Towarzystwa został Stanisław Gryboś, a w 1965 r. Ryszard Christoff (dyrektor Liceum Ogólnokształcącego). W lutym 1976 przewodniczącym zarządu został Zdzisław Strzok. W roku 1976 r. zmieniono nazwę stowarzyszenia na Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej (TPZR). Przewodniczącą Zarządu została S. Waniewska, a ks. dr Jan Zwierz i Karol Kramarz byli zastępcami przewodniczącego. W roku 1986 r. przewodniczącym zarządu TPZR został ks. dr Jan Zwierz. Ks. Jan był faktycznym inspiratorem ropczyckiego ruchu regionalnego, od 1937 roku. W tymże roku 1986 otwarto ropczyc-

ki Dom Kultury, w którym TPZR organizowało tzw. „spotkania czwartkowe”, na które zapraszano jako prelegentów pisarzy oraz ludzi nauki i kultury.

Do najważniejszych inicjatyw ks. J. Zwierza należy budowa pomnika króla Kazimierza Wielkiego, który nadał prawa miejskie dla Ropczyc. W marcu 1993 r. ks. Zwierz zgłosił rezygnację z funkcji prezesa TPZR, a nowym prezesem został Stanisław Wójciak. Na kolejnym zwyczajnym Walnym Zebraniu w roku 1995 prezesem TPZR wybrano Kazimierza Ostafina. W trzy lata po śmierci ks. Jana władze miejskie w porozumieniu z TPZR podjęły decyzję o nadaniu Zespołowi Szkół w Ropczycach imienia ks. dra Jana Zwierza. W roku 1998 staraniem TPZR uwieczniono honorowego prezesa popiersiem na frontonie Sanktuarium NMP.

TPZR było wydawcą lokalnej gazety „Ziemia Ropczycka”, której pierwszy numer ukazał się w maju 1991 roku jako organ Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Ropczycach, wydawanego do 2021 roku. Towarzystwo było także inicjatorem i organem prowadzącym dla Szkoły Muzycznej I stopnia w Ropczycach. Kolejnym prezesem TPZR w roku 1998 został prof. Jerzy Lewicki. Od lutego 2007 r. zarządem TPZR kierował Władysław Tabasz, następnie Adam Sypel od 2014 i ponownie W. Tabasz od 2018 roku i nadal.

Zarząd TPZR brał udział m.in. pracach nad budową pomnika ks. dra J. Zwierza na ropczyckim Rynku, międzynarodowej Konferencji Naukowej „Dzieje i rozwój królewskiego miasta Ropczyce”, przygotowania publikacji monograficznych m.in.: „Dzieje Ropczyc”, „Parafia Granice”, „Szkolne Lata”, „Sportowe Drogi”, „Wojciech Aleksander Durek. Życie i twórczość.

TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE „SOKÓŁ”

Na zdjęciu: ropczycka „Sokolnia”

Do najstarszych stowarzyszeń działających w Ropczycach należy Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”. Działalność rozpoczęło w 1894 roku, a jego pierwszym prezesem był Julian Rychlewski. Organizacja propa-

gowała sport, gimnastykę i zdrowy styl życia. Idea oparta m.in. na hasle “W zdrowym ciele, zdrowy duch” łączyła ludzi wokół wspólnych celów, którymi było przede wszystkim podtrzymywanie siły umysłu i siły ciała oraz bojowego ducha, by w stosownym momencie podjąć walkę o niepodległość Ojczyzny.

Kwintesencją tej wspólnoty były zjazdy sokole, organizowane w miastach nierzadko w rocznicę wielkich wydarzeń narodowych, w których brały udział tysiące młodych ludzi. Początkowo ropczycki „Sokół” działalność prowadził w udostępnionych salach, ale w 1928 roku Towarzystwo wystawiło nowy budynek z drewna modrzewiowego, czyli tzw. Sokolnię. Odbywały się tam ćwiczenia, była tu scena teatralna i świetlica. W 1949 (7 marca) roku ówczesne władze PRL rozwiązały TG „Sokół”, a w budynku „Sokolni ” umieszczono przedszkole. Drewniany budynek po przeprowadzce przedszkola w roku 1970 został rozebrany w r. 1972, a na jego miejscu postawiono „pawilon GS”. Zachowała się jedynie część parku „Sokoła”, która obecnie stanowi „ogród jordanowski”.

Do reaktywacji TG „Sokół” Ropczyce z dniem 24.05.2001r. (wpis do KRS) doprowadził Jan Bobulski, który też został jego pierwszym po reaktywacji prezesem. W skład zarządu weszli: Zbigniew Dobrowolski i Wiesław Lackorzyński. Działalność w tym okresie koncentrowała się w sekcji szachowej. W roku 2011 nowym prezesem został Ryszard Kapała. W 2018 roku (20.04.) TG „Sokół” w Ropczycach poświęciło swój sztandar, ufundowany przez Ry-

szarda Kapałę, a poczet sztandarowy „Sokoła” otrzymał mundury organizacyjne. Na kolejnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym 8.06.2024r. w którym uczestniczyło 23 osoby, nowym prezesem został Waldemar Wilk. Członkami nowo wybranego zarządu zostali: Jadwiga Jasińska, Anna Panek, Jerzy Szczęch i Zbigniew Dobrowolski. Zebranie nadało Ryszardowi Kapale tytuł „honorowego prezesa”. Prezes W. Wilk podziękował za wybór i zaznaczył że będzie to dla niego kontynuacja tradycji rodzinnych, bowiem jest wnukiem Władysława Szpary, który był prezesem w r. 1949, w momencie likwidacji „Sokoła”.

Tak więc działalność TG „Sokół” w Ropczycach, pomimo przerw spowodowanych różnymi okolicznościami, przetrwała. Nowy prezes deklaruje, że z prawdziwą pasją będzie dążył do rozwijania działalności towarzystwa. Komisja Rewizyjna: Adam Kolbusz Przewodniczący i Arkadiusz Miazga, Piotr Bakota - członkowie. Zaznaczyć należy że Arkadiusz Miazga z Komisji Rewizyjnej to drugi prawnuk Władysława Szpary, ostatniego prezesa, któremu w PRL nakazano zamknięcie Towarzystwa oraz zajęto „Sokoli” majątek.

*na zdjęciu: od lewej Waldemar Wilk nowy prezes ropczyckiego Sokola
oraz Ryszard Kapała Honorowy prezes*

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ ZIEMI WIELOPOLSKIEJ IM. TADEUSZA MARII KANTORA

Kontakt:

39-110 Wielopole Skrzyńskie 242a

tel. 17 778 84 51

Stanisław Paryś

Prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi

Wielopolskiej im. Tadeusza Marii Kantora

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wielopolskiej im. Tadeusza Marii Kantora powstało 29 czerwca 2000 r. inicjatywy Marcina Świerada, dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku, wójta gminy Wielopole Skrzyńskie Juliana Zegara oraz burmistrza Ropczyc Bolesława Bujaka. W skład grupy założycielskiej weszli przewodniczącym Rady Gminy Jan Świstak, dziekan ks. Jan Bylinowski, sołtys wsi Wielopole Edward Góra oraz dyrektorzy szkół: Stanisław Paryś - dyrektor Publicznego Gimnazjum w Wielopolu Skrz., Marek Śliwiński - dyrektor Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Marii Kantora w Wielopolu Skrzyńskim, Krystyna Paryś - dyrektor Szkoły Podstawowej w Nawsiu.

Po zarejestrowaniu stowarzyszenia, w sądzie okręgowym w Rzeszowie, 21 listopada 2000 r. odbył się jego I zjazd wyborczy. Funkcję prezesa objął Bolesław Bujak. W skład pierwszego zarządu weszli: ks. dziekan Jan Bylinowski (I wiceprezes), Julian Zegar, (II wiceprezes), Krystyna Paryś (sekretarz) i Franciszek Ślusarczyk (skarbnik). Członkami zarządu zostali Marcin Świerad oraz Jan Świstak. W dniu 30 grudnia 2008 r. zmarł ks. proboszcz Jan Bylinowski. Po jego śmierci funkcję wiceprezesa objął ks. proboszcz Tadeusz Kukulski. Od 2009 roku Zarząd pracował w składzie: Julian Zegar (prezes), ks. Tadeusz Kukulski (wiceprezes), Jan Świstak (wiceprezes), Krystyna Paryś (sekretarz), Franciszek Ślusarczyk (skarbnik),

Marcin Świerad i Zbigniewa Pasela (członkowie). Następnie w 2013 roku Zarząd ukonstytuował się w składzie: Julian Zegar (prezes), Franciszek Ślusarczyk (wiceprezes), Zbigniew Pasela (sekretarz), Krystyna Paryś (skarbnik), Marcin Świerad i Jan Świstak (członkowie). W 2016 roku Zarząd Towarzystwa pracował w składzie: Julian Zegar (prezes), Franciszek Ślusarczyk (wiceprezes), Zbigniew Pasela (sekretarz), Krystyna Paryś (skarbnik), Marcin Świerad i Jan Świstak (członkowie). Główny cel stowarzyszenia, czyli starania o remont starej plebanii (zwanej coraz częściej Kantorówką), został osiągnięty. Duża w tym zasługa Bolesława Bujaka, któremu - jako posłowi na Sejm RP - udało się zdobyć fundusze na remont. Pożyczono również mecenasów zewnętrznych. Największym z nich okazała się Cukrownia Ropczyce.

Od 2017 roku Zarząd towarzystwa pracuje w składzie: *Stanisław Paryś (prezes), ks. Mariusz Siniak (wiceprezes - proboszcz parafii w Wielopolu Skrz.), Franciszek Ślusarczyk (wiceprezes), Paweł Wośko (sekretarz), Jan Świstak (skarbnik), Marcin Świerad i Krzysztof Gąsior (członkowie zarządu).*

Ważną inicjatywą podjętą i zrealizowaną przez Zarząd Towarzystwa było utworzenie w roku 2014 funduszu stypendialnego dla zdolnej młodzieży z rodzin o niskich dochodach. Z funduszu mogli korzystać również uczniowie szkół średnich z gminy Wielopole Skrzyńskie i z powiatu ropczycko-sędziszowskiego. Funduszem Stypendialnym kierowała Kapitała Funduszu, pierwszym przewodniczącym został ówczesny poseł na sejm Rzeczypospolitej Bolesław Bujak, wiceprzewodniczącym ks. prałat Jan Bylinowski, sekretarzem Stanisław Paryś, skarbnikiem Marcin Świerad, a członkiem mecenas Jerzy Pasela. Fundusz działał do r. 2022, przyznano stypendia 21 studentom i 28 uczniom szkół średnich.

Składanie kwiatów pod pomnikiem Zosi Tadzia Kantorów

STOWARZYSZENIE HISTORYCZNE „ODROWĄŻ”

Kazimierz Hoedl

*Prezes Stowarzyszenia Historycznego
„Odroważ”*

email: odrowaz23@gmail.com

Zostało formalnie zarejestrowane w 2023 r. Jednak już kilka lat wcześniej funkcjonowało jako Koło Historyczne przy Klubie Seniora w Sędziszowie Młp i skupiało – w dużym mówiąc skrócie – miłośników wiedzy o przeszłości tego miasta i jego mieszkańców. Stowarzyszenie to liczy obecnie dziesięciu członków, a jego działalnośći przewodniczy Kazimierz Hoedl. Do dotychczasowego dorobku w działalności stowarzyszenia „Odroważ” zaliczamy:

- Opracowanie i redakcja rocznika – Magazynu historycznego „Sędziszów Młp, Ludzie i Wydarzenia” (2024 r.)
- Opublikowanie w lokalnym czasopiśmie „Reporter” 17 artykułów tematycznych o dawnych zwyczajach i dziejach sędziszowskich firm. (2023/24)
- Wykonanie makiety przedwojennego Sędziszowa i eksponowanie jej w Domu Kultury (2023 r.)
- Ufundowanie tablicy upamiętniającej tragiczną śmierć miejscowego katechety ks. Stanisława Maciąga (2022 r.)
- Organizowanie prelekcji o historii Sędziszowa dla członków Klubu Seniora (ile /kiedy)
- Organizacja corocznych wieczorów zaduszkowych pn. „Sędziszowskie Zaduszki”
- Inicjowanie zgłoszeń do tytułów „Honorowy Obywatel Miasta

Sędziszów Młp” i wyróżnień „Zasłużony dla Ziemi Sędziszowskiej”

- Prowadzenie strony internetowej. W planach na dalszą działalność Stowarzyszenia „Odrowąż” ma znajdować się:

- Wydanie II- go tomu rocznika: Magazynu historycznego „Sędziszów Młp, Ludzie i Wydarzenia”

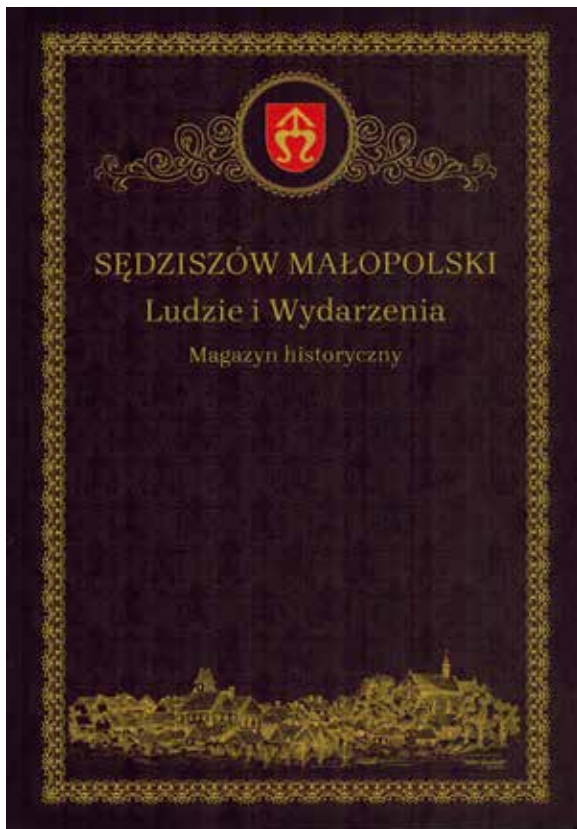
- Opracowanie i wydanie albumu „Historia pisana fotografią” – w oparciu o posiadane zbiory zdjęć i pocztówek

- Zlecenie przeprowadzenia badań nad ustaleniem okresu budowy Ratusza i najstarszych kamienic

- Kontynuacja działań nad utworzeniem Izby Pamięci „Mini Muzeum”, a przynajmniej stałej wystawy prezentującej materiały piśmiennicze i ikonograficzne

- Zindeksowanie wszystkich opracowań traktujących o historii miasta i regionu, które nie doczekały się dotychczas wydawnictw drukarskich, a których pojedyncze egz. (wydrukowane lub rękopisy) przechowywane są w różnych archiwach lub u osób prywatnych. Podjęcie działań w celu ich wydania.

- Kontynuowanie prelekcji historycznych dla seniorów i młodzieży szkolnej

STOWARZYSZENIE „KAPELA RODZINNA KURASIE”

Kontakt:

39-102 Lubzina 10

tel. 883 738 555

email: stkapelikurasie@gmail.com

Zofia Teresa Mudryk

Prezes Stowarzyszenia

Kapela Ludowa Kurasie z Lubziny

Stowarzyszenie powstało 10 marca 2015 r. z inicjatywy Zofii Teresy Mudryk. Pierwszym Prezesem była seniorka, prymistka Kapeli – Albina Kuraś i pełniła tę funkcję do końca swojego życia, tj. do 2019 roku. Siedzibą Stowarzyszenia jest dom, w którym artystka Albina Kuraś żyła i tworzyła. Nosi on nazwę „Dom Żywej Muzyki” im. Albiny Kuraś i znajduje się w Lubzinie. Na dzień wydania publikacji Stowarzyszenie liczy 37 członków a pod swoją pieczęą zrzesza trzy kapele: Kapela Ludowa Kurasie, Kapela Młode Kursie, Kuranty z Kurasiowej Zagrody; a także: Zespół Obrzędowy, Zespół Śpiewaczy i najmłodsza grupa śpiewacza dzieci w wieku od 3 lat.

Głównym celem Stowarzyszenia jest kultywowanie i propagowanie unikalnych tradycji ludowych Rzeszowszczyzny oraz zachowywanie ich dla pokoleń; jego działalność to żywa dokumentacja zwyczajów i obrzędów naszego regionu, kultywowana z ogromnym zaangażowaniem i miłością z pokolenia na pokolenie. W zbiorach Stowarzyszenia znajdujemy kroniki, zdjęcia ale przede wszystkim: ponad 400 starodawnych melodii i tekstów ludowych, odręcznie zapisanych przez Albinę Kuraś jak i jej ojca, założyciela Kapeli – Władysława Kamińskiego (wiele z nich to ich autorskie dzieła); różnego rodzaju scenariusze (m.in. Wesele Brzezowskie, Wyskubek, Kolęda i in.); dwie publikacje: „Raduje się serce, raduje się dusza...”-Dzieje

Kapeli Kurasio (2015 r.), „Dopóki serce nie zwolni bicia...”- W kręgu kultury ludowej Albiny Kuraś (2021); publikacje muzyczne – 8 płyt CD. Stowarzyszenie podejmuje się organizacji wielu inicjatyw, mających na celu integrację społeczności lokalnej i utrwalanie polskich tradycji ludowych: warsztaty, potańcówki ludowe, festiwale, dożynki i inne obrzędy i zwyczaje.

Kapela Ludowa Kurasio z Lubziny - często zwana Kapelą Rodzinną Kurasio, to jedna z najstarszych kapel ludowych na Rzeszowszczyźnie. Założona w 1947 r. przez Władysława Kamińskiego ojca Albiny Kuraś, która 70 lat nieprzerwanie grała i śpiewała oraz szefowała tej kapeli. Albina Kuraś zmarła 12.12.2019 r. pozostawiając polskiej kulturze ogromny dorobek ludowy. Wychowała m. in. 3 pokolenia ludowych muzykantów. Została uhonorowana wieloma odznaczeniami, a w 2015 r. za swe osiągnięcia otrzymała Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Kapela w swoim repertuarze posiada stare tramelki, hajdamoki, weselne, okrągłoki, oberki a także polki i walczyki oraz uczestniczy w różnych spotkaniach, przeglądach i festiwalach ludowych a także środowiskowych i lokalnych imprezach kulturalnych. Kapela otrzymała szereg nagród i wyróżnień: m.in. w 2010 r. – Zasłużony dla Kultury Polskiej, Nagrodę im. Oskara Kolberga w 2013 roku – „Za zasługi dla kultury ludowej”;

najwyższą nagrodę - „Basztę” na 50-tym Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym n/Wisłą (2016 r.), dwukrotnie (2015 r. 2017 r) I nagrodę na festiwalu „Na Strun Dwanaście i Trzy Smyki” w Kolbuszowej, I nagrodę w konkursie WYKOPKI w Głogowie Młp. oraz na Festiwalu Karpat w Trzcinicy. W 2000.r. na przeglądzie POGÓRZAŃSKA NUTA w Dynowie zdobyła I miejsce oraz I miejsce na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym n/Wisłą. Koncertowała również poza granicami kraju: we Włoszech (w 1992 r. na specjalnej audiencji zagrała naszemu Papieżowi Janowi Pawłowi II), w Austrii, Francji, Belgii, Niemczech i Litwie. W 2014 ze Zbigniewem Wodeckim nagrała program z cyklu „Śladami Oskara Kolberga” emitowany w TVP Kultura.

W 2015 r. członkowie kapeli (indywidualnie) zostali uhonorowani odznaczeniami Zasłużony dla Kultury Polskiej. Kapela Ludowa Kuracie z Lubziny w październiku 2020 roku otrzymała Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Z aktualnych wydarzeń - w 2023 Kapela brała udział w festiwalu BALKAN FOLK FEST w Varnie w Bułgarii a w 2024 w 9 INTERTNATIONAL FOLK FEST MONTENEGRO w Czarnogórze.

Aktualny skład Kapeli Ludowej Kuracie z Lubziny: Jolanta Bieniek -skrzypce prym, Iwona Schab - skrzypce prym, Danuta Sąsiadek - skrzypce sekund, Tomasz Mudryk - klarnet/śpiew, Henryk Kuraś – cymbały/śpiew, Krystyna Czernia - kontrabas / śpiew, Zofia Mudryk – akordeon, Barbara Kubis – śpiew, Beata Mudryk – śpiew.

Kapela Ludowa Młode Kuracie z Lubziny to następne pokolenie Kapeli Ludowej Kuracie. Powstała w 2012r. Pierwszym nauczycielem była ich prababcia Albina Kuraś. Duży wkład w ukształtowanie się Mełodej Kapeli miała Danuta Sąsiadek – sekundzistka Kapeli Kuracie. W swoim repertuarze folkloru rzeszowskiego mają polki, oberki, tramelki, walczyki i in. Na swoim koncicie mają wiele koncertów i różnych występów m.in. na festiwalach, przeglądach, spotkaniach i różnych okazjonalnych imprezach jak dożynki, jubileusze, wesela itp. W 2016 roku podczas Festiwalu Wszystkie Mazurki Świata w Warszawie zostali laureatami Konkursu „Stara

Tradycja” Brali udział w Przeglądach Kapel, śpiewaków, instrumentalistów ludowych POGRZAŃSKA NUTA w Dynowie gdzie w 2017 roku zdobyli I miejsce jak również w tym samym roku na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dln. nad Wisłą zdobyli I miejsce, W 2018 roku zostali finalistami IV Turnieju Muzyków Prawdziwych, który odbywał się w Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie - nagroda specjalna. Na 37 Spotkania Cymbalistów w kategorii kapele z cymbałami (2018 r.) zdobyli II miejsce a na 39 Spotkaniach w 2020 roku – I miejsce. Justyna Bieniek - prymistka w kateg. „Mistrz i uczeń” otrzymała GRAND PRIX gdzie mistrzem była Danuta Sąsiadek.

Kapela Ludowa Młode Kurasie z Lubziny – skład: Justyna Bieniek - skrzypce, Natalia Bieniek - cymbały/akordeon, Marcelina Bełzo -skrzypce sekund/śpiew, Marcin Wójcik - kontrabas, Mateusz Wójcik - trąbka/śpiew, Aleksandra Kuraś - skrzypce/śpiew, Artur Skóra i Kacper Kordek - kontrabas.

Kapela Kuranty z Kurasiowej Zagrody - wcześniej nosiła nazwę Dziecięca Kapela Ludowa Kurasie. Powstała w 2019 roku. Ich pierwszym nauczycielem była Albina Kuraś a obecnie prowadzi ją syn Henryk Kuraś. Pierwszy występ datuje się na 15 sierpnia 2019

r. Kapela występuje na uroczystościach lokalnych. Aktywnie koncertuje. Brała udział w Ogólnopolskim Spotkaniu Skrzypków Grających Muzykę Ludową „MajDanówka 2022” oraz Przeglądzie Kapel i Zespołów Śpiewaczych, na „X Festiwalu na Strun Dwanaście i Trzy Smyki grać jak Albina Kuraś, dokumentować jak Jerzy Dynia”: również występowała w Wojewódzkim Konkursie Kapel Ludowych Błazowa oraz w Konkursie Kapel z Cymbałami w ramach Spotkań Cymbalistów, XI Głogowskim Przeglądzie Kapel i Śpiewaków Ludowych “Wykopki 2022” i „Wykopki 2024” zdobywając wyróżnienia i nagrody. Skład Kapeli: Karol Zegar – cymbały, Aleksandra Kubik – klarnet, Jakub Kuraś – skrzypce, Julia Zegar – śpiew, Natalia Kubik – skrzypce, Gabriela Fitol – skrzypce, Patryk Lorek – kontrabas.

Powyżej: Rzeźba Albiny Kuraś przed jej domem w Lubzinie, obecnie „Dom Żywej Muzyki”, (autor rzeźby Jan Gregorczyk), poniżej: najmłodsza grupa śpiewająca

II FESTIWAL MUZYKI OBRZĘDOWEJ im. Albiny Kuras

**Odbył się pod hasłem „Na czarnej roli biały chleb się rodzi”
odbył się 28 lipca 2024. w Zagrodzie Kurasiowej w Lubzinie.**

Organizatorami tegoż festiwalu, byli: Stowarzyszenie Kapela Ludowa Kurasie z Lubziny oraz Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach; współorganizatorami byli Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie, oraz Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie.¹

Jury w składzie:

Jolanta Danak-Gajda, Paweł Steczkowski oraz Lidia Biała przyznało następujące nagrody: 3 równorzędne wyróżnienia dla kapeli ZPiT Familia, kapeli Kuranty z Kurasiowej Zagrody oraz kapeli z Majdanu Królewskiego.

Dwie równorzędne trzecie nagrody powędrowały do: kapeli Trzcinicoki oraz kapeli ZPiT Rochy. Drugą nagrodę otrzymała kapela Wiercańska, kolejno pierwszą nagrodę kapela ludowa Tarnowcoki a Grand Prix kapela Młode Kurasie. Nagrodę specjalną, za kreację sceniczną, otrzymała Wira Jankowska, prymistka kapeli Tarnowcoki. Aleksander Bielenda napisał specjalnie na tę okazję Gawędy o chlebie! Kapela Iskierczanie, przygrywała na scenie podczas obrad Jury oraz na Potańcówce. Poprowadzili również warsztaty tańca ludowego.

Podczas obrad jury na scenie zaprezentowały się: najmłodsza

¹ Sponsarami wydarzenia byli: Gmina Ropczyce, Invest S.A., Fundacja Magnezytu, Simple Wool Ewelina Mudryk, ZM Ropczyce S.A., Śnieżka Farby, Gmina Dębica, LERG S.A. Patroni medialni: TVP3 Rzeszów, Radio Rzeszów, Telewizja Rok 2024, Miejska z Sędziszowa Małopolskiego, Telewizja Miejska Ropczyce, Gazeta Reporter.

grupa dzieci, prawnuki Albiny Kuraś, które zaśpiewały wiązanek piosenek ludowych, ZPiT „Familia” z Rudolowic, które wykonała suitę rzeszowską, oraz Kapela Iskierczanie.
Następny festiwal w Kurasiowej Zagrodzie za 2 lata.

Beata Mudryk - Stowarzyszenie Kapela Ludowa Kuracie

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „HALICZ”

Przemysław Rojek

kierownik, choreograf

Sławomir Materna

muzyk

Zespół Pieśni i Tańca „Halicz” działa przy Zespole Szkół im. Ks. dra Jana Zwierza w Ropczycach. Powstał w 1982 roku. Zespół zrzesza uczniów szkół średnich w grupach tanecznych, grupie wokalne, chórze i kapeli.

W repertuarze posiada: - **tańce narodowe**: polonez, mazur, kujawiak z oberkiem, krakowiak, **suity tańców regionalnych**: rzeszowskie, przeworskie, gorlickie, lubelskie, łowickie, Lachów Sądeckich, Beskidu Śląskiego oraz Starej Warszawy „Bal u Jana”

- **przyśpiewki regionalne i pieśni choralne**

- **kolędy i pastoralki** (od ludowych po współczesne) – zarówno polskie, jak i innych narodów (również w językach oryginalnych).

Przez ponad 40 lat Zespół uświetnia swoimi występami uroczystości szkolne, miejskie, krajowe i zagraniczne, będąc ambasadorem polskiej kultury. Do chwili obecnej wystąpił ponad 600 razy w kraju, jak i za jego granicami gdzie otrzymywał liczne nagrody i wyróżnienia.

Odwiedził między innymi:

Belgię (1986, 1989, 1994, 2003, 2009) Francję (2003, 2009, 2021), Ukrainę (1988, 1989), Węgry (1991), Turcję (1997, 2011), Niemcy (1998, 1999), Czechy (2003, 2014, 2017), Słowację (1999, 2000, 2001, 2006, 2007), Włochy (2000, 2004, 2016), Grecję (2005, 2019, 2024), Austrię (2006, 2018), Litwę (2019) Bułgarię (2015), Macedonię (2017), Sycylię (2018), Czarnogórę (2022), Albanii (2023).

Najważniejsze osiągnięcia zespołu: Artystyczny znak jakości, nagroda główna w Międzywojewódzkim Przeglądzie Zespołów

Pieśni i Tańca pod nazwą „Spotkania z tańcem” w Rzeszowie, laureat Wojewódzkiego Przeglądu Szkolnych Zespołów Artystycznych w Rzeszowie, wyróżnienie na Ogólnopolskim Konkursie na tańce narodowe – „Oberek” w Rzeszowie, nagroda Główna na I Ogólnopolskim Festiwalu Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tańca Ludowego w Koszalinie, nagroda w Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów Pieśni i Tańca p.n. „Spotkanie z tańcem” w Rzeszowie, laureat Spotkań Folklorystycznych w Jarosławiu, nagroda na Podkarpackim Festiwalu Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tanecznych „O Laur Rzecha” w Dębicy, nagroda na Podkarpackim Przeglądzie Form Tanecznych „Pierwsze kroki” w Głogowie Młp., nagroda na Międzywojewódzkim Przeglądzie Zespołów Ludowych „Garniec” w Łańcucie.

Pary taneczne ZPiT „Halicz” brały udział w Ogólnopolskich Konkursach oraz Mistrzostwach Polski w Tańcu Narodowym: Ogólnopolski Konkurs Tańców Polskich w Formie Towarzyskiej Mazur w Wieliszewie, Ogólnopolski Konkurs Tańców Polskich w Formie Towarzyskiej „O Pierścień Księżnej Izabeli” w Puławach, Mistrzostwa Polski w Tańcach Polskich w Formie Towarzyskiej, Tańczące Trzewiczki” - Biała Podlaska.

Ważniejsze przykłady działalności zespołu: koncerty okolicznościowe, koncerty charytatywne, obozy szkoleniowo-wypoczynkowe o charakterze integracyjnym (od 1983 roku było ich ponad 30, zarówno zimowych, jak i letnich), nagrania radiowe przyśpiewek i muzyki do tańców, będących w repertuarze zespołu, plenery zdjęciowe w skansenach, udział w przeglądach i konkursach tanecznych, udział w przeglądach kołęd i pastorałek

W roku 2022 HALICZ obchodził Jubileusz 40-lecia działalności artystycznej. Jubileuszowy Koncert Galowy odbył się 24 września na Hali Sportowo-Widowiskowej. Wzięło w nim udział wielu tych którzy przewinęli się przez zespół w ciągu 40 lat istnienia „Halicza”. Nie zabrakło także ich przyjaciół oraz ich rodzin.

*zdjęcie górne: aktualny
skład zespołu,*

*poniżej: zdjęcia z sesji
fotograficznej*

FUNDACJA ROZWOJU „SOLID” ROPCZYCE

Stanisław Wójciak

Prezes Zarządu Fundacji SOLID

Kontakt: 39-100 Ropczyce,

ul. Św. Barbary 5A, tel.: 507 864 020

Fundacja Rozwoju SOLID została utworzona i zarejestrowana w roku 2018, (nr. rej. 0000593025). Prezesem Zarządu Fundacji jest Stanisław Wójciak, a wiceprezesem Mariusz Draus. Jej główne cele Statutowe to m.in: promowanie postaw obywatelskiej aktywności, promowanie twórców regionalnych, działalność na rzecz krajoznawstwa, muzealnictwa, osób niepełnosprawnych.

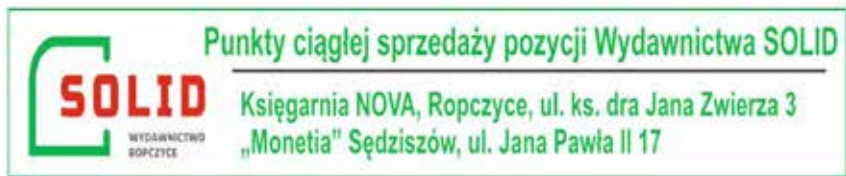
Fundacja SOLID wraz ze Stowarzyszeniem Regionalnym jest tradycyjnie organizatorem uroczystości patriotyczno-religijnych i obchodów ważnych rocznic Narodowych w Ropczycach, w tym: rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego, (pod Pomnikiem Powstania 1863, przy ulicy Piłsudskiego), Rocznicy Zbrodni Katyńskiej i Tragedii Smoleńskiej (10 kwietnia) i 14 września- rocznice ataku Niemiec (1.09) oraz Sowietów (17.09) pod Krzyżem w Powiatowym Ogrodzie Pamięci Narodowej Ropczyce-Witkowice)

W 2018 roku Fundacja zrealizowała dwa projekty: projekt FIO - Podkarpackie Inicjatywy Lokalne pn. „My pamiętamy o naszych bohaterach” oraz projekt jako realizacja zadania publicznego „Niepodległa” Ministerstwa Obrony Narodowej pn. „Czyn Legionowy Powiatu Ropczyckiego”. W listopadzie 2018 Fundacja SOLID była organizatorem Sesji Popularno-Naukowej w Powiatowym Centrum Edukacji Kulturalnej pn. „Czyn Legionowy Powiatu Ropczyckiego”. W 2019 roku Fundacja SOLID zrealizowała projekt Ministerstwa Obrony Narodowej pn. „Przywracamy pamięć o Tragedii Checheł 19.XI.1943 r”.

W 2020 roku zrealizowano projekt MON: „Płk Ludwik Marszałek „Zbroja” - w służbie idei Niepodległości”. W 2021 roku zrealizowano projekt F10- Podkarpackie inicjatywy Lokalne: „Ścieżka Edukacyjno-przyrodnicza „Wąwóz Powstańców Styczniowych” w Ropczycach. W roku 2022 zrealizowano projekt MON „Wdzięczni Żołnierzom Niezłomnym -kpt Karol Chmiel i por. Stanisław Dydo”. W roku 2024 Fundacja SOLID realizuje dwa projekty: „Katalog ...” oraz remont kapliczki Brzeziny Zalas. Fundacja SOLID prowadzi Regionalny Portal Informacyjny „TWÓJ POWIAT” (z tematycznymi zakładkami) oraz Wydawnictwo SOLID Ropczyce.

- strona portalu
- logo Fundacji
- promocja wydawnictwa

STOWARZYSZENIE PROMOCJI I ROZWOJU GMINY IWIERZYCE „KUŹNIA”

Marzena Jakubek

*Prezes Stowarzyszenia Promocji
i Rozwoju Gminy Iwierzycy „Kuznia”*

Kontakt: tel. 509 192 060

39-124 Iwierzycy, Wiercany 29

email: kuznia@iwierzycy.pl

Celem Stowarzyszenia jest zrzeszanie ludzi dobrej woli, którzy pragną aktywnie działać na rzecz promocji i rozwoju Gminy Iwierzycy. Zebranie założycielskie odbyło się 9 kwietnia 2008 r. z udziałem 22 osób. Wybrano wówczas władze Stowarzyszenia tj. Zarząd i Komisję Rewizyjną. Pierwszym prezesem Stowarzyszenia została wybrana Marta Zdziebło, natomiast przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Marian Zgłobicki. Siedzibą stowarzyszenia jest lokal Gminnego Ośrodka Kultury w Iwierzycach z/s w Wiercanach. Stowarzyszenie nie prowadzi działalności pożytku publicznego, prowadzi działalność polegającą na promocji i rozwoju Gminy Iwierzycy, która obejmuje min.: prowadzenie działalności edukacyjnej dzieci, młodzieży i dorosłych. prowadzenie wielopłaszczyznowej edukacji kulturalnej (muzyka, taniec, śpiew, teatr, etnografia itp.), promocja wyrobów regionalnych, rękodzieła ludowego, wspieranie inicjatyw społecznych, dążenie do zachowania cennych wartości polskiej kultury ludowej (pielęgnowanie, rozwijanie i dokumentowanie oraz prowadzenie zajęć i warsztatów związanych ze sztuką ludową), podkreślenie wartości wynikających z tradycji narodowej i bogactwa folkloru, wspieranie działalności artystycznej i twórczej związanej z Gminą Iwierzycy, promowanie gminnych artystów, w szczególności tych, którzy w swojej działalności podejmują i promują Gminę Iwierzycy, propagowanie sportu i zdrowego trybu życia, podej-

mowanie międzynarodowych inicjatyw z zakresu edukacji, sportu i kultury, kształtowanie i umacnianie patriotycznych postaw.

Wszyscy członkowie Stowarzyszenia biorą czynny udział w promowaniu naszej gminy poprzez pracę nad kolejnymi numerami kwartalnika gazety Wiadomości Iwierzyckie, pełniąc swoje funkcje społecznie.

Realizując zadania statutowe członkowie Stowarzyszenia w 2009r. zorganizowali wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury II Przegląd Zespołów Obrzędowych „Jak to na wsi bywało...”. W 2011 roku funkcję prezesa Stowarzyszenia objęła Marzena Jakubek i pełni ją do chwili obecnej. W 2012 r. zorganizowano wspólnie imprezę pn. „Powitanie Lata” w Iwierzycach, w 2013 r. pn. „Festyn sportowy – lato, lato czeka” w Iwierzycach, w 2014 r. pn. „Festyn rekreacyjno-sportowy” w Iwierzycach.

Laureaci III Iwierzyckiego Biegu podczas festynu rekreacyjno-sportowego w 2014 roku

W 2017 roku panie ze Stowarzyszenia wzięły udział w Pikniku - Konkursie Smak Tradycji Kulinarne Dziedzictwo Gminy Iwierzycze”. W IX edycji konkursu wzięło udział 7 Kół Gospodyń

Wiejskich, 1 Stowarzyszenie. W 2018 roku Stowarzyszenie złożyło dwa wnioski na działania pn. „Modernizacja Sali spotkań w Gminnym Ośrodku Kultury” oraz „Festyn integracyjny połączony z konkursem kulinarnym Smak Tradycji – Kulinarne Dziedzictwo Gminy Iwierzycze” Oba zadania dostały dofinansowanie.

Od początku założenia Stowarzyszenie w ramach zadania publicznego pn. „Promocja gminy...” wydaje lokalną gazetę „Wiadomości Iwierzyckie”.

TWÓRCY ZWIĄZANI Z REGIONEM ORAZ ELEMENTY ICH DOROBKU

W tej części przedstawiamy dwóch twórców pochodzących z naszego powiatu, znanych w kraju i Europie, oraz Seweryna Udzięła, który w Ropczycach pracował i przeprowadził cenne badania kultury ludowej Ropczyc.

Następnie prezentujemy naszych współczesnych twórców w kilku dziedzinach.

Józef Mehoffer

(ur. 19 marca 1869 w Ropczycach, zm. 7 lipca 1946 w Wadowicach) – polski malarz, witrażysta, grafik pochodzenia austriackiego, jeden z najważniejszych modernistycznych artystów okresu Młodej Polski.

Był absolwentem krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych i uczniem Jana Matejki. Pochodził ze spolonizowanej rodziny austriackiego urzędnika. Ojciec, Wilhelm Mehoffer, był radcą Sądu Krajowego, w 1867 pierwszym starostą ropczyckim, a później prezes Sądu Powiatowego. Matką Józefa była Aldona z domu Polikowska. W Ropczycach Mehofferowie mieszkali w domu przy ulicy NMP 8 (rozebrany w 1995 roku)

Józef rozpoczął studia w Seminarium Nauczycielskim w Krakowie. Jednocześnie podjął studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1889 wyjechał do Wiednia, gdzie kontynuował studia malarskie i prawnicze.

W tym okresie utrzymywał bliskie relacje ze Stanisławem Wyspiańskim, z którym dzielił pracownię. W 1891 wspólnie zaprojektowali witraż *Życie Marii do okna* w kościeła Mariackiego w Krakowie.

Wykonał też projekt witraża do kaplicy pałacu Radziwiłłów w Balicach (1892–1893), a następnie, a w 1893 zaprojektował witraż *Kazimierz Wielki* dla katedry lwowskiej. W latach 1894–1895 pracował nad malowidłami ściennymi do kościoła Franciszkanów w Krakowie. W 1895 r. J. Mehoffer wygrał konkurs na wykonanie witraży katedry we Fryburgu. W 1896 Mehoffer ukończył prace nad projektem polichromii tryforiów do kościoła Mariackiego w Krakowie oraz witraż fryburski *Matka Boska Zwycięska*. W 1903 namalował *Dziwny Ogród* który który zdobywał nagrody na wystawach

w Wiedniu, St. Louis, Chicago i Monachium.

Był też autorem projektów witraży w kaplicy Grauerów w Opawie (1901), kościoła św. Elżbiety w Jutrosinie (1902), kaplicy Świętokrzyskiej na Wawelu (1904), kaplicy w Gołuchowie (1906) oraz kaplicy Orgelmeistrów w Wiedniu (1910). Zaprojektował polichromie wawelskiego skarbcza (1900–1902) i kaplicy Szafranców (1906–1907) w katedrze wawelskiej, katedry w Płocku (1903), sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, katedry ormiańskiej we Lwowie (1906–1910). W niepodległej Polsce zaprojektował też wzór banknotu stużłotowego (1932). Był autorem projektów sali sejmowej w Warszawie (1929), kościoła św. Jana Chrzciciela w Turku (1933–1939), a także cyklu stacji Męki Pańskiej dla kaplicy kościoła Franciszkanów w Krakowie (1934–1935). W tym okresie, w latach 1918–1936, powstały jeszcze kolejne trzy witraże do prezbiterium katedry we Fryburgu. Zaprojektował również witraże do katedry we Włocławku (1935–1940), katedry w Przemyślu (1940) i kościoła w Dębniakach k. Krakowa (1943).

W 1905 został profesorem krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych, a w latach 1914–15, 1917–18 i 1933–34 pełnił funkcję jej rektora. Był jednym z założycieli Towarzystwa Artystów Polskich „Sztuka”, utworzonego w 1907. Uprawiał grafikę artystyczną, akwafortę, akwatintę, autolitografię, malarstwo sztalugowe, portret kredkowy. Oddzielny, znaczący dział twórczości Mehoffera to grafika użytkowa. Tworzył

wiele grafik książkowych: projektów okładek, kart tytułowych, ornamentów, winiet, inicjałów, bordiur, ekslibrisów, zdobników itp. Projektował też afisze, arkusze akcji, znaki towarowe, banknoty. Tworzył wiele portretów osób, wizerunków postaci oraz dziewięć cykli tematycznych poświęconych tańcowi.

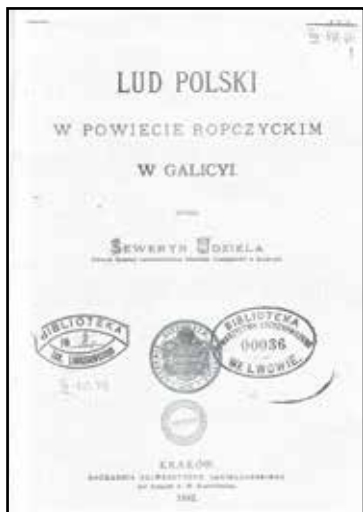
W Ropczach jest patronem ulicy oraz Osiedla J. Mehoffera, ma także „witacze” (zdjęcie obok).

Seweryn Udziela

(ur. 24 grudnia 1857 w Starym Sączu, zm. 26 września 1937 w Krakowie) – etnograf, badacz i popularyzator folkloru i kultury ludowej Małopolski.

Po ukończeniu seminarium nauczycielskiego pracował jako nauczyciel szkół ludowych w różnych miejscowościach, a do Ropczyc trafił w roku 1879. Przepracował tu 9 lat, z jednoroczną przerwą (skierowany do Lipnika), to jest do roku 1888. W Ropczycach założył czytelną ludową. Na

podstawie pracy „Lud polski w powiecie ropczyckim w Galicji”, w 1890 został przyjęty na członka Komisji Antropologicznej Akademii Umiejętności.¹ Tu w Ropczycach ożenił się w roku 1895 z Haliną Piotrowską. W Ropczycach założył Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Biednym Uczniom (zatwierdzone 15.10.1881r.), ale także Oddział Towarzystwa Ochrony Zwierząt (1888 r.) W ciągu swej działalności pisarskiej i publicystycznej ogłosił drukiem ponad 280 prac.

W 1900 zamieszkał w Krakowie. W 1911 był jednym ze współorganizatorów i pierwszym dyrektorem Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Autor wielu prac etnograficznych, które do dziś stanowią cenne źródło informacji dla badaczy kultury ludowej. Współpracował i prowadził korespondencję z wieloma naukowcami, m.in. z Romanem Reinfussem i Marią Eljaszówną.

W Ropczycach jest patronem ulicy na Osiedlu Sw. Barbary, oraz Szkoły Podstawowej nr 3 (która prowadzi Izbę Regionalną jego imienia).

¹ Jest także autorem *Religia i modlitwa u ludu ropczyckiego*, (1889) „Wisła”, t. 3.

Roman Lipa (1923 - 2010)

Urodzony w Wielopolu Skrzyńskim, w roku 1937 ukończył Szkołę Powszechną, ale mimo wykazywanych zdolności sytuacja materialna rodziców uniemożliwiła mu dalszą naukę. Po wybuchu wojny w roku 1939 ruszył na wschód, razem z falą uchodźców, co opisał w swojej pierwszej książce pt. „Uchodźcy”.

Po zakończeniu wojny utrzymywał się ze stolarki, którą łączył z zawodem fotografa. Kolejnymi jego książkami były: „ Okupacyjne Wspomnienia”, oraz „ Z naszej przeszłości”.

Oprócz pisania w roku 1978 zainteresował się malowaniem obrazów. W roku 1979 jego obraz „Zachód słońca” na wojewódzkiej wystawie w Rzeszowie zakwalifikowany został na ogólnopolską wystawę we Wrocławiu. W roku 1980 jego obraz „Przed burzą”, wyróżniony został na kolejnej wystawie w Rzeszowie, (spośród 500 wystawianych obrazów). W latach 1980- 2006 namalował ok. 100 obrazów ilustrujących historię Wielopola, obyczaje ludowe oraz o treści religijnej.

Równocześnie dalej pisał i tak powstał opis pożaru wielopolskiego kina, gdzie zginęło 55 osób, głównie młodzież szkolna, „Historia Straży Pożarnej”, oraz „Zawiedzione nadzieje”. Swoje książki pisał

na zakupionej maszynie, kserował, zszywał, kleił i oprawiał intrologatorsko (na zdjęciu obok).

Jego stałą troską był cmentarz choleryczny w Wielopolu, dla którego sam wykonał betonowy krzyż i metalową tabliczkę.

Odznaczony: Krzyżem Armii Krajowej, Krzyżem Zasługi w Ruchu Oporu. Za udział w konspiracji AK mianowany w r. 2003 na stopień porucznika.

Tadeusz Kantor

(ur. 6.04.1915. w Wielopolu Skrz., zm. 8.12 1990 w Krakowie) – polski malarz i reżyser, scenograf, teoretyk sztuki. W latach 1942–44 kierował konspiracyjnym Teatrem, od 1955 teatrem Cricot 2, w którym do 1975 wystawił adaptacje dramatów Stanisława Witkiewicza.

Tadeusz Kantor w latach 1925–1933 ukończył Gimnazjum im. K. Brodzińskiego w Tarnowie. W latach 1934–1939 studiował na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. W czasie wojny został w Krakowie zarabiając na życie jako malarz pokojowy, wykonał także prace malarskie w kościele w Nockowej. W 1949 r. został usunięty z ASP i znalazł zatrudnienie jako scenograf, realizując scenografie głównie dla Starego Teatru. Do 1961 działał jako malarz biorąc udział w wystawach w Nowym Jorku i w Europie m.in. w Paryżu, Sztokholmie, Düsseldorfie, Hamburgu, czy Göteborgu oraz jako scenograf, współtwórca teatru Cricot 2.

Do najsłynniejszych jego prac należą: Dziennik z podróży, Człowiek i stół, Niebezpieczne odwrócenie i Powrót do domu rodzinnego, cykl ambalaży, a także głośne przedstawienia teatralne: Umarła klasa (1975), Wielopole, Wielopole (1980), Niech szczeną artyści (1985), Nigdy tu już nie powrócę (1988).

T. Kantor poszukiwał właściwej formy dla swych scenicznych wypowiedzi powołując „teatr zerowy”, którego ideą było pozbawienie przedstawienia akcji, dziania się. „Teatr śmierci” był ostatnim nurtem w twórczości teatralnej Kantora. Powstały wówczas: „Nigdy już tu nie powrócę” oraz spektakl, którego premiera odbyła się już po śmierci artysty „Dziś są moje urodziny”. Zmarł nagle po skończeniu próby spektaklu „Dzisiaj są moje urodziny”, pochowany został na cmentarzu Rakowickim.

Wilhelm Mach (1916-1965)

pisarz. eseista, krytyk literacki

Urodził się we wsi Kamionka k. Ropczyc, gdzie ukonczył cztery klasy szkoły powszechnej, pozostałe w Ropczycach. Debiutował wierszem „Jesień” wydrukowanym w szkolnym czasopiśmie „Przyszłość” (numer 1/09 1928) oraz nowelą „Dawne zapusty”, opublikowaną w nr 8 czasopisma „Rola”. Edukację kontynuował od roku 1932 w Gimnazjum im. Króla Wł. Jagiełły w Dębicy. W 1938 roku ukończył naukę w Państwowym Pedagogium w Krakowie. W 1945 rozpoczął studia na Wydziale Humanistycznym (polonistyka) Uniwersytetu Jagiellońskiego, które ukończył 1 grudnia 1947 roku.

Jako prozaik debiutował opowiadaniem „Rdza” w 1945 roku na łamach tygodnika „Odrodzenie”. W latach 1945–1950 był sekretarzem redakcji miesięcznika „Twórczość” w Krakowie. Publikował również w „Odrodzeniu” (1945–1947) i w „Dzienniku Literackim” (1947–1950). W 1950 roku przeniósł się do Warszawy wraz z redakcją „Twórczości”. Przyjaźnił się z Zofią Nałkowską, która wyznaczyła go na jednego z czterech kuratorów swojej spuścizny. Zmarł nagle, 2 lipca 1965 w Warszawie, został pochowany na cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

*Kamionka
-Machówka*

Obelisk Wilhelma Macha w miejscu domostwa jego rodziców rodzinie Wincentego i Apolonii z Białków.

Wzniesiony został staraniem jego siostry Bronisławy Santorius, która także współfinansowała budowę obecnego Domu Kultury w Kamionce (w którym znajduje się Izba jego pamięci), ale także wspomagała budowę kościoła parafialnego w Kamionce

Bł. ks. Roman Sitko (1880- 1942)

Urodzony we wsi Jasień Czernieński, do szkoły chodził w Czarnej Sędziszowskiej, a starsze klasy ukończył w Sędziszowie Młp. Maturę uzyskał w Gimnazjum im. ks. St. Konarskiego w Rzeszowie, i w 1900 roku wstąpił do Seminarium Duchownego w Tarnowie. Świecenia kapłańskie otrzymał 1904 r.

Po wyświęceniu został kapłanem biskupim, a w latach 1907–1921 pracował w Mielcu. W tym czasie był katechetą w miejscowym C. K. Gimnazjum, przyczynił się do wniesienia przykładowej bursy, której był kierownikiem. Był sekretarzem Tarnowskiego Koła Teologicznego, współredaktorem i wydawcą pisma „Dobry Pasterz”. W 1922 roku mianowany został kanclerzem Kurii Biskupiej w Tarnowie, a w 1936 został rektorem Seminarium. W 1935 r. zainicjował budowę kościoła na Grabówce w Tarnowie i stanął na czele Komitetu Budowy. Po wybuchu II wojny światowej prowadził nauczanie alumnów. W dniu 22 maja 1941 w Błoniu koło Tarnowa Gestapo dokonało jego aresztowania oraz 19 alumnów I roku i dwóch przełożonych. 27 sierpnia 1942 r. został przywieziony do niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. Zarejestrowany został jako numer 61908. Zamordowany 12.X.1942 r. przez obozowego nadzorcę, który butem stanął na jego szyi.

Kaplica leśna bł. ks. Romana Sitki na terenie nieistniejącego przysiółka wsi Kamionka -Sekwestr.

W roku 1980 nadleśniczy Zygmunt Jurasz zdecydował że to miejsce nie zostanie zalesione, a studnia odbudowana.

W roku 2000 Nadleśnictwo Tuszyn, przy udziale Koła Łowieckiego „Cietrzew” wybudowało tą kaplicę. Ołtarz , obraz MB i wizerunek bł. R. Sitki wykonał Janusz Zaremba

Paweł Wołos

Urodzony w 1985 r. zamieszkały w Górze Ropczyckiej. Malarz plastyk, studiował Edukację Artystyczną w Sanoku oraz Rzeszowie.

Od 2009 roku zawodowo zajmuje się malarstwem wielkopowierzchniowym i olejnym. Wykonuje murale, dekoracje malarskie w kościołach, budynkach usługowych oraz domach prywatnych. Do największych zrealizowanych murali należą m.in.: „Solidarność” w Rzeszowie, „Bieszczadzka szkoła...” w Uhercach, „Wł. Węglowski” SP nr.2 w Sędziszowie Młp.

od lewej:

- mural wykonany przez P. Wołosa na ścianie Szkoły Podstawowej w Kraczkowej

- Paweł Wołos w czasie wykonywania zlecenia dekoracji ściany

- mural „Żołnierze Wyklętych” na ścianie Warsztatów Szkolnych w Ropczycach

ks. prof. dr hab.

Stanisław Longosz

(ur. 1938 w Brzezinach) teolog-patrolog, założyciel i były redaktor naczelny pisma patrystycznego „Vox Patrum”.

Szkołę Podstawową ukończył w Brzezinach (1953), święcenia kapłańskie otrzymał w Tarnowie (1962). W roku 1965 skierowany został na studia w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, które ukończył w 1970 r. W 1971 r. uzyskał licencjat z teologii w zakresie historii Kościoła. Po studiach na KUL-u wyjechał do Rzymu, gdzie w 1976 roku obronił doktorat w Instytucie Patrystycznym „Augustinianum” na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim. Po powrocie do Polski pracował jako wikariusz w parafii katedralnej w Tarnowie (1976-1978). Był katechetą i sprawował opiekę nad miejscowym Klubem Inteligencji Katolickiej. W 1977 roku został prezesem Polskiej Sekcji Patrystycznej przy Komisji Episkopatu Polski. W latach 1978–1980 wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym w Tarnowie. Od 1980 r. w Międzywydziałowym Zakładzie Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL, (wicedyrektor od 1981 r. i dyrektor od 1991 r.). Jest twórcą i byłym redaktorem naczelnym „Vox Patrum”. Pełnił też funkcję sekretarza naukowego Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim. W 1998 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego, od 2001 r. kierownik Katedry Historii Rodziny Chrześcijańskiej. Od 2002 profesor nadzwyczajny KUL.

Publikacje: „*De auctoritate traditionis apud S. Athanasium Alexandrium*” Romae 1979, „Vox Patrum” (31 tomów), „Bibliografia Antyku Chrześcijańskiego”, 254 artykuły naukowe.

Nagrody i odznaczenia: dwukrotnie (1990, 2006) otrzymał zespołową nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, trzykrotnie nagrodę Rektora KUL, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski od Prezydenta RP (2005), godność Kapelana Jego Świątobliwości (2007), odznaczenie Kawaler Orderu św. Stanisława (2013), nagroda Towarzystwa Naukowego KUL za rok 2022.

prof. dr hab.

Władysław Tabasz

*(ur. 1957 w Brzezinach), mieszkaniec Ropczyc.
Naukowiec, działacz społeczny, autor wielu pu-
blikacji naukowych i regionalnych*

Absolwent ropczyckiego LO, UMSC w Lublinie i Presovskiej Univerzity w Preszovie (Słowacja), prof. nadzw. dr hab. w zakresie prawa, socjologii i historii prawa. Nauczyciel akademicki, pracownik NIK, samorządowiec, członek Rady Redakcyjnej Preszovskiej Univerzity i recenzent „Scientific Bulletin of Chełm – Section of Pedagogy” oraz Rady Redakcyjnej czasopisma „Prace Historyczno-Archiwalne” (wyd. Archiwum Państwowe w Rzeszowie), członek Rady Muzeum w Brzozowie i Dębicy. Regionalista i autor m.in. poezji do oratorium „Spod Krzyża Spalonych” (Wielopole Skrz.), W latach 2001-2009 był adiunktem w Wyższej Szkole Społeczno-Gospodarczej w Tyczynie i w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. W 2004 r. uzyskał stopień doktora nauk socjologii, w 2011 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego (docenta) historii na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Preszowskiego (Słowacja) i tytuł profesora Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Od 2010 r. do 2014 r. był dziekanem Wydziału Zamiejscowego w Krośnie Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Jest autorem ponad stu publikacji i opracowań o tematyce regionalistycznej, prawnej, historycznej i społecznej oraz promotorem i recenzentem ponad 300 prac licencjackich, magisterskich i doktoranckich, a także recenzentem kilkunastu publikacji naukowych wydanych w Polsce oraz na Węgrzech i Słowacji.

Wyróżniony m.in.: Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem „Za Ratowanie Życia i Ochronę Mienia”, Złotym Znakiem Związku OSP RP, Złotym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa”, Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza i Odznaką Honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej oraz wyróżniony tytułem „Zasłużony dla Ropczyc” (2017).

Arkadiusz Miazga

(ur. 1976), z wykształcenia technik, publicysta, pisarz, badacz terenowy. Od 1996 roku dokumentuje i analizuje doniesienia na temat UFO, głównie na obszarze Podkarpacia gdzie od urodzenia mieszka w Ropczycach.

Jego zainteresowanie tą tematyką zaczęło się w 1996 roku, po nawiązaniu współpracy z czołowymi polskimi ufologami. W 1999 roku został członkiem Małopolskiego Centrum Badań UFO oraz Grupy Badań NOL, kierowanej przez Bronisława Rzepeckiego. Od 2000 roku jest szefem terenowego oddziału Centrum Badan UFO i Zjawisk Anomalnych na Podkarpaciu, co pozwoliło mu udokumentować w terenie ogromną ilość obserwacji UFO, w tym ponad 70 zdarzeń z kategorii Bliskich Spotkań.

Dzięki pracy i zaangażowaniu udało się zebrać pokaźną ilość obserwacji UFO z Bieszczad – obszaru, który przez lata był w Polsce białą plamą na mapach ufologicznych. W 2003 roku brał czynny udział w Akcji Wylatowo, dokumentując piktogramy oraz inne zdarzenia w Wylatowie i okolicy. Udokumentowane wyniki swoich publikował w magazynie UFO, Czas UFO, Świat UFO, Nieznany Świat, Czwarty Wymiar oraz prasie regionalnej.

W roku 2015 wydał książkę **UFO nad Podkarpaciem** (wyd. Poligraf), w której opisane zostały najciekawsze zdarzenia z tego obszaru z lat 1894 -2014. W 2018 roku napisał książkę **Magiczna rzeczywistość** (wyd. Ridero), Wysoka Dziwność (wyd. Ridero 2023), Bliskie spotkania z UFO nad Podkarpaciem (wyd. Ridero2024). Poparte dokumentacją wnioski publikuje na swoim blogu: Spotkania z nieznanym.

Arkadiusz Miazga kolekcjonuje również militaria, interesuje się fotografią krajobrazową, publikując swoje zdjęcia na fanpage'u oraz blogu: Natura w moim obiektywie. W roku 2024 został laureatem konkursu „Nieznane choć bliskie” zdobywając I miejsce za zdjęcie „Wschód słońca nad rzeką Tuszymką”, II miejsce w konkursie „Nowin” dla publikacji Kalendarz Bieszczadzki 2022.

Kazimierz Czapka (ur. 1951), z Wolicy Ługowej (k. Sędziszowa Młp), absolwent Technikum Mechanicznego w Ropczycach, obecnie na emeryturze. Jak mówi już w szkole średniej wyróżniał się umiejętnościami rysowania, ale rzeźbą zainteresował się po jej ukończeniu.

Jego pierwsze prace to głowy i popiersia, a także autoportrety. Z czasem przyszło zainteresowanie sztuką sakralną. W latach 70 powstał cykl jego prac „tajemnice różańca świętego” wypalane na deskach wierzbowych, z którą to techniką artystycznego wypalania na drewnie zetknął się podczas odbywania zasadniczej służby wojskowej w Warszawie. Tam też dużo rysował – głównie portrety i karykatury współtowarzyszy służby.

Jednak sukcesy w postaci nagród i wyróżnień na konkursach i wystawach przyniosły mu rzeźby. To przyczyniło się do zainteresowania kolekcjonerów zakupem jego rzeźb, ale także zleceniem na wykonania określonych prac. Do tych najważniejszych należało zlecenie wykonania wystroju dla powstającego sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej i Św. Ojca Pio, w Terliczce k. Rzeszowa. Najważniejszym elementem tego wystroju jest ołtarz główny z tronem Matki Bożej fatimskiej, o wys. ok. 6 metrów.

Do ważniejszych realizacji należą także elementy wystroju kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Kamionce. Do innych ważniejszych dzieł swego dorobku rzeźbiarskiego p. Kazimierz zalicza statuetkę św. Floriana, która w roku 2023 została poświęcona przez papieża Franciszka w czasie pielgrzymki strażaków regionu mieleckiego do Rzymu i przekazana następnie do muzeum klasztoru na Jasnej Górze.

Drugą sferą twórczości p. Kazimierza jest pisanie fraszek i innych satyrycznych utworów wierszowanych. W roku 2014 ukazał się tomik jego autorstwa „Fraszki święte i niegrzeczne”. Fraszki nie tylko z tego zbioru zostały zaprezentowane przez autora, w czasie wernisażu wystawy „Sacrum i profanum” w dniu 1.08.2024 r. w Powiatowym Centrum Edukacji Kulturalnej. Wystawa zawiera 24 pra-

ce stojące i 30 płaskorzeźb o różnorodnej tematyce. Wśród nich jest ropczycka tarcza „Legionów” wykonana na zlecenie Stowarzyszenia Regionalnego Ziemi Ropczycko Sędziszowskiej w roku 2018, na stulecie Odzyskania Niepodległości. Odlew z brązu tej tarczy został umieszczony na kolumnie pomnika, znajdującego się na ropczyckim rynku.

O swojej literackiej twórczości tak p. Kazimierz napisał we stępie do tomiku „Fraszki ...”: W czasie wielokrotnych rozmów z śp. O. Hieronimem Warachimem – sędziwym i szanowanym kapucynem z sędziszowskiego klasztoru, zachęcał mnie On, a nieraz wręcz zobowiązywał do wydania moich fraszek drukiem. Tak więc w trzecią rocznicę odejścia śp. O. Hieronima wypełniam jego „testament” w zakresie związanym z moją osobą.

od lewej:
- Otwarcie wystawy w PCEK w dniu 1.08.2024 po prawej starosta Piotr Kapusta
- wybrane rzeźby Kazimierza Czapki-koziarza
- Jezus Frasobliwy
- fragment wystawy w PCEK w Ropczycach

Kazimierz Czapka „Fraszki”

NAZNACZENIE

Nakryciem głowy być całe życie?
- A ja czuję się w tym znakomicie!

MOJA POGODA

Lubię mroźne zimy
i pluchy jesieni,
Bo dopiero wtedy
... to się c z a p k ę ceni!

DZIEDZICZENIE

Duszę artysty- to mam z matki
A z ojca... włos na głowie rzadki.

AUTOIRONIA

Kamuflażem pewnym grzeszę,
Bo się na „pożyczkę” czeszę.
Gdy „pożyczkę” wiatr rozgoni
- Naga prawda, jak na dłoni!

ZNAK CZASU

W historii różne były ery,
Obecnie zaś żyjemy w tej,
Że mamy wszystko:
auta, komputery...
A tylko czasu coraz mniej!

DEWIZA

Iluz z nas dewizie
usiłuje sprostać
- „Puścić się” i nadal
„dziewicą” pozostać!

RZESZOWSKI POMNIK

Rzeszowski pomnik
mieszkańcy gromią,
Że się kojarzy zbyt z anatomią.

PROZA ŻYCIA

Jest nadużyciem lub herezją
Slogan, że „życie jest poezją”
Wszak zewsząd:
z tyłu, z boku, spoza...
Wciąż się wyłania jego proza!

EKOLOGICZNA

Świadomość jest,
więc sklepy liczne
Pakują już w ekologiczne...
Wnet formą obrazy tylko
Będą słowa:
„Ty torbo foliowa!”

ŁÓŻKO

Że służy do spania
wcale nie zaprzeczę,
Lecz tu odbywają się
Też... ważne mecze.
Gdy grają nie „singla”
ale w wersji „debel”
Dużo spraw załatwić można
przez ten mebel.

U MŁODYCH

Łatwiej jest o „pożar serca”
Gdy się hondę ma, lub „merca.”

Aleksandra Bal

(ur.1956 w Kolbuszowej) zam. w Kamionce. *Nauczycielka, poetka, autorka scenariuszy i tekstów na uroczystości szkolne i środowiskowe. Autorka biografii wybitnych ludzi z terenu gminy Ostrów, oraz monografii wsi Kamionka.*

W 1979 ukończyła Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Rzeszowie. Posiada uprawnienia instruktora w dziedzinie teatru II stopnia. Po studiach k.o. pracowała w Domu Kultury w Leśnicy, a następnie uczyła j. polskiego w Szkole Podstawowej we Wrocławiu. Od 1987 - 2013 była nauczycielką historii w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Kamionce. Przez kilkanaście lat w Domu kultury w Kamionce prowadziła Teatrzyk Kukielkowy „Hierodulek”.

Pisze wiersze, scenariusze i teksty piosenek. Brała udział w wielu ogólnopolskich i regionalnych konkursach poetyckich („Młodzież polska zawsze z Polską”, „Moja wioska”, „Laur Prometeja”, „Złoty Rytec” i inne), zajmując wysokie miejsca i wyróżnienia.

W 2009 roku razem z Leokadią Wołak napisały książkę pt. „Z serca dla pamięci. Rys monograficzny wsi Kamionka”. W 2010 r. tomik poezji pt. „W altanie wzruszeń”. W 2013 książka pt. „Silva rerum” („Las rzeczy”). W r. 2015: „Wzdłuż strumieni” (opowiadania, wiersze oraz sztuka o papieżu Janie Pawle II). W 2015 r.: książka pt. „Dwie pieczęcie” Aleksandry Bal i Leokadii Wołak. Opisany został nie tylko literat, ale także jego siostra – Bronisława Sartorius, która współfinansowała budowę m.in.: Domu Kultury, Kościoła, szkoły w Kamionce. W 2017 r. książka pt. „Wilhelm Mach – pisarz z Kamionki” (biografia). W 2018 r.: „Drogi, ścieżki i manowce”, oraz tomik wierszy „Nadbagaż”, „Herodulki i inne bajdulki”. W r. 2024: „cztery odsłony miłości”.

W dalszych planach: „Dom w lesie” (kryminał), „Serce mężczyzny” (romans), „Serce kobiety” (romans), „Nowi sąsiedzi (thiler psychologiczny), „Wtopieni w tło”(wiersze).

Stanisław Kopala

Urodzony w roku 1961 w Niedźwiadzie k. Ropczyc, zamieszkały w Ropczycach. Ukończył Liceum Plastyczne w Sędziszowie Młp. na kierunku metaloplastyka. Prezentował swoje kowalskie prace na Węgrzech, w Ukrainie, w Niemczech. Na pytanie dlaczego wybrał ten zawód, odpowiada: „Bo go Kocham”. Doktor przepisał mi w dzieciństwie żelazo, więc zakochałem się w metalu”.

Dodaje też: w kowalstwie szczytem jest zrobić wiatr.”

na zdjęciach:
eksponaty w ropczyckiej
Galerii Kowalstwa

Wiesław Toton

(ur. 1956 Witkowice), rzeźbiarz. Absolwent Technikum Mechanicznego w Ropczycach. Pracował na WSK w Ropczycach i Rzeszowie oraz „Safran” Sędziszów Młp. Jak mówi, pracował przy obróbce metalu, ale zawsze pociągało go drewno.

Wernisaż wystawy jego rzeźb odbył się w roku 2022 w Powiatowym Centrum Edukacji Kulturalnej. W czasie uroczystego otwarcia można było posłuchać o inspiracjach i technikach tworzenia tych rzeźb. Jak mówi pan Wiesław to zgromadzone drzewo inspirowało go do tego, żeby za pomocą dłuta wydobyć zarysowujące się ukryte kształty.

Po raz pierwszy swoje prace zaprezentował na wystawie w Skansenie w Kolbuszowej w roku 2018. Mniejsze wystawy miał w czasie organizowanych w Ropczycach „Kowaliad”, oraz dożynek.

rzeźby w plenerze Wiesława Totona

Kazimierz Cebula

(ur. 1952 r.) w Wielopolu Skrzyńskim, zamieszkały w Ropczycach. Absolwent Technikum Mechanicznego w Ropczycach, 47 lat przepracował w Zakładzie Doświadczalnym „Filtrów” w Sędziszowie Młp.

Chociaż od ponad 40 lat p. Kazimierz mieszka w Ropczycach, to dwie pierwsze wystawy jego prac odbyły się w Wielopolu Skrz. Pierwsza wystawa jego prac w ropczyckim PCEK pt. „Odśłony”, odbyła się 21.02.2024 r. Przytoczmy kilka zdań z katalogu tej wystawy, w opracowaniu Elżbiety Orzech:

Malarstwo Kazimierza Cebuli to malarstwo naiwne, w jak najlepszym tego słowa znaczeniu, bo szczerze i nieznaczone akademickimi rygorami, a przy tym staranne, starające się spełniać wymogi sztuki i dobrej szkoły technicznej. Malarstwo przemawiające od widza podążania za ciągiem skojarzeń autora. Obrazy o tematyce religijnej i historycznej są życiowymi refleksjami, doświadczeniami małżeństwa, wiary, pracy zawodowej i ci bardzo istotne w przypadku p. Kazimierza, lektury.

Śmierć Konstantego Słotwińskiego, obraz K. Cebuli

Kazimierz Marcinek

(ur. 1945) mieszka w Nockowej – jeden z najwybitniejszych skrzypków naszej generacji w Rzeszowskim. Nagroda im. Oskara Kolberga 2023, najważniejsza nagroda kazimierskiego festiwalu – Baszta, a obecnie został uhonorowany nagrodą im. Oskara Kolberga w kategorii „Mistrz tradycji”.

Po ukończeniu 7-klasy Szkoły Podstawowej został przyjęty w roku 1958 do Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Rzeszowie w klasie skrzypce. W ciągu 5 lat nauki w tej szkole, nowymi instrumentami, które opanował był klarnet i saksofon. Po ukończeniu szkoły muzycznej został przyjęty na okres próbny jako skrzypek do filharmonii w Rzeszowie, ale w tym czasie zmarł jego ojciec i pan Kazimierz wrócił do Nockowej, zaczął prowadzić gospodarstwo. Od 1976 roku grał w kapeli Zespołu Pieśni i Tańca „Bando-ska”, działającego przy Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie. Od 1983 roku grał z Kapelą Ludową z Wiercan, Kapelą ze Zgłobnia i Kapelą Ludową „Muzykanty” z Trzciany. W 2017 roku zaczął współpracę z Kapelą Jurka Wrony, która działała przy Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej, a od 2020 jest jej kierownikiem. We wszystkich kapelach grał jako prymista, wyjeżdżał z nimi wyjeżdżał do Niemiec, Czechosłowacji, Austrii i Węgier. Często koncertował podczas kolejnych edycji Festiwalu Zespołów Polonijnych w Rzeszowie. Występował także w programach telewizyjnych i radiowych popularyzujących muzykę regionu, nagrywał płyty. Jego ulubiona, popisowa melodia to polka pstrykana.

Współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, wielokrotnie gościł między innymi na terenie Parku Etnograficznego Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej. Grywa kilkaset melodii oberków, polek, sztajerów czy dobranocek. Pan Kazimierz całym swoim muzykanckim życiem i wieloma dokonaniem ciągle udowadnia, że jest jednym z najlepszych, niestety nielicznych już, muzykantów z pogranicza różnych regionów etnograficznych na terenie obecnego województwa podkarpackiego. Wyrazem tego są nagrody, które zdobywał na wielu konkursach i festiwalach.

Sławomira Marciniak

Urodzona w 1949 r. w Niedźwiadzie, mieszka w Broniszowie. Wykształcenie średnie, zawód wykonywany: mistrz krawiectwa. Poetka, autor tomików wierszy „ Słowem malowane (2000)”, „W matni (2003)”, „.. a z nich największa jest miłość (2005)”, „ Jesienny samodziół (2008)”

Obecnie w druku jest bajka pt. „ Siła miłości”, pracuje nad wydaniem tomiku poezji „..Zdziwieniem mym..” oraz opowiadania dla młodzieży i dorosłych „Trzech Króli czy Czterech” i „ Kłótnia z Aniołem Stróżem” . Jest projektantem i wykonawcą sztandarów dla Szkół, OSP, i innych stowarzyszeń (ok. 30 szt.) Szyje stroje ludowe i teatralne. Projektuje i wykonuje dekoracje sakralne (Boże Narodzenie, Misterium Paschalne, Boże Ciało) oraz na świeckie uroczystości rocznicowe: 3 maj, 11 listopada.

Prowadziła warsztaty szkoleniowe w 2004 r. w programie edukacji ekonomicznej pod hasłem „Przedsiębiorca to ktoś taki jak ty”. W bibliotekach, szkołach na terenie powiatu spotykała się z młodzieżą realizując wybrane tematy, np. „Ziemia na której wyrosłam”. Jest autorem i animator drogi krzyżowej oraz wierszy dla grup (AA).

W 2007 r. otrzymała pierwszą nagrodę podczas Dożynek Gminnych za „Bukiet Dożynkowy” pod pseudonimem „ Wanda Świętoń”

W 2008 r. była laureatem „Złotego głosu powiatu” (została uhonorowana w dziedzinie Człowiek Kultury). W 2008 r. otrzymała statuetkę „Zasłużony dla Ropczyckiej Kultury”.

W roku 2015 w Turnieju Poetyckim o Srebrne Pióro Prezydenta Miasta Mielca otrzymała Nagrodę Laur Nadwisłocza. Za swoją współpracę z Samorządami, Szkołami, Bibliotekami i Centrum Kultury otrzymała liczne dyplomy i podziękowania.

Mówią o niej, że we wszystko co robi „zaszywa” kawałek swojego serca, ona zaś mówi: „Mów mało, więcej pracuj, bo gdy słowa milkną czyny zaczynają mówić”.

Stanisław Kut

(1915- 2006) z Nawsia k. Wielopola Skrz.
Absolwent szkoły Kenara w Zakopanem
- wydział rzeźby.

Wykonywał ołtarze i figury świętych dla kościołów, wystroje rzeźbiarskie kościołów: w Bystrzycy, Grodzisku, Strzyżowie, Nawsiu, Nowym Sączu, Krakowie. Jego pasją było również muzykowanie, grał na skrzypcach i klawecie.

Do jego najbardziej znanych dzieł należy „Para Zakopiańska” wystawiana w galeriach razem z pracami takich artystów jak Rafał Malczewski, Zofia Stryjeńska, Witkacy, Julian Fałat czy Tadeusz Brzozowski.

najbardziej znane rzeźby Stanisława Kuta: tańcząca para i wioloczelista

Albina Kuraś (ur. 27 kwietnia 1925 r. w Brzeźowce - zm. 12 grudnia 2019 r. w Lubzynie) - jedna z najwybitniejszych artystek ludowych swojego pokolenia, szczególnie zasłużona muzykanka ludowa na terenie Podkarpacia skrzypaczka, rzeźbiarka i prymistka wielopoko-

leniowej Rodzinnej Kapeli Kurasie, prawnuczka hrabiego Karola Pawła Łosia – patrioty i miłośnika sztuki.

Od dziecka muzykanka Kapeli Ludowej Kamińskiego, swojego ojca, a po jego śmierci kontynuatorka jego dzieła w postaci Kapeli Ludowej Kurasie, której nazwa wywodzi się od nazwiska męża Albiny – Karola Kurasia. Grała blisko 80 lat a swoje zainteresowania muzyczne i rzeźbiarskie rozwinęła dzięki ojcu - Władysławowi Kamińskiemu, który był wielkim miłośnikiem muzyki ludowej i założycielem kapeli. Całe jej życie związane było z muzyką i kulturą ludową. Już jako 16-letnia dziewczyna grała z ojcem na weselach i zabawach, a gdy kapela zyskała sławę, występowała na wielu scenach lokalnych, ogólnopolskich a także za granicą. Całe życie gromadziła materiały i opracowywała scenariusze występów - tradycyjnych widowisk obrzędowych (m.in. „Ostatki”, „Wyskubek”, „Dożynki”, „Poseliny” i in.) , sama układała teksty przyśpiewek i melodii ludowych, które zachowały się do dziś w archiwach. Była osobą bardzo oddaną swojej pasji, a jednocześnie niezwykle otwartą i życzliwą. Współpracowała ze szkołami, dzieląc się swoją wiedzą i talentem z młodymi słuchaczami, którzy mogli się od niej nauczyć nie tylko sztuki ludowej, ale także sztuki życia – uczyła z pasją, zaangażowaniem, życzliwością i energią. Wraz ze swoją Kapelą wielokrotnie uczestniczyła w niezliczonych przeglądach, konkursach, festiwalach m.in. w Ogólnopolskich Spotkaniach Rodzin Muzykujących, w Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą, a na Jubileuszowym 50-tym otrzymała wraz z kapelą najwyższe odznaczenie - „Basztę” (2016 r.), wraz z Kapelą otrzymała Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla Kultury Ludowej” w 2013 r., a także reprezentowała region rzeszowski na występach zagranicznych – na Węgrzech, w Austrii,

Francji, Belgii, Niemczech, na Ukrainie i Litwie. Najmilej wspominała koncert zagrany w Watykanie w 1992 r. podczas prywatnej audiencji u Ojca Świętego Jana Pawła II.

Albina Kuraś jest laureatką wielu nagród i odznaczeń za swoją działalność artystyczną. W 1988 r. otrzymała Złoty Krzyż Zasługi. W 2005 roku została odznaczona przez prezydenta RP Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, w 2010 r. - srebrnym medalem Gloria Artis, a w 2015 złotym medalem Gloria Artis. Również w 2015 r. otrzymała Order Serca Matkom Wsi. Albina Kuraś otrzymała także Odznakę Honorową „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” (2016 r.).

Rada Miejska w Ropczycach w 2014 r. przyznała Albinie Kuraś tytuł „Zasłużony dla Ropczyc”, a po jej śmierci w 2020 r. nadała rondu u zbiegu ulic Kolejowej, Przemysłowej i Brzozowej na osiedlu Czekań w Ropczycach, jej imię upamiętniając tym samym wybitną artystkę. Jej imieniem nazwany został również Dom Żywej Muzyki, w którym Stowarzyszenie Kapela Ludowa Kurasię z Lubziny ma swoją siedzibę, a także Festiwal Muzyki Obrzędowej, organizowany cyklicznie co 2 lata w Kurasiowej Zagrodzie. O artystce powstało wiele prac: dyplomowych, reportaży, nagrań, wywiadów, artykułów prasowych i naukowych.

Antoni Święch (1856-1931) z Brzezin

Artysta snycerz, nauczyciel Po ukończeniu w roku 1882 Szkoły Przemysłu Drzewnego w Zakopanem podjął prace w tej szkole jako nauczyciel.

W roku 1886 jego prace były wystawiane na wystawie szkół artystycznych w Wiedniu. W roku 1917 objął kierownictwo oddziału snycerskiego szkoły zakopiańskiej. Był radnym Gminy Zakopane, działał w zakopiańskim Towarzystwie Muzycznym, był zapalonym fotografem. Dzięki temu zakopiańska szkoła dysponuje setkami szklanych klisz ilustrujących życie Zakopanego na przełomie wieków XIX i XX.

Jest wykonawcą antepedium ołtarza głównego w kościele parafialnym w Brzezinach, oraz elementów dekoracji tabernakulum w kościele w Wielopolu Skrz. Jego autorstwa jest ołtarzyk w XIX w. kapliczce, upamiętniającej cmentarzysko bitwy z roku 1256, pomiędzy wojskami rusko-tatarskimi dowodzonymi przez księcia Swarno, a polskimi dowodzonymi przez wojewodę krakowskiego Pietrasza i księcia sandomierskiego Janusza.

W roku 2024 z inicjatywy Stowarzyszenia Regionalnego Ziemi Ropczycko-Sędziszowskiej pozyskano środki na restaurację ołtarzyka w tejże kapliczce.

Na zdjęciu: ołtarzyk po pracach konserwatorskich.

W drugim etapie planowane jest wykonanie remontu kapliczki, która jest w fatalnym stanie technicznym.

KLUB LOKALNYCH POETÓW „STRUMIENŃ”

Waldemar Wilk kontakt:

Prezes Klubu Lokalnych Poetów STRUMIENŃ
(KPLS)

Zarząd KPLS: Waldemar Wilk, Sabina Pelc,
Anna Zakrzacka

Członkowie Klubu: Bukowska Jolanta, Czajkowska Katarzyna, Gostkowska Marta, Idzior Agnieszka, Ipohorski-Lenkiewicz Tadeusz, Jasińska Jadwiga, Kania Franciszka, Ostafin Zuzanna, Pasela Elżbieta, Reguła Irena, Siepierska Jolanta, Siwiec Mateusz Robert, Teresz-kiewicz Maria, Ździebko Grzegorz Michael. **Opiekun KPLS:** Ewa Ozga- bibliotekarz

Spotkania odbywają się średnio 1 raz na miesiąc. Ponadto organizowane są wyjazdy do szkół, bibliotek, domów kultury na terenie powiatu.

Piknik z poezją
(2024) przed bu-
dynkiem ropczyckiej bi-
blioteki

zdjęcie po prawej:
spotkanie w czytelni rop-
czyckiej biblioteki

Klub Lokalnych Poetów STRUMIEŃ przygotowuje tematyczne wieczory literackie, oraz spotkania z młodzieżą szkolną. Klub postanowił również, wspierać uczniów, młodych poetów, którzy zaczynają odkrywać pasję tworzenia piórem. Proponujemy żeby (np w bibliotekach szkolnych) powstawały " Szkolne Strumyki ", które będziemy wspierać, organizować im odczyty, publikować.

Klub „STRUMIEŃ” od czerwca 2024r. tworzy sekcję Towarzystwa Gimnastycznego SOKÓŁ Ropczyce. Według statutu SOKOŁA mamy dbać o zdrowie fizyczne i psychiczne, oraz podejmować działania na rzecz dobra naszej Ojczyzny.

Publikacje, nagrody i wyróżnienia członków KPLS:

Waldemar Wilk (prezes Klubu)wiersze zaczął pisać już w czasach szkolnych zmotywowany prywatną korespondencją z ks. Janem Twardowskim. Publikował na łamach „Ziemi Ropczyckiej” (1994), „Gazecie Forum Ropczycko-Sędziszowskie”, oraz „Wspólnocie Królowej Rodzin”. W 2018 roku otrzymał I miejsce w konkursie zorganizowanym przez MiPBP w Ropczycach za wiersz „Żołnierz wyklęty”. Wydał tomik poezji „Niepodległa” (2018), pisał felietony na stronie internetowej „Boskie DNA”, jest członkiem redakcji „Wspólnoty Królowej Rodzin”, oraz prezesem „Towarzystwa Gimnastycznego SOKÓŁ”.

Marta Gostkowska: z zawodu psycholog. Wydała tomiki poezji” „Od serca” (2013), „Ścieżkami życia...”(2016).Otrzymała wyróżnienie w konkursie poetyckim „Ropczyce wczoraj, dziś i jutro” zorganizowanym przez MiPBP w Ropczycach za wiersz „Ropczycki Pejzaż”(2022)

Agnieszka Judyta Idzior: administratorka grupy poetyckiej „Poezja kwiat życia” w latach 2018-2019, -III miejsce w konkursie na wiersz z okazji 540 lecia nadania praw miejskich Sędziszowa Małopolskiego, za wiersz „Na czarno białej fotografii”(2023), w przygotowaniu tomik poezji „Arkana życia”

Jadwiga Jasińska: I miejsce w konkursie z okazji 660 lecia Ropczyc za wiersz „Ropczyce” zorganizowanym przez MiPBP w Ropczycach (2022), wydała tomik poezji „Wiersze sercem pisane” (2022), kolejny tomik w przygotowaniu. Jest członkiem redakcji

„Wspólnota Królowej Rodzin”, oraz „Literackiej Groty” w Rzeszowie., pracuje w zarządzie TG „Sokół” Ropczyce.

Franciszka Kania z Ropczyc: wyróżnienie w konkursie poetyckim na wiersz, z cyklu „Szlakiem Ropczyckiej Literatury” pt. „Tu jest moje miejsce”(2021) organizowanym przez MiPBP w Ropczycach, -II miejsce w konkursie poetyckim ph.”Ropczyce wczoraj, dziś i jutro” za wiersz pt. „Małe miasteczko” (2022),

Zuzanna Ostafin z Lubziny, jako poetka debiutowała w 2003 roku. **Osiągnięcia: Publikacje:** w 2020 roku wydała tomik poezji pt.” Co mi w duszy gra”, publikuje: w Miesięczniku „Przewodnik” wydawanym przez PZN, w kwartalniku „Słowem i Kształtem” wydawanym przez Fundację Osób Niepełnosprawnych w Krakowie. Pracuje nad nagraniem płyty pod kierunkiem Jacka Marcińczaka, który komponuje muzykę do jej wierszy.

Sabina Pelc autorka:- „Baśniowe ścieżki” (2016),- „Bajka dla wnuczka”(2017),-„Bajeczki jak złote niteczki’ (2024) -nagroda literacka w konkursie „Bajka dla wnuczka” organizowanym przez Centrum Twórczości LUTNIA Bałuckiego Ośrodka Kultury/Łódź (2017), -II miejsce w konkursie Literacko-Fotograficznym pn. „MAŁA OJCZYŻNA PAMIĘTA O WIELKICH LEGENDACH !” Elbląg (2018),-wyróżnienie w VII Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Stanisławy Kopiec (2019), I miejsca w kolejnych edycjach konkursu poetyckiego „Może ja też będę poetą?” organizowanego przez Bibliotekę Publiczną w Ostrowie (2019,2020,2021,2022), - I miejsce w konkursie poetyckim MiPBP w Ropczycach ph. „Ropczyce wczoraj, dziś i jutro” (2022), -I miejsce w XVII edycji konkursu „Strzeż mowy ojców wiary” Biblioteki Publicznej w Tuszowie Narodowym (2023)

Jolanta Siepierska; wydała tomik poezji „Cierpienie i nadzieja”, zdobyła I miejsce w Konkursie Literackim (2001)

Mateusz Robert Siwiec: -I miejsce w konkursie międzyszkolnym za wiersz „Modlitwa” (2013).Wydał tomik poezji „Piórem życia pisana droga na szczyt” (2024)

Maria Tereszkievicz , z Ropczyc mieszka w Rzeszowie, wydała wiersze dla dzieci „Rymowanki Babci Marysi”(2024), należy do

Stowarzyszenia Twórców Kultury przy WDK w Rzeszowie. Swoje wiersze publikuje w czasopiśmie „Moda na zdrowie”.

Anna Zakrzacka: wydała tomik poezji „W iluzji Życia”(2019),- I miejsce w konkursie magazynu „Wróżka”, za wiersz „Magiczne zaklęcie”

Grzegorz Michael Ździebko: współautor antologii „Magia wersów. Rozkołysanie”(2020), wydał dwa tomiki wierszy:- „Jestem, który...” (2023),- „Prze-budowanie”(2024), prowadzi kanał na You Tube

„Wdzięczność”

*Pamiętaj młody kłosie pszenny
na jakiej rośniesz glebie.*

*Wartością tradycji swej niezmienny
smak swój w ojczystym złóż chlebie.*

*W pamięci pozostaw cenne diamenty,
utul je w skarbcu swej duszy.*

*I trwaj wypełniając pięknem momenty,
którymi świat się zachwyci i wzruszy.*

*I wielb tych co ziemię orali,
orali swej doli tchnieniem,
hojnie i czule krwią oblewali,
wolności tulili pragnieniem.*

*Dziś już na wymarciu stojąc
tulą swe cenne blizny,
A Ty ucałuj rany pamięć ich gojąc,
winienesz wobec to Matki Ojczyzny.*

Waldemar Wilk

Spis treści

Wstęp	3
Starostwo Powiatowe w Ropczycach	5
Powiatowe Centrum Edukacji Kulturalnej w Ropczycach	7
Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ropczycach	13
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka filia w Sędziszowie Młp.	23
Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach	28
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Sędziszowie Małopolskim	37
Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Wielopolu Skrzyńskim	45
„Kantorówka” Ośrodek Dokumentacji i Historii Regionu	54
Centrum Kultury i Bibliotek Gminy Ostrów	58
Gminny Ośrodek Kultury w Iwierzycach	64
Park Historyczny Blizna	70
Park Sybiraków w Nawsiu k. Wielopola Skrzyńskiego	72
Memoriał Sybiraków w Sędziszowie Małopolskim	73
Obelisk Sybiraków w Iwierzycach	74
Powiatowy Ogród Pamięci Narodowej	75
Biblioteka Publiczna w Sędziszowie Małopolskim	77
Biblioteka Publiczna w Iwierzycach	83
Biblioteka Publiczna w Ostrowie	89
Gminna Biblioteka Publiczna w Wielopolu Skrzyńskim	92
Muzeum i Biblioteka Parafialna w Brzezinach	96
„SOLIDARNOŚĆ” - Delegatura Ropczyce	99
Stowarzyszenie Regionalne Ziemi Ropczycko - Sędziszowskiej	100
Stowarzyszenie „Nasza Ziemia Sędziszowska”	107
Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej	111
Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wielopolskiej	113
Stowarzyszenie Historyczne „Odrowąż”	115
Stowarzyszenie „Kapela Rodzinna Kurasie”	117
Zespół Pieśni i Tańca „Halicz”	121
Fundacja Rozwoju „SOLID” Ropczyce	124
Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Iwierzycy „Kuźnia”	126
Józef Mehoffer	129
Seweryn Udziela	131
Roman Lipa	132
Tadeusz Kantor	133
Wilhelm Mach	134

Bł. ks. Roman Sitko	135
Paweł Wołos	136
Ks. prof. dr hab. Stanisław Longosz	137
Prof. dr hab. Władysław Tabasz	138
Arkadiusz Miazga	139
Kazimierz Czapka	140
Aleksandra Bal	143
Stanisław Kopala	144
Wiesław Toton	145
Kazimierz Cebula	146
Kazimierz Marcinek	147
Stanisław Kut	148
Antoni Święch	149
Klub Lokalnych Poetów „Strumień”	150
Sławomira Marciniec	154

dotychczas tu
m.in.
ukazały się:

